

ABONAMENTS

Barcelona, mes	900 Ptas.
Catalunya i territoris de la República	1000
Extremadura i Portugal, trimestre	1200
Amèrica Italiana i Portugal, trimestre	1800
Països conveni postal, id.	1800
Altres països, id.	2000

ANUNCIS I RECLAMS EBOONS TARIFES

No es publiquen notes pagades que no vinguin en català.

LA PUBLICITAT

BARCELONA

TALLERS D'IMPRESSA: CARRER DE BARCELONA, 117. TELÈFON 19003
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 550, 1.º. TELÈFON 11430

EL TEMPS

Pressió el nivell de la mar: 759.9 mil·límetres. Temperatura actual: 23.6 graus. Humitat relativa: 84 per 100. Velocitat del vent: 3 quilòmetres per hora del W.N.W. Visibilitat horitzontal en promedi: 2 quilòmetres. Estat del cel: 1/10 coberts d'Acu. En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 29.4 graus. Temperatura mínima: 19.0 graus. Recorregut del vent: 254 quilòmetres. Precipitació: Indica. Insolació en el dia d'ahir: 10 hores 30 minuts.

EL PARADIS D'ANDORRA

LES ELECCIONS D'AVUI

El costum d'"embalar-se" i no pensar—la gran moda dels nostres dies a casa nostra—ha donat una pila de resultats pintorescos amb motiu d'haver passat el port d'Envalira uns quants gendarmes francesos. Sense encomanar-se a ningú, tant la premsa com l'opinió han reaccionat de la manera més absurda, ingènua i, ni cal dir-ho, indocinmentada. Cadascú s'ha engegat com el tarannà li ha donat a entendre. Els uns, jugant a l'alta política, i els altres, fent literatura a la J. J. Rousseau. El serpent del progrés, una altra vegada, esvania un dels pocs paradisos que encara resten a la terra. Almenys algú ho afirma. I, certament, no cal pas poca fe en els cromos de xocolata per veure el món amb aquestes perspectives. Un paradís, Andorra! No mai. Una societat humana tancada en unes valls isolades, però amb totes les passions, i llurs conseqüències o grans o miserables. Una part de la terra on no fa gaire subsistien els més anacrònics abusos feudals. Una raça retreta i astuta, ben arrapada a la terra. Certament, Andorra és més que un paradís: és un petit món, tan complicat com l'altre. I precisament aquests dies s'hi descabellava una lliçó d'esgrima política tan viva, tan interessant, que fa semblar encara més insípides les divagacions i les literatures que s'han vessat aquests dies. Al paradís d'Andorra el serpent quedaria en ridícul, i això és el que fa bonic.

I anem a la narració dels esdeveniments. Però abans direm quatre paraules sobre el règim d'Andorra. Tothom sap que aquesta vall—o més exacte, aquestes valls—està sota la sobirania de dos còprinces d'ascendència feudal. El bisbe de la Seu d'Urgell i el president de la República francesa, hereu dels drets dels reis de la França, al seu torn, de la casa de Foix, hereu de la casa urgellenca de Cabotet. La categoria dels còprinces, un d'ells reg d'Estat i l'altre sovint cardenal, membre, per tant, de la Cort Pontificia, projecta damunt del nom d'Andorra un cert esclat, i els andorrans ho creuen així, i se'n alaguen. Això pot explicar que fins ara no s'hagin mai revoltat contra els còprinces, com no haurien deixat de fer-ho si es tractés d'uns senyors menys eminents. Afegim-hi també que l'autoritat còprinca de sempre s'ha manifestat més nominal que efectiva, i els andorrans estan encisats de tenir uns prínceps que es carreguin la responsabilitat del poder sense, però, exercir-lo. Al capdavall són de raça catalana, i els catalans, com observava un conegut nostre, no volen manar, però tampoc no toleren que els manin. Històricament fins ara ha estat el nostre caràcter.

Potser, doncs, si els còprinces fossin el prefecte de Perpinyà i el governador de Lleida o l'alcalde de la Seu, ja fa temps que no se'n cantaria gall ni gallina. Potser, també, l'haver nomenat França un subveguer, que pot residir permanentment a les Valls, ha refredat l'amor que els andorrans tenien a uns còprinces decoratius. França ho fa per protegir millor els interessos francesos, compromesos en algunes noves empreses industrials. Els andorrans no li veuen més que un acte de poder efectiu, i, per tant, desagradable.

Aquesta és la situació política i sentimental del poble d'Andorra en començar els esdeveniments que han culminat amb la invasió francesa.

L'incident que encetà el problema,

vist per gent del món obert, sembla tan poc important, per la seva petitesse, com una maniobra d'aquelles que es fan als casinos quan els joves volen derrotar la Junta vella. Vist més de prop, fou el que passà a Catalunya a començaments de segle quan s'intentà destruir el caciquisme dels Planes i Casals. El Consell General de les Valls és, naturalment, el recés dels cacs d'aquella terra. I els joves, que els volien fora, formaren un partit que demanava, entre no gaires coses més, el vot per a tothom i la facultat d'èsser elegible a la mateixa edat que elector, i, a més, que les sessions del Consell de les Valls fossin públiques, cosa que mai no s'era vista.

A la vegada els còprinces, malcontents del Consell, veien amb simpatia l'actitud dels joves. Volien desfer-se del vell Consell, però abans procuraven que l'altre no fos pitjor. I conceberen de prometre'ls el sufragi universal, a reserva de fer-ne aplicació quan els vingués bé. Però com que no són andorrans, no amagaren prou les cartes.

I des de llavors començà una sèrie de maniobres del vell Consell, poc popular i enemic dels còprinces, per salvar-se i esdevenir popular. Per primera providència s'anticipà als còprinces, i concedí als joves tot allò que demanaven, amb l'ànim d'anar ajornant indefinidament l'efectivitat de les concessions.

Llavors els còprinces, un xic enutjats, decidiren tirar al dret. Prentent peu en alguns actes poc legals, com és ara el nomenament d'un notari i altres, feren reunir el Tribunal de Corts—que és tribunal suprem d'Andorra—, el qual dictà una sentència destituïnt els consellers i colpejant d'inhabilitat per un any els dos síndics. Tothom cregué que el cop era definitiu. Però llavors el Consell ideà una altra tàctica.

Là qüestió era obligar els còprinces a fer un acte de govern, i provocar així una reacció patriòtica entre el poble. De primer ferien el desentès respecte a la sentència del Tribunal de Corts. Llavors els còprinces no tinguessin més remei que decretar la destitució dels consellers.

Els consellers no es donaren per destituïts, i respongueren declarant il·legal el decret dels còprinces i ordenant formar llistes per al sufragi universal i les eleccions i declarant traidors a la pàtria els que no volguessin obeir-los.

Llavors vingué el cop de força que tots coneixem. Les informacions de LA PUBLICITAT del dia 20 i 22 donaren compte de la repercussió moral de l'episodi entre els andorrans. Primer d'enutg contra els que per llur imprudència havien provocat un acte de força. Però després, com a reacció natural i obligada, un corrent nasqué a favor dels que, a ulls del poble, representen la resistència a l'estranger. El Consell vell havia aconseguit el seu propòsit.

Precisament avui, dia 31, són les eleccions. No volem fer de profetes; però no tindria res d'estrany, al contrari, és molt probable, que surtin elegits els homes del Consell que, a la primera, tingué en contra tot el poble i ambdós còprinces.

Si és així, els habitants del paradís d'Andorra hauran donat al món un exemple de finor diplomàtica i d'astúcia, i una lliçó a les ànimes bucoliques que ignoren que en regions de món i entre gent que no sap de lletra existeixen les mateixes passions i combinacions que als més grans imperis.

INCENDI DE L'ESGLÉSIA DE LA MIRACULOSA

L'exterior i l'interior de l'església de la Miraculosa després de l'incendi de la matinalada d'ahir. En primer terme, el que ha quedat de l'altar de la Mare de Déu de Montserrat, inaugurat fa poc temps. (Foto Torrents.)

Ahí, a les tres de la matinalada, es declarà un incendi a l'església de la Miraculosa, situada al carrer de Calàbria, núm. 129. En poca estona, cosa d'una hora, l'edifici quedà completament destruït. Quedaren en peu, únicament, les parets mestres de l'edifici.

Es tracta d'una església de construcció recent, la instal·lació de la qual era completament provisional. Era un edifici que abans havia estat un magatzem i fàbrica de mosaics.

Era gairebé tota, excepte les parets mestres, feta de fusta, des de l'impostissat fins a la teulada. Això explica que quedés destruïda amb tanta rapidesa.

Les finestres de l'església, que consta de planta baixa i un pis, ostenten senyals evidents de l'incendi. Els voltants de l'obertura de les finestres eren negres de fum. Les parets laterals de les cases del costat, a la banda de dalt del carrer, també. La mica de vent que feia

a aquella hora decantava la fumera que produïa l'incendi en la seva direcció. I era tant espessa, que els veïns que vivien en aquells pisos es van veure obligats a desallotjar-les de pressa i corrent.

El veí del carrer que ens proporciona detalls referents a l'incendi és el mossò d'un magatzem de fusta que hi ha al davant de l'església i que viu allà mateix.

Ens explicà que cap a les tres de la matinalada es despertà sobresaltat, perquè va sentir el ressò d'uns trets i d'uns xisclats d'alarma. Saltà del llit creient que es tractava d'un atracament i sense vestir-se sortí al carrer. Va veure el vigilant i el sereno que corrien amunt i avall del carrer adalerats.

En aquella hora de l'església en sortia una fumera molt espessa que, en molt poca estona, es convertí en un incendi impressionant.

(Continua a la pàg. 3, col. 3)

La situació a Andorra

La F.H.A.S.A. rebutja unes proposicions obreres més moderades

Perpinyà, 30. — La vaga d'obres de la Societat franco-espanyola de forces hidràuliques d'Andorra continua descabellant-se sense incidents.

Els obrers han presentat reivindicacions més moderades, però la Societat no ha accedit a cap d'elles.

La preparació de les eleccions vinentes prossegueix amb tranquil·litat, col·laborant al manteniment de l'ordre diversos elements de la policia auxiliar local.

FULL DE DIETARI

La indústria turística

Fa anys i pany que sento parlar de la conveniència de crear dins Catalunya centres d'estiueig que evitin l'exode periòdic de la gent benestant. El problema té dos aspectes: l'aspecte econòmic, que, fet i fet, és el principal en aquest temps, on la cotització de les divises duu la gent d'una banda a l'altra com un ramat, i l'aspecte esnobistic.

Des del primer punt de vista podem fer ben poca cosa als catalans. Ara la cotització de la pesseta i el preu de la vida ens afavoreixen i ens porten un cert contingut de francesos, d'anglesos i de belgues. Determinats hostals de la Costa Brava i algunes pensions de la Costa de Ponent es reflen d'ells i no pas de la gent del país. Si no fos per la colònia estrangera, ja haurien plegat.

Però, quan durarà aquest estat de coses? Qualsevol dia pot esdevenir un "desequilibri" entre el poder adquisitiu de la pesseta i el de la lliura, el franc o la lira, i hauran de veure, resignats i impotents, com el corrent turístic que començava a afavorir-los, es desvia cap a altres contrades de vida més barata. Suïssa, la reina del confort, la mestra de l'hospitalitat, no ha hagut de veure com els seus innumerable hotels i pensions, els seus vaixells blancs que travessen els llacs, els seus carrils que s'enfilen a la muntanya, patien una crisi tremenda perquè no podien contrarestar els efectes d'una moneda massa ben cotitzada?

Si, no ens fem il·lusions. Si es gira la truita, adéu visitants estrangers!

I la pitjor cosa és que darrera els estrangers que deixen de venir, van els nacionals que cerquen climes més benègins per a llurs butxaques. De manera que un canvi o un capgirall econòmic del món pot tirar per terra la nostra incipient indústria turística?

Ja us ho diré demà.

CARLES SOLDEVILA

El ressorgiment econòmic als Estats Units

Roosevelt sembla decidit a abandonar el nacionalisme econòmic

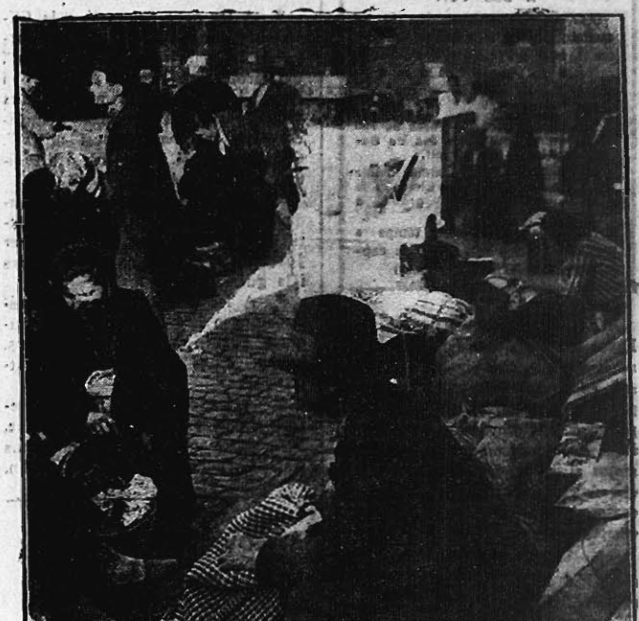
Cordell Hull

Altra vegada les mirades de tot el món es dirigeixen envers els Estats Units. La humanitat s'aferra a la idea que sempre en ven una guspira de llum que pugui fer-li esperar temps millors. No és la primera vegada que després de guerra s'ha parlat d'una col·laboració estreta—si no política, almenys econòmica—entre el Govern nord-americà i els governs europeus; però aquesta col·laboració ha estat possible només limitadament. Si no n'hi ha hagut d'altres, més que als principis de Montagu, ha estat degut a una incomprensió en els moments més decisius, i que tal vegada han tingut l'aparença d'interessos contraposats.

Ara sembla que Roosevelt insisteixi en el seu propòsit de col·laboració nord-

CAP A FRANÇA AMB ELS MURCIANS

PORTBOU-FIGUERES EL PERTHUS

Als vorts de restació, plens de murciàns de totes edats i sexes i llurs mères equipatges. (Foto Torrents.)

Només en uns segons s'omplien els cotxes que fan el trajecte Figueres - Perpinyà. Aquests dies han augmentat el nombre de vehicles, per crear un servei extra-extraordinari i, no obstant, no donen l'abast.

Les cues que es formen a la parada són llarguíssimes i el contingent de viatgers que arriba és superior al que se'n va.

Aquesta pujada de traslladar-se a França ha desvetllat l'esperit comercial d'un altre propietari d'automòbils de línia. I avui s'ha llançat al carrer amb uns quants cotxes, disposat a fer els viatges que calguin. Ha fet cotxada i ha sortit.

Però com que no té autorització de l'Estat per a aquest negoci, regut, puix que l'altre que el fa n'és concessionari exclusiu, ha totnat aviat, ple encara, i custodiat per una llamant parella de guàrdies motoristes.

Els pocs que componen la part catalana de l'expedició parlem d'aquesta sortida frustrada. Un maliciós assegura que si l'amio del cotxe tornat s'havia vist amb cor de sortir és perquè tenia un permís especial del Comissari de la Generalitat a Girona. Això li servia per entendre's en consideracions, cent per cent malicioses, sobre la ineficàcia

de les autoritzacions de la Generalitat quan no van d'acord amb la policia governamental.

Per poder trobar lloc en un dels cotxes ens ha calgut acceptar les condicions que ens imposava un cap de família murcià. Teniem una mena d'impaciència per arribar aviat a la frontera, i capitàrem, a pesar que l'estatut que ens presentava, en circumstàncies normals era inacceptable: seure al lloc que ocupava una mena de tres o quatre anys, sempre que accedíssim a portar-la a la falda.

Fa un quart, potser, que l'auto-òmnibus prova d'arrencar. Quan ho intenta, uns crits de:

«Paré! Paré! Atura!» el deturen i, aleshores, baixa un murcià i recull.

«El botijo!» que oblidaven a l'altra banda de carrer. I quan no és el càntir, és el paquet de les vitualles, o una marmelada.

A Pont de Molins baixa un indi-gena. Són alliberats del pes de la nena, que en tot el camí ha plorat desesperadament. Els nostres esforços i els nostres recursos per fer-la callar han estat inútils.

En aquest mateix poble, veiem el primer vivac dels qui no han aconseguit franquejar el Perthus.

Amb un bon gust digne d'elogi, han pres possessió d'un marge del riu Muga, que en aquest indret parteix pel mig Pont de Molins, i allí s'han establert. Sota d'uns arbres, matalassos estesos. Escampats pel voltant, els farcells de sempre.

I els murciàns? Ells en els cotxes, ells amb les farcelles arremangades, xipollegen pel riu. Riuen tant, estan tan alegres i semblen trobar-s'hi tan bé, que en deixar-los ens en duem la impressió que hi haurà molta feina a foragitar-los.

Els nostres companys de viatge, compatriotes dels qui es banyen, se senten aguilonats per una espurna de gelosia.

«Si nosotros tampoco pasamos, vendremos ahí; el pueblo cerca, agua, árboles...»

No acaba la frase, ni cal que ho faci. Una mirada que adreça a la vinya i als camps voltants és prou eloqüent.

Hi ha un company de viatge que tot el camí no ha parat de fumar com un desesperat, calienqueno darrera calienqueno. El fum que llança ho empudega tot. De tant en tant, les dones i la mainada són víctimes d'accidents de tos. Una de les primeres el reprèn. Ja està tipa, de tanta pudor.

«Quita, tonta! Nos conviene: eso mata el microbio...»

Parlen, parlen, però sempre entre ells. Nosaltres som absents o com si ho fossim.

Al llarg de la carretera, de tant en tant, un grup d'emigrants. Uns caminant amb el bagatge i les criatures a l'espatlla, altres fent "camping", esperant—sempre esperant—Déu sap què.

Sovint trobem colles de gitans italians que també van a França. El qui fa vida nòmada declaradament, té les fronteres obertes. El murcià en fa, però amb caràcter provisional. Per altra part, no es poden confondre. Els gitans van en carruatge, encara que sigui amb aquelles jardineres tan atrocinades.

(Continua a la pàg. 6, col. 3)

SUBMARINS FRANCESOS A BRUSSEL·LES

Als quatre submarins francesos que arribaren a Brussel·les emprant la via fluvial en la darrera etapa del viatge. (Foto-S. Català.)

A Estònia tenen dictadura

París, 30. — A conseqüència d'uns maneigs extremitistes, a Estònia han passat coses una mica curioses. Un extraordinari decret ha posat a mans del general Jonson el comandament de tots els poders.

El general Jonson avui ha de combatre la "Unió de combatents", amb els quals féu la guerra, car aquests també s'han unit als extremitistes estonians.

La "News Wiener Journal" ha fet un interviu al general Jonson. Aquest no vol saber res de política, i a les preguntes del periodista ha respost:

Jo no sóc res més que un soldat. De totes maneres ha declarat que els seus poders és fàcil que durin molt de temps i que el país ha de tranquil·litzar-se. Hem de demostrar als extremitistes—ha acabat dient—que qui atempta l'Estat troba la llei.

Noticiari

CURSOS I CONFERENCIES

REVISTA DE PREMSA

VIDA SOCIAL FETS DIVERSOS

Servel Meteorològic de Catalunya

SITUACIÓ GENERAL ATMOSFERICA
A LES 12 DEL DIA 30 D'AGOST DE 1933

A Polònia i a Rússia, entre les Açores i les Illes Britàniques, es troben els centres de les anticyclons que donen lloc a temps de bonança, però amb algunes boires a les costes de la mar Bàltica i a Portugal.

Pica i de registres tempestats a Castella i Cantàbria, a les costes de Noruega i al Sud d'Itàlia.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

Per la meitat setmanal hi ha molta nebulositat i algunes boires; en canvi, cap a l'interior, des del curs inferior del Segre fins a la Catalunya i Vall d'Aran, el cel està clar.

En les darreres 24 hores se registraren tempestats al Piu de Bagà, Vall de l'Alt Urgell.

La temperatura màxima d'ahir va ser de 24 graus a Lleida, i la mínima d'ahir, d'11 graus, a Ribes.

(Les observacions del temps a Barcelona, a les 8 del vespre, a la capçalera de la primera pàgina.)

'ACLARIMENT. — El senyor Pere Fayos ens prega que fem constar que no és cert que, com diguérem dies passats en un sol informatiu recollit al pànel de Justícia, retindria documents pertanyents al senyor Francesc Piquer, i que els dits documents han estat tramesos al jutjat. Diu el senyor Fayos que únicament reté al seu poder uns comprovants d'una pagament fets per compte del senyor Piquer.

NOVA EXCURSIÓ MARÍTIMA A SANT FELIU DE GUÍXOLS. — El vapor "Virgo de Africa", de la Marítima Succorsora de P. Garcias Seguí, S. A., sortirà novament el diumenge vinent, dia 3 de setembre, cap a Sant Feliu, en una de les seves excursions marítimes, portant a bord, com de costum, l'orquestrina Honey-Jazz i servei de bar.

Banyeres, lavabo, etcètera.
Rda. Universitat, 9

A L'ASSOCIACIÓ DE PERIODISTES s'ha celebrat una assemblea general sota la presidència del senyor Costa i Dén, i s'ha acordat la modificació de l'article 10 dels Estatuts de l'entitat.

DELEGACIÓ D'HISENDA. — Pagaments assenyalats per a avui: En or: Duanes, Transports i Carbons, S. A., 9.400 pessetes; Succorsora d'A. Montfort, 3.420. En moneda corrent: Duanes, Transports i Carbons, S. A., 41.284'94 pessetes; Succorsora d'A. Montfort, 15.000'57; Rosés i Argemí, 1.809'28; Narcís Campanyà, 423'07; Magdalena Ayza, 10.842; Benvingut Pascó, 2.220; Mercè Raso, 2.130; Enric Ribalta, 1.000; Francesc Solà i Giner, 13.227'32; Junta d'Obres del Port, 208'07; Marià Aguilar, 776'02; Francisc Salazar, 1.480'50 pessetes.

CENTRE B. RAFAEL CASANOVA. — El diumenge vinent aquest Centre efectuarà una excursió en autocar a Santa Cristina i a Tossa. Després del bany es visitaran els llocs més interessants de la població. Lloc de reunió: al local social (Travessera, 151), a dos quarts de sis.

Els fabricants, magatzemistes i manufacturadors han de redactar en català lurs factures, albarans, dirigides als clients de Catalunya.

EL CENTENARI DE LA RENAIXENÇA

LES CONFERENCIES DE L'ASSOCIACIÓ DE PERIODISTES

El dissabte d'aquesta setmana serà tramessa per Radió Associació, la conferència de mossèn Pere Verdader, que parlarà del periodista vigatà Joaquim Salarich, dintre el curs de conferències organitzades per l'Associació de Periodistes per tal de commemorar el Centenari de la Renaixença.

A VUI

* A les onze del matí, a la Clínica Mèdica A.: Pel doctor X. Farrerons i Co. "Assmes professionals". Pel professor doctor A. Pedro i Font, i doctor A. Amell i Sans "Pseudo-granulla pulmonar hemostasiàtica en una estenosi mitral". Com de costum tindrà lloc a l'Auditori de la Clínica.

* A les set de la tarda, al Sindicat de la Indústria Fabril i Tèxtil (Alt de Sant Pere, 24, pral.), per Joaquim Arca. Tema: "Els obrers i la guerra".

* A les deu del vespre, pel senyor Josep M. de Sucre, a l'Agrupació Escultista, Argentina, 3 i 5. Tema: "Les joventuts de post-guerra".

* A les deu de la nit, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), sobre el tema "Impressions d'Itàlia", pel professor Lleó Moulin.

Moviment marítim i aeronàutic

Vaixells entrats

Vapor panameny "Mereilla", amb càrrega general, d'Alexandria.

Vapor holandès "Agamemnon", amb càrrega general, d'Amsterdam.

Vapor espanyol "Darro", amb càrrega general, de Marsella.

Vapor alemany "Trapani", amb càrrega general, de Hamburg.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general i 108 passatgers, de Maó.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general i 297 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Ramón Alonso R.", amb carbó, de Gijón.

Vapor espanyol "Ciudad de Cádiz", amb càrrega general i 53 passatgers, de Cádiz.

Vaixells despatxats

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor espanyol "Cabo Villano", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor panameny "Mereilla", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Manuela C. de R.", amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor espanyol "Isla de Gran Canaria", amb càrrega general, cap a Las Palmas.

SERVEIS DE LA COMPANYIA AEROPOSTAL

Arribades: De Tolosa, a les 6'46, amb 4 passatgers; de Marsella, a les 6'50, amb 1 passatger; de Casablanca, a les 15'06, amb 2 passatgers.

Sorrides: Cap a Casablanca, a les 8'57, amb 2 passatgers; cap a Marsella, a les 15'14, amb 3 passatgers; cap a Tolosa, a les 15'15, amb 1 passatger.

La qüestió del bilingüisme

Valls i Tovernen respon des de LA VEU DE CATALUNYA a un article de Rovira i Virgili, del qual vam reproduir el fragment inicial. En aquell article, era citada una frase de Valls i Tovernen a propòsit d'Aribau, que donava lloc a una interpretació una mica sospitosa del seu catalanisme. Havia act, però, com Palls i Tovernen se'n defensava noblement:

"Dels jo, a propòsit d'aquell citat il·lustrat: "No fou tampoc un escriptor modest o encobert, llatcat en un localisme estret, reclus en el maneig d'un sol llenguatge, o acantonat en una sola mena d'activitat literària." I afegeix a continuació: "Al contrari. Homenatge informat del moviment intel·lectual d'Europa i familiaritzat amb els principals idiomes, cabdill assenyat, entre els que més, d'aquell corrent renovador que representà la croada romàntica a Espanya, historiadors literaris erudit i ple de bon gust, economista..."

I hi ha algú que pugui deduir d'aquí que jo defensi precisament el bilingüisme literari dintre de Catalunya, ni tampoc que tracti de manera despectiva els escriptors i literaris catalans unilingües? No hi ha tal cosa. En el meu article vaig expressar una idea semblant a la que en un article d'Alfons Maseras a LA PUBLICITAT del mateix dia 24, sota el títol d'Aribau, poeta poliglota, era presentada. I la qualitat d'escriptor plurilingüe havia estat lloada ja anteriorment respecte de l'Aribau per Milla i Fontanals.

I afegir més avall, després d'unes consideracions erudites:

"Per altra part, no es pot descomèixer el fet real, que en limito a constatar, que no hi ha hagut fins ara gairebé cap gran escriptor de la nostra Renaixença que s'hagi abstingut completament d'utilitzar en alguna ocasió, i en majors o menors proporcions, idiomes distintes de la nostra llengua materna, a la qual devem certament la primícia en l'afecte, el culte preferent, la devoció màxima, la fidelitat essencial."

Hem no podia esperar menys de la catalanitat del senyor Valls i Tovernen.

Altres la seva resposta arriba en moments ben oportuns. Vet ací, precisament, que diu EL SOL, a propòsit del comentari que hi havia fet Rovira i Virgili:

"Rovira i Virgili no recata su pensamiento, como no lo ha recatado nunca. Son él y otros hombres de pensamiento de Cataluña los que interpretan el sentir profundo de aquel país, más despegado cada día de la patria grande. Ninguno de ellos escribe su tontería cuando desea escribir independencia. Los diputados catalanes, en las Constituyentes de la República española, han conseguido el Estatuto exterior; pero es el otro, el interior, el que apasiona en la tierra de Aribau y de Prat de la Riba. Una lengua es un alma, se pregona allí, y el bilingüismo sistemático, la convivencia de dos medias almas. Tener dos medias almas, agregan, es como no tener ninguna."

Si el Gobierno cree, así y todo, que la cuestión catalana ha quedado resuelta, es que está dormido, o que sueña despierto en esa región intermedia entre la vigilia y el limbo."

El governador general

Ja tenim Governador general! L'OPINIO n'està tota còfida. Diu que ella ja ho havien demostrat el mes de gener:

"Pel mes de gener, els consellers Xirau, Comes, Lluhi i Terradellas entenen que el traspàs dels serveis d'ordre públic se simplifiquen reunint en una sola persona el càrrec interí de governador general de Catalunya, de nomenament del Govern de la República, i el de conseller de Governació del Govern de la Generalitat. En aquella ocasió el president Macià afirmà que ell "no toleraria mai" que ambdós càrrecs els tingués una sola persona. Posteriorment ratificà aquest criteri en el Congrés de l'Esquerra."

Hem de felicitar-nos que en la reunió tinguda dissabte passat el President Macià vagi convencer-se del bé que havia de venir d'aquesta coincidència i vagi canviar de parer. Ara, com aleshores, l'opinió del President Macià és decisiva. I avui el governador general de Catalunya —càrrec del Govern de la República— recau en la mateixa persona del conseller de Governació de la Generalitat, convertint-se en conseller general d'ordre públic, però de fet exercint les mateixes funcions d'abans, mentre el conseller de Treball —que ho és també d'Obres públiques— el despatxarà els afers de tràmit de Governació."

Hem de felicitar-nos que el bon sentit hagi inspirat les deliberacions del Govern de la Generalitat, confirmant el que l'ex-conseller Lluhi deia en el darrer Congrés de l'Esquerra, que abans de sis mesos s'hauria de recórrer a la solució proposada pels consellers dimissionaris. No ha calgut esperar els sis mesos. N'hi ha hagut prou amb dos."

Catalunya, doncs, ha contractat un altre membre del grup de "L'Opinió".

Una defensa de Catalunya

EL PROGRESO contesta l'article de "El Norte de Castilla", que com reproduïm ací, diu, entre altres coses:

"Es por esto que nos permitimos llamar a la reflexión a "El Norte de Castilla", para que se arrepienta de sus ataques a Cataluña, para que estab-

blezca una línea divisoria entre Cataluña y los que a Cataluña agravan, para que ponga en la picota a los que encontraron acompañando al catalanismo beocio, pero salvando el respeto a que es acreedora Cataluña, como pueblo de España, como pedazo de la nación que la República dignificó y ennoblecó."

Realment preferim, perquè ens semblen més nobles, els discursos de "El Norte de Castilla" a les hipòtesis de "El Progreso".

Catalunya i Castella

Rovira i Virgili troba, a LA HUMANITAT, que l'hostilitat profunda, permanent i irreducible dels anticatalans de Castella contra Catalunya és una demostració biològica, sincera i inconcusable de la diversitat catalano-castellana:

"Si una tal hostilitat fos efecte d'una simple rivalitat de comarques, de províncies o de regions, no tindria tanta persistència ni tanta virulència, i veuríem que campanyes anàlogues es produïssin contra Aragó, o contra Múrcia, o contra Extremadura, o contra Andalusia."

I no passa res d'això. L'actitud i el llenguatge que certa gent de Castella adopten davant Catalunya, no l'adopten pas contra altra terra peninsular. Només, de tant en tant, els bascos comparteixen la sort dels catalans, precisament per la mateixa causa. Quant a Galícia, el fet de trobar-se encara en els seus inicis el moviment nacional, treu a aquest importància i visibilitat en guaitar la terra gallega des del pla central de la Península.

La ira dels anticatalans els traeix, i a despit de llur tesi unitarista, ens ofereixen una clara prova de la diferenciació que existeix entre Catalunya i Castella. Diferenciació que, en el fons, és aquesta: que ells són una nació, i nosaltres en som una altra.

Dins un règim de llibertat, la diferenciació pot ésser superada amb el mutu respecte, amb les relacions econòmiques i culturals, amb l'amistat que és desitjable entre pobles veïns, iguals i lliures.

Dins un règim d'imposició, la diferenciació es tradueix en la servitud vergonyosa de l'un i en l'orgullós imperialisme de l'altre. I si el poble sotmès es redreça, o es mostra indòcil, o triga a assimilar-se del tot, ve l'antipatia i l'odi dels qui, educats en una concepció autoliberal, no saben comprendre ni respectar la llibertat de cada poble.

No hem d'enutjar-nos, doncs, els catalans, davant les ventades d'odi que d'alguns sectors de ponent ens arriben. No hem d'enutjar-nos, ans bé hem de remarcar la decisió força provadora d'aquestes ventades. Per una falla mental antiga, la consciència de la diferenciació, que hauria de dur el respecte recíproc i l'amistosa convivència, degenera en odi dins certes ànimes. Odi que no hem de tornar-lo en odi, ans bé hem d'utilitzar-lo per a enfortir més la consciència nostra i per a redoblar el nostre amor actiu —no solament contemplatiu— a la nació catalana."

Les "capeas"

Després del que va ésser dit ací de les "capeas", la premsa comercial no ha deixat de fer campanya perquè fossin suprimides. Ara, segons el DIARI DE TARRAGONA, el governador senyor Freixas s'ha decidit finalment a prohibir-les. Diu l'esmentat col·lega:

"Sobren raons, doncs, perquè els governs hagin declarat i declari de cada dia més guerra a mort a les "capeas", amb el caràcter, almenys, mentre altra cosa no pugui ésser, de festa popular, de carrer o de plaça pública."

Al davant d'això, l'autoritat no ha de trobar mai motiu, per poderós que li sembli, per fer desolació del seu deure i claudicar al davant d'allò que és pitjor que un delictes, car és ambient propici, germen prolífic i llavor abundosa de tota mena de delictes, començant pel de la barbàrie.

Es trist, és dolorós, és sensible que per tal de fer complir la llei, s'hagin de fer víctimes alguna vegada. Es, però, més dolorós i més sensible encara, que per por de fer aquelles víctimes, tot el país, tot el poble, i el prestigi del propi poder públic, siguin víctimes de les autoritats incapacitades, febles, contemporitzadores o mancadades d'interessa. A banda, que més víctimes que el zel de l'autoritat, fan les "capeas".

El governador de Tarragona, senyor Freixas, ha emprès ara ja una ruta ben categòrica, després d'una inicial dubitació en el sentit que, en qüestió de "capeas", es compleixi estrictament la llei que les prohibeix en absolut. Caldrà que tots els governadors facin el mateix. Assiguem que això és gairebé tan important com la creació de noves escoles... si més no. Perquè la "capea" és un contingut tan enorme d'estúpiditat bàrbarament inculte, que una de sola és prou per a neutralitzar la tasca cultura de deu escoles. Podríem citar exemples d'això que diem."

L'exèrcit invisible

LUZ recorda les diverses formes que adopta l'espionatge modern, i escriu, referint-se a certa feta de les Illes Balears, aquesta nota curiosa:

"Por regla general, cuando veáis un hotel de gran lujo—con su sección de bares, salones de baile—en un paraje hasta entonces desconocido, pero que de la casualidad que tiene una buena bahía en sus proximidades o una laguna apta para hidroaviones y cuyas bellezas naturales son muy relativas, aun cuando os aseguren que se trata de

disfrutar de las caricias del sol, debéis pensar que algo se oculta bajo la idea que presidió la construcción del fastuoso hotel, con sus bares, etc., etc."

San Antonio de Ibiza nos sugiere estas reflexiones; su bahía, si no muy capaz, tiene bastante buenas cualidades. Al fondo hay un buen hotel, y en el interior, un par de bares en los que al alcohol—exótico, por supuesto—es bien pretexto para la danza, semisalvajismo; y en pleno verano, y verano caluroso como el que padecemos, unos extranjeros, mal cubiertos sus carnes con un amago de "maillots", beben, se pasean en fragiles embarcaciones y curiosean todas las cercanías. Ni las bellezas naturales de la isla—que no carece de ellas—, ni la temperatura, justifican esta asiduidad. Si pasáis a la magnífica bahía de Pollensa, el cuadro es considerablemente aumentado. No es ciertamente la frecuencia de estas excursiones lo que más debe alarmar a nuestras autoridades, sino las ingentes sumas que se invierten en empresas de muy relativa justificación. Quien tenga cierta costumbre de rozarse con esas multitudes extranjeras, un poco de alusión, de las grandes centros turísticos internacionales, reconocerá muchos tipos clásicos entre las personas que se encuentran en Mallorca porque la vida es más económica que en su país y no piensan más que en pasar por la isla; tampoco deja de asombrar un poco esas visitas de yates, alguno de los cuales prestó servicio como buque de guerra en la pasada guerra y en las propias aguas de Baleares, persiguiendo—teóricamente al menos—a los submarinos alemanes.

La llengua vernacle i l'església

VIDA TORTOSINA, l'excellent i sobretot, catalanista revista de la ciutat de l'Ebre, es pregunta si es pot permetre que el català sigui bandejat de l'Església:

"Podem permetre que uns goigs que la fe posada, per qui la hi tenia, a la Mare de Déu de Montserrat no els pugui cantar un cor que així ho desitja, perquè la primera autoritat eclesiàstica de la Diòcesi de Tortosa, Sa Il·lustríssima el senyor Bisbe, Rvmd. Félix Bilbao, no hi vulgui donar la llicència corresponent per estar escrites en català? ¿Es que això és possible? Doncs, no és somni. Per desgràcia nostra, és una realitat."

I si en política es pot admetre tot, perquè són uns altres fins els que la mouen, en religió no és permès, sotà la capa d'aquesta, de fer política. Confessem que aquest acte ens allunya de l'Església, on els eclesiàstics tenen la missió espiritual. No és aquesta l'Església més propícia, perquè ella fa perdre la fe que la de Jesucrist llegia al món."

Es veu que entre els elements eclesiàstics de Tortosa domina l'integritat.

La Previsió Ferroviària. Societat de Socorsos Mutus Mèdico-Farmacèutica, celebrà dissabte vinent la commemoració del V aniversari de la seva fundació amb un gran festival al teatre Victòria.

El programa ha d'aparellar gran interès, ja que hi figuren notables artistes del dit teatre cedits galantment per l'empresa.

Melges titulars (Secció de Reus).—L'A. C. de M. S. i d'A. P. ens prega de fer arribar als melges titulars de la Secció de Reus que la reunió que han d'efectuar el proper dia 4 a l'esmentada localitat per tal de prendre acord per l'Assemblea general del 10 de setembre no tindrà lloc a l'Hospital municipal com equivocadament exposa la convocatòria que els fou tramessa particularment, sinó al local del Sindicat a Reus, plaça d'En Prim, a les tres en punt de la tarda.

Associació de la Dependència Mercantil.—Reunint el Consell directiu, va acordar prestar el seu ajut i donar el "placet" a les noves bases de treball aprovades en la recent assemblea del C. A. D. C. I., les quals seran molt aviat sotmeses a l'aprovació dels Jurats Mixtos corresponents.

JUNTES GENERALS

Dissabte, dia 2

A dos quarts d'onze del matí: Sindicat Musical de Catalunya, a l'estatge social.

NOTES POLITIQUES

APLEC SOCIALISTA A CORCÓ.—Com cada any, les Agrupacions socialistes, sindicals i cooperatives de la Plana de Vic, han organitzat per al primer diumenge de setembre, dia 3, un gran Aplec al poble de Corcó, prop de Manlleu. Aquest Aplec és el primer gran acte oficial que celebren les forces socialistes catalanes després del Congrés de fusió celebrat darrerament. El secretari de la U. S. C., en combinació amb la Secció d'Excursions de la Casa del Poble de Barcelona, ha organitzat per al dit dia, un viatge col·lectiu en autocòmbis al preu de deu pessetes per plaça amar i tornar. Les inscripcions es reben fins a les vuit del vespre d'avui a la Casa del Poble de Barcelona, carrer Primer de Maig, 7.

L'agricultura

Rekurs contra la llei de Conreus.—Ha estat designat l'advocat de Madrid senyor Joan Castriello perquè, en estar constituït el Tribunal de Garanties Constitucionals, interposi, en representació de les Associacions de Propietaris Agrícoles de Figueras i de La Bisbal, un recurs contra la llei dita de solució dels conflictes del camp, fundant-lo en la inconstitucionalitat de la dita llei.

De la troballa d'una bomba. Ahir, la policia donà compte al jutjat de guàrdia de la troballa, al carrer de Lleida, d'una bomba en construcció, de la bomba que es trobà abandonada el dia 22 del corrent per uns desconeguts entre els quals hi havia una dona i que en notar la presència d'uns agents es feren escàpols ràpidament internant-se a les jardines de Montjuïc sense poder ésser detinguts. Junt a aquesta bomba hi havia una capsa de llumins.

Robatori.—Al pis del carrer de la Diputació, 140, habitat per Jaume Artínez Solano, entraren els lladres i se'n emportaren diverses joies el valor de les quals de moment no es pot apreciar, i 60 pessetes.

A disposició del jutjat.—La policia posà a disposició del jutjat de guàrdia Josep A. Font Cardinach, de 42 anys, reclamat per un delictes d'estafa.

L'ENSENYAMENT

L'Escola Massana, Conservatori d'Oficis d'Art, fa arribar que de l'1 al 20 de setembre, inclusivament, de sis a vuit del vespre, començarà aquest curs de català, ja anunciat en edicions anteriors del nostre periòdic.

El curs de català de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.—Demà, divendres, a un quart de vuit del vespre, començarà aquest curs de català, ja anunciat en edicions anteriors del nostre periòdic.

D'interès general per a tot hom, podrà convenir més encara a totes aquelles persones que es proposen estudiar la nostra llengua durant l'hivern vinent, ja que en les vint lliçons de què es compondrà seran exposades les qüestions més essencials de la Gramàtica Catalana.

Per a inscripcions cal adreçar-se a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, carrer dels Arcs, número 1, tel·lèfon 18862.

L'Associació d'Hotels pren part en la causa per l'atracament de l'Or del Rin

Pel procurador senyor Navelles i a nom del senyor Esteve Sala com a president de l'Associació d'Hotels i Similars de Catalunya s'ha presentat al jutjat núm. 6 un escrit mostrant-se part en la causa instruída per l'atracament al Restaurant Or del Rin i assassinat del caixer del dit establiment, senyor Joan Zaldà.

De l'acusació privada, a nom de l'Associació d'Hotels, se n'ha encarregat l'advocat senyor Xavier Regàs.

SOLAMENT AQUESTA SETMANA

El Barato realitza

infinitat d'articles a preus molt interessants i tots els

TROSSOS

que s'han acumulat durant aquests dies de Rebaixes

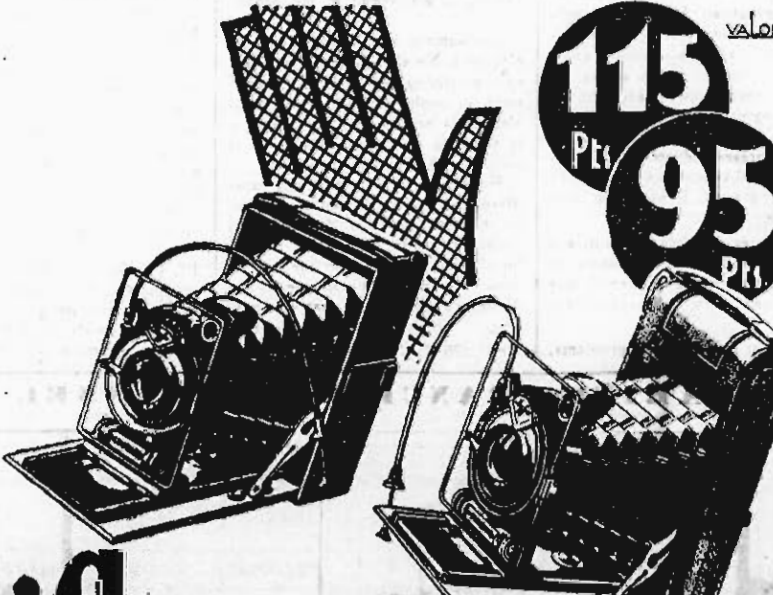
APROFITEU L'OCCASIÓ

DARERS DIES

VALOR

115 Ptes

95 Ptes

¡Ora es el momento!

Adquireixi una cambra d'alta qualitat al preu d'un aparell corrent. La Standard Agfa, l'aparell de la màxima perfecció tècnica, amb objectiu anastigmàtic de gran lluminositat, es ven avui a la tercera part del seu valor. Preus sensacionals: Cambra Standard Agfa 6x9, per a banyes o filmpacks: lluminositat 6,3, Ptes. 95,—; lluminositat 4,5, Ptes. 115,—

CADA CAMBRA PORTA EL SEU CORRESPONENT CERTIFICAT D'ASSAIG

La guerra de per riure i la guerra de bo de bo

Es evident que tothom preveu una nova guerra si l'agitació nacionalista-bel·licista continua a Itàlia i a Alemanya. Que el temor de guerra és una valor entesa en la política internacional ho demostra més que res la tàctica primmirada i deferent de les cancelleries i governs de les nacions més fortes i més malmenades pel xovinisme exacerbat de les altres nacions febles i provocadores. I bé, em sembla no errar si aventuro que ni Alemanya ni Itàlia no desitgen pas la guerra i que més aviat la temen. Justament a causa d'aquest temor, en bona part, i també per altres causes que a seguir aventuro, Alemanya i Itàlia adopten la prou coneguda actitud bel·licosa, la qual, però, en realitat no seria sinó una actitud xantagista: la nova duplice voldria intimidar França i ja compta amb l'intimidament segur contra Anglaterra, almenys contra l'Anglaterra actual. És probable que si França actués com cal a Alemanya, tan sols en la forma que ara ha emprat a Andorra, la situació Hitler es desplomaria "ipso facto". Pel que fa a Itàlia, n'hi hauria prou perquè França es posés al seu dispost, impassiblement, sense contemporitzar, perquè el feixisme caduqués.

Però França no actuarà així perquè, d'una banda, tem sincerament la guerra, sembla creure que els feixistes no la temen, o creu que un cop començada en broma la guerra pot acabar seriosament. L'actitud energica que els tractats i la seva força li permeten adoptar, França no l'adoptarà, perquè és la que proposen les dretes i la que més acarnissadament combaten les esquerres socialistes i comunistes. No obstant, és, al nostre entendre, l'actitud que més aviat voldria les esquerres obreristes de tot el món, i, naturalment, les mateixes esquerres franceses. Ara, amb un simulacre de propòsit de replicar bel·licista es podria probablement esvair d'una vegada la formidable turbulència aparentment bel·lica, i que segurament és sinó xantagista, la que tant estralls està causant a tot el món.

Si Alemanya i Itàlia simulen una voluntat bel·licosa no és pas tant per necessitat com per fatxenderia. Itàlia sortí més avantatjada de la guerra del que mereixia el seu magre esperit bel·lic que aquest era indispensable que fos ben impetuós. Alemanya no fou corrompuda de bon tros com la seva gran culpa mereixia; i d'altra banda el seu impuls industrial i la seva poderosa organització comercial ja la faria "mestressa del món" si no malversés tantes energies i tants cabals a simular la guerra. Alemanya no necessita les colònies per a colonitzar comercialment totes les terres. És una minoria embotornada d'història teatralista, una minoria oratorista i eloquent la que no s'acorda d'una pàtria rica i respectada i ansia una pàtria esceno-

grafada pels historiadors i pels D'Annunzios arravatats. Igual a Itàlia que a Alemanya aquest minoria ha sabut arrossegar amb melodies sublimes de conceptes tribals i amb harmonies de paraules ben timbrades la voluntat de les masses.

Contra aquesta mística musical del canibalisme només es pot oposar ara com ara el sentiment i la voluntat internacionalistes, els quals no tenen compromisos ni interessos enlloc sinó arreu.

Els nacionalismes europeus i americans no pensen en Europa ni en Amèrica sinó en les pedrades, en el folklore i en els idols més o menys daurats de la tribu. Molta d'energia, tota mena d'estimulants per abatre el veí o per tal de poder prendre-li un bocí de terreny, i en canvi indiferència absoluta pel bé general, que és el bé individual, o vice-versa.

Entretant, mentre Europa i Amèrica es desprestigien i depauperen es congria a l'Àsia una tempesta veritable i formidable. Els nacionalismes del gran continent veí es troben, per raons d'antieuropisme justificat, cohesionats en un subpretic panasiatisme que, a poder pendre consciència i facultat de coordinació, serà una calamitat per a la raça blanca. I no és cap impossible aquesta coordinació: la pugna entre la Xina i el Japó no ha d'ésser cap inconvenient a la tal coordinació, perquè és una pugna momentània, encara que fa molts anys que dura. És que la Xina, els actuals governs de la Xina, no representen res sinó els interessos particulars miserabilíssims. Si la Xina no aconseguís redreçar-se i prendre consciència asiàtica el Japó és prou fort en aquests precisos moments per a imposar-li aquesta consciència: després el panasiatisme actiu ha d'ésser joc de poques taules. El Japó, que és un formidable factor de cohesió, vol, ama i necessita de bo de bo la guerra: i de totes les potències, és la que sap fer-la més ràpidament i més eficientment.

També per aquest cantó oriental del caos contemporani un fort i decidit moviment internacionalista pot ésser l'únic aturador de la catàstrofe guerrera, perquè si el Japó es troba en una tan inextinguible posició imperialista és perquè detenta, com a Alemanya i com a Itàlia, la voluntat tan imperialista del poble, de les grans masses obreres del país. Cal, doncs, no pesar obstacles a l'internacionalisme i veiem que cada nacionalisme és vagi desenvolupant lliurement i segons la llei natural—perquè l'internacionalisme no implica pas anti-nació—i cal no confondre el nacionalisme imperialista amb l'anti-imperialista. Altrament l'internacionalisme devindria abrupte i saltaria sense democràticament per damunt de l'obstacle.

JOAN SACS

Mor a l'hospital l'individu ferit al Pasatge Camps

Ahir al matí va morir a l'Hospital de Sant Pau Joan Ballester, a conseqüència de les ferides que li causaren els lladres que anaren a robar al primer pis de la casa número 3 del Pasatge Camps.

El mort era el que vivia al segon pis, el qual va sorprendre els lladres. Aquests, per salvar-se d'ésser agafats, l'agrediren colpejant-lo amb la palanqueta.

Per aquests fets està detingut un veí de l'escala que està molt mal conceput pels altres veïns, el qual, però, nega la seva participació en el robatori i en el crim.

Segons les dades recollides per la policia, sembla que aquest delinqüent, el qual explicà de la manera que havia esmerçat el temps durant la tarda del dilluns en què varen ésser començats el robatori i el crim, va dir la veritat.

Detenció i extradició d'indesitjables

Ha estat detingut per la policia Gastó Monier Boudin, de 34 anys, natural d'Auclaine (França), el qual està reclamat per les autoritats franceses per haver fugit de la Cayena, on es trobava complint una condemna de 20 anys. Després de fugir d'allí va venir a Barcelona, casant-se amb una catalana, de la qual va tenir dos fills. Després abandonà la seva dona per anar-se'n a viure amb tres dones, les quals explotava.

La seva fitxa fou enviada a França, i a petició de les autoritats franceses, li serà aplicada l'extradició.

També ha estat detingut Michel Souget, de 35 anys, conegut per Antoine l'Algeri. És dedicava a l'extorsió de dones, igualment que l'anterior, i serà expulsat com a indesitjable.

Fa uns quants dies que la policia va detenir un individu anomenat Lluís René Lamiable, del qual se suposava que es dedicava a l'extorsió femenina.

Es comprovà que, efectivament, el tren de vida esplèndida que duia era degut als diners que treia a algunes dones.

Un comitè francès per a la defensa d'Andorra

A Prades (França), per iniciativa del diputat socialista Josep Roux, s'ha constituït un "Comitè de Defensa d'Andorra", el qual ha publicat un manifest on s'ataca durament la F. H. A. S. A., de la qual diu que es proposa colonitzar el poble andorrà i arrabassar-li les llibertats polítiques, amb l'ajut dels governants francesos. Diu que la destitució del Consell de les Valls no té cap justificació i blasma l'entrada a les Valls de la gendarmeria francesa, armada de cap a peus, per tal de restablir l'ordre que—segons el manifest que extractem—no ha estat mai pertorbat per part dels veïners, i afegeix que "davant d'aquest acte d'imperialisme particularment odiat, ja que es realitza dins un dels països més petits i un dels pobles més febles de la Terra, els catalans francesos de totes les tendències, reunits a Prades, han decidit la constitució d'aquest Comitè de Defensa d'Andorra".

Demanen l'adhésió de tots els treballadors i de tots els republicans veïnables: els quals poden adreçar al "Comitè d'Iniciativa", c/o de l'Avant-Garde, Prades (Pirinees Orientales).

AHIR A LA GENERALITAT Manifestacions dels senyors Macià, Casals i Mias Han començat unes converses amb els grups de dissidents de l'Esquerra

MANIFESTACIONS DEL SENYOR CASALS

Ahir, a la secretaria política del President, els periodistes coincidiren amb el senyor Casals. El conseller, en adonar-se de llur presència, intentà endebades passar de llarg, però aquests aconseguiren retindre-lo breus moments.

Venim tan sols per felicitar-lo amb motiu d'haver-vos encarregat del Departament de Governació—li avançarem per fer boca.

Ah! sí!—va fer el senyor Casals—. Precissament ara, complint amb els meus deures, m'he anat a despatxar amb el President.

No fou però, possible, fer-li dir res més. Quan els reporters aixecaren els ulls de les quartilles es trobaren amb què el conseller havia desaparegut.

EL SENYOR MACIÀ I EL SENYOR TORRES CONFERENCIEN

A continuació, el senyor Alavedra va dir-los que el senyor Macià havia rebut la visita del senyor Humbert Torres, i que suposava que la visita havia estat motivada per la instal·lació d'una Granja oleícola de Lleida, ja que acompanyava al senyor Torres un arquitecte amb els plans.

Després de l'absència dels consellers, la Generalitat presentava ahir un aspecte assossegat. Els periodistes vagaven pel saló de Sant Jordi quan s'adonaren de la presència del senyor Torres el qual a pressadament es dirigí al despatx del senyor Mias.

MANIFESTACIONS DEL SENYOR MIAS

Fou aleshores, quan un company redactor d'un diari català es recordà dels conflictes que provoca l'aplicació de la llei del camp. Immediatament, els reporters demanaren ésser rebuts pel senyor Mias el qual ja es trobava conferenciant amb el senyor Humbert Torres. El conseller els féu dir pel seu secretari:

—El senyor Mias diu que no els pot rebre, i que hi ha tranquil·litat absoluta. Res de nou.

—A l'oest?—va fer un company recordant-se d'uns casos de Lleida.

—Més mateix. Res de nou a l'oest.

DECLARACIONS DEL SENYOR MACIÀ

Els reporters ja es disposaven a abandonar la Generalitat, quan el senyor Macià travessà la galeria gòtica. Era interessant de conèixer la situació d'ànim del senyor Macià ja que, feia poques hores, el President

havia rebut al seu domicili particular la visita del cap del grup dissident.

Sobre l'entrevista amb el senyor Lluhi, que havia durat unes dues hores, es guardava una impenetrable reserva. Ens atansàrem al President:

—Pot dir-nos quelcom de l'entrevista que han celebrat aquest matí amb el senyor Torres?—li preguntàrem.

—El senyor Torres és un bon amic meu—respongué el senyor Macià—em visita sovint. Avui hem parlat d'una projectada Granja oleícola de gran interès.

—I de política, no n'han parlat?

—Es clar que sí. Sempre en parlament.

—Es que es diu—insistírem—que el senyor Torres és un dels encarregats de preparar les negociacions amb el grup de "L'Opinió".

—Com que és—respongué el senyor Macià—no es tracta d'afers de conveniència particular sinó de qüestions molt enllargades que afecten les directives del Partit, els representants de "L'Opinió" i dels diversos matissos de l'Esquerra celebrarem diverses reunions.

—Començaran aviat?

—Aquesta mateixa setmana. Amb aquestes converses poden resoldre's amb relativa facilitat, totes les qüestions pendents.

—Les presidirà vostè les reunions?

—Probablement.

—Avui dinarà amb el senyor Torres?

—Potser sí.

—S'ha pensat en el nou conseller?

—Esperem...—va respondre el President—que no ve d'un dia ni de dos!

UNA REUNIÓ CONVOCADA D'UNA MANERA RAPIDA

A continuació el senyor Macià va fer cridar els senyors Gassol, Dencàs i Torres, i tot seguit celebraren una reunió. També va assistir-hi el doctor Agudà.

UN DONATIU

En entrar el doctor Dencàs va dir als periodistes que acabava de rebre la visita del senyor Ferrer i Vidal, el qual havia anat a oferir-li uns terrenys del Poble Nou per establir-hi una guarderia per a infants. Digué el conseller, que les obres començaran la setmana entrant.

SEGIMON ROVIRA IMPRENTA - ARTICLES ESCRITORS RAMBLA DE CATALUNYA, 62

Els sindicalistes de la C. N. T. promouen desordres en pretendre coaccionar els dels Sindicats independents

Ahir, en rebre els periodistes, el governador va dir que només tenia una notícia per a comunicar-los. Era que en algunes fàbriques del ram de l'aigua, a la sortida i a l'entrada del treball, s'havien exercit coaccions per elements afiliats al Sindicat Unió, els quals pressionaven els obrers afiliats a altres sindicats, però especialment als que pertanyien a les organitzacions afectes al grup dels Treintistes, perquè deixessin de formar-ne part i s'afiliessin a l'Unió.

En algunes fàbriques les coaccions revestien en certs moments un caràcter de violència, i això féu que s'hi establís vigilància.

A la tarda sortiren tres camions de guàrdies d'assalt en direcció al Poble Nou i Sans per tal de guardar l'ordre.

Tinc notícies—continua dient el governador—que s'hi produïren tumultes. Hi ha detinguts, i crec que a alguns d'ells se'ls ha trobat armes.

Afegeix que pensava persistir en l'actitud que havia adoptat de no permetre que s'obligués els obrers a pertanyer a cap sindicat per força.

La llibertat de la sindicació és una cosa sagrada—acabà dient el governador.

Segons notícies que hem recollit als llocs on ahir s'efectuaren aquestes coaccions, l'ocorregut fou que a l'Espanya Industrial, fàbrica estaberta a la barriada de Sans, al carrer del mateix nom, en sortir com altres dies els obrers de l'esmentada fàbrica nombrosos grups dels del S. U. estratègicament col·locats en els diverses direccions per on els obrers passen per anar a llurs domicilis els coaccionaven prenent obligar-los a cotitzar com feien abans i a inscriure's al S. U. sota l'amenaça corresponent.

Com sigui que els obrers coaccionats s'hi negaren s'enlaia una discussió, i en veure els del S. U. que venia la força pública ràpidament es feren es-

càpols, però tres d'ells foren detinguts. Un sembla que no hi tingué participació, tota vegada que no se li ocupà cap document i a més digué que passava casualment per aquell lloc, i després de declarar i comprovar el que digué fou alliberat. Quant als altres dos de moment foren portats a la Comissaria del districte de l'est, i després de rebre la declaració passaren a la Prefectura per a llur filiació. Es diuen Salvador Alberola i Glarrà i Andreu Rubio Herrero. Al primer, ultra el carnet de la C. N. T., li fou ocupada una pistola amb la seva bala a la recambra, per a la qual no tenia llicència. Al segon se li trobà també el carnet de la C. N. T., però no cap arma, i hom suposa que la llença per aquells indrets. Tots dos seran posats a disposició del jutge de guàrdia.

Quant als fets del Poble Nou de què també donà compte el governador, l'ocorregut fou igual que a l'Espanya Industrial, que els obrers de la fàbrica de teixits Manufactures Tèxtils, del carrer de Maria Aguiló, que en llur major part es donaren de baixa del S. U. per a ingressar al Sindicat dels 30, són objecte de coaccions i amenaces per part dels de la F. A. I.

Ahir a la tarda nombrosos grups sembla que anaven decidits a aconseguir la cotització, ja que el nombre d'elements del S. U. era nombrosos. En veure els obrers de les Manufactures Tèxtils el nombre de coaccionadors que tenien davant i tement sens dubte una agressió, engegaren diversos trets que foren contestats pels altres, entantant-se un tiroteig que féu fugir tots els d'allí.

Al cap de pocs minuts d'ocórrer aquesta tiroteig arribaren els guàrdies d'assalt. No se sap que hagués resultat cap ferit.

Les precaucions duraren molta estona, i a pesar de la minuciosa batuda que es donà per aquells indrets no es practicà cap detenció.

Tramesa de causes terroristes a Madrid

Han estat trameses als corresponents Jutjats especials de Madrid les següents causes, que s'instruïren als Jutjats de primera instància de Barcelona:

Pel Jutjat número 16, la causa instruída per la troballa d'unes bombes al carrer de Madrazo el dia 21 de juliol darrer.

Pel Jutjat número 4, la de l'explosió de dues bombes a Santa Coloma de Gramenet, el dia 11 de juliol darrer, i a conseqüència de la qual és progressat Juli Valls i Abat.

I del mateix Jutjat, la del robatori, a mà armada, al xouler Antoni Martínez, al carrer de Copèrnic, el dia 26 de juny passat.

Rectificació

Ahir donàvem compte d'un robatori comès al carrer de la Riera, núm. 35, degut al qual, segons informacions rebudes, dèiem que havia estat detingut el "sereno" del barri. La versió no és exacta, sinó que el detingut fou el que presta la mateixa mena de serveis a la casa afectada pel robatori. Les coses allà en aigüen.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

MOBLES americans per a oficines

ELS MILLORS PREUS gran assortiment de models construïts en roure

F. FERRER I AYMAR - CLARIS, 5 - Telèfon 19763 - Barcelona

MOBLES americans per a oficines

ELS MILLORS PREUS gran assortiment de models construïts en roure

L'incendi de l'església de la Miraculosa

(Ve de la primera pàgina)

—El foc—ens diu—començà per la banda del darrere i ho cremà tot, els pilars inclosos, que també eren de fusta, avançant amb rapidesa cap a la del davant que és on hi ha la façana que correspon al carrer de Calàbria.

Els bombers, que hi acudiren un quart després d'haver-se declarat l'incendi, acabaren d'apagar-lo pels volts de les quatre. Ja començava a clarejar aleshores. Consti que treballaren com a negres per tal d'apagar el foc i evitar que es propagués a les cases de la banda de dalt, les quals estaven en perill d'incendi, degut a la proximitat de l'incendi—l'església està situada al mig d'un illot de cases—i a la circumstància que el vent inclinava el foc per aquella banda.

Si es pogués salvar l'arxiu i la sagristia és perquè donen al carrer de Calàbria i fou on els bombers començaren a treballar, amb les bombes, estenent-se poc després pels carrers del darrere per tal d'establir un cordó d'aigua. Tant és així que al costat mateix de l'església hi viu un sabater i aquest pogué salvar tot el que tenia a casa seva.

Mentre s'explicava veïem el sostre, a través de les finestres. No s'ha quedat res: unes bigues sotídies que pengen, entravessant-se i formant unes combinacions inverosímils.

Alegi que es deia que s'havia pogut salvar la imatge; però que no ens ho podia assegurar.

També ens explicà que s'havien pogut salvar una dona i una criatura que hi vivien degut a què l'incendi començà, com hem dit més amunt, per la banda del darrere, i les habitacions es troben a la del davant.

Aquesta és la conversa que vam sostenir amb un veí del carrer. Manquen ara uns detalls complementaris per tal d'acabar de donar una idea de la importància de l'incendi.

un pis. A baix hi havia el baptisteri i la rectoria. Al fons i al centre hi havia el presbiteri, i a mà esquerra la sagristia, i a la dreta una capella, amb l'altar del Santíssim Sagrament.

Una porta establia comunicació amb la casa del carrer de Consell de Cent, número 118, a la qual viu el rector Reverend Joan Padrós, i hi estan instal·lats les Escoles de la Miraculosa.

Poc després d'haver-se declarat l'incendi, el rector hi acudí, i, desafiant el perill que representava ficar-se enmig d'aquella joguera, penetrà a l'església, i aconseguí retirar la Sagrada Forma. També va poder salvar el Sant Crist que procedia de Montjuïc, i era el que es col·locava als calabossos dels condemnats a mort durant les hores que precedien a la seva execució.

També intentà penetrar a la sagristia, però no va poder, de cap de les maneres, perquè les flames havien envaït l'altar major, pel qual havia de passar per entrar-hi.

De la sagristia es cremà tot, llevat d'un armari. També se salvà l'altar del Sagrari i dues o tres fileres de cadires. Resultà amb desperfectes una imatge de la Miraculosa. Les naus de l'església estan en ruïnes.

La pòc que es construï un altar de marbre en el qual es venerava la Verge de Montserrat; degut a la calor del foc, el marbre s'esquerdà i se'n despreguaren les aplicacions que d'aquella pedra hi havia a la banda posterior.

La imatge de la Verge, de talla, quedà gairebé cremada.

Les pèrdues ocasionades per l'incendi es calcula que pugen a cent seixanta mil pessetes. Estava assegurada.

Estafador detingut

Prometia, mitjançant cinc mil pessetes, càrrecs de policia de la Generalitat

L'inspector de Policia senyor Estivill, que exerceix un càrrec en el tribunal que ha d'examinar els que ingressin a l'Escola de la Policia de la Generalitat, tingué la confiança que fa alguns dies corria per Barcelona un subjecte que es dedicava a oferir càrrecs en la policia de la Generalitat mitjançant una retribució de cinc mil pessetes.

Sembla que es tractava

d'un subjecte molt elegantment vestit que deia tenir bo amb el tribunal i visitava les cases dels que havien d'examinar-se i estaven mancats, a llur entendre, de recomanació. L'esmentat inspector senyor Estivill muntà un servei que donà per resultat la detenció de l'esmentat individu en el precís moment que tractava de convencer un agent facilitat per la Prefectura, el qual fingia ésser aspirant a l'Escola de Policia de la Generalitat, a lliurar la quantitat convinguda.

El detingut ingressà a la Prefectura de policia i posat després a disposició del Jutjat de guàrdia. Es tracta d'un tal Joaquim Llobet, que fou, en època de tolerància del foc, molt conegut a Barcelona.

"Ortopèdia Moderna"

Fill de B. Carcassona

TALLER I DESPATX

ESCUDELLERS BLANCs, 8 - Telèfon 10916

BRAGUERS REGULADORS

per a la retenció absoluta de la trencadura

Faixes de totes menes - Faixa cotilla abdominal

Faixes per a guarir estòmacs i ronyons caiguts

Models moderns

COTILLES ORTOPEDIQUES

per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

Casa fundada en 1875

Teatre Barcelona

"LA MA DE DÉU", drama en tres actes de Schalom Asch, traduït per Ventura Gassol

Es una llàstima, com era dit en una nota de LA PUBLICITAT d'ahir, que la companyia catalana que actualment actua a Barcelona no hagi debutat amb aquesta obra. L'efecte que hauria produït hauria estat del tot distint. Hom no hauria cregut de bon principi que es tractava d'una d'aquelles temptatives estètiques condemnades al fracàs pels endavant, i en les quals no més creuen els empresaris, que són, en definitiva, la gent més visionària d'aquest món. La presentació d'aquesta obra sola ja justifica la formació d'una companyia, i les esperances que hom hi pogués posar ja no havien d'ésser forçosament il·lusòries. Almenys hom podia comptar amb l'agraïment de la gent una mica entesa i intel·ligent del país.

Cert que l'obra ja havia estat representada a Barcelona, però ho havia estat en italià, i d'això ja fa molts anys. Com que d'altra banda no ha perdut res de la seva força ni ha passat de moda — car és bastant amb aquesta sentència eterna que no s'esbrava fàcilment —, com que han d'ésser poques en realitat les persones que la deuen conèixer o recordar-la — i a aquestes els plaurà de renovar-ne el record —, com que en català no havia estat representada, hom pot dir ben bé que es tracta d'una veritable estrena.

El defecte que alguns podran trobar a "La mà de Déu" com a obra de teatre és la de no ésser una obra per a tothom. No és, però, tampoc una obra per a una minoria. El teatre per a minories és un teatre sovint fallat per manca de grandesa, per impotència de l'autor a acarar-se amb els grans temes, i d'acarar-se'n d'una manera clara. No és aquest el cas de "La mà de Déu", la qual obra és completament assequible. Però l'acció esdevé en un medi tèrbol, i això, com és prou sabut, espanta al moltes persones que no volen saber res de terribles, que volen ignorar molts dolors, que només volen conèixer els aspectes plaents de la vida. Queden, doncs, advertides aquestes persones. I amb això no fem pas cap tort a l'obra, ans al contrari. Car en qüestions de teatre no hi ha res tan reprovable com l'engany, ni res tan catastròfic, per a una obra, com que el públic vagi a veure-la venut.

"La mà de Déu" no té, però, res d'immoral en el seu examen. Al contrari, és una obra moral. El pensament de l'autor és que Déu castiga els pares en allò que més estimen: els fills. Hom es troba amb l'amo i la mestressa d'un prostíbul. Jueus de raça — l'obra es desenvolupa tota en un ambient jueu —, a desgrat de llur vida, no han perdut el sentit dels seus deures, però almenys l'esperança sagrada que inspiren els llibres sagrats. Ells se senten indignes de posseir-los, aquests llibres, però no n'hi senten la seva filla, a la qual han volgut mantenir incontaminada d'aquell ambient, han volgut fer-li guardar la puresa virginal. Aquest sentiment, tan viu en molta gent perduda, d'arrencar els fills de la pròpia perdició, de fer-los una vida a part, és expressat en l'obra amb detalls impressionants. Ells, els pares, han perdut àdhuc l'esperança de salvar-se: se senten condemnats, però volen que ella se salvi, és llur únic orgull, llur única esperança; en certa manera, la pròpia redempció.

Com d'altra banda poden oferir un bon dot a la noia, no els serà difícil de conciliar un casament amb una persona honorable, amb el fill d'un rabi. I la manera com es concorda aquesta boda és plena de detalls que reflecteixen el caràcter jueu: els reptes, l'avarícia, la xerrameca, la grandesa, la simulació... tot hi és en aquests diàlegs preparatoris.

Però l'eflòr dels pares és ben inútil. En la noia hi ha una mala inclinació, una curiositat molt viva per les coses del prostíbul. Una de les prostitutes, sobretot, li té el cor robat. Ella l'empenyarà pel pendent. No costarà de fer-la-hi rodolar. La

força de la sang, l'exemple, poden més que tota la cura a apartar-la de l'ambient. I cal observar ací que, en aquestes escenes de prostíbul, l'autor ha fet una admirable barreja de realisme i de poesia. El sentimentalisme de la prostituta, força desacreditat, és redimit i elevat per la vena poètica que fecunda tota l'obra. I la mà del traductor ens ha semblat particularment feliç en aquestes escenes.

Quan el pare arribarà a assabentar-se de la conducta de la seva filla caurà en la més negra desesperació; no pot arribar a creure que el càstig de Déu sigui tan fort. Tot el darrer acte és per explicar-nos aquesta desesperació del pare. Els dubtes, l'enfolliment, el redreçament blasfematori contra els llibres sagrats, i el final impressionant, en què ell mateix, exasperat, empeny la filla a la virginitat de la seva filla, i que feia d'aquesta virginitat, una impúdica ostentació. Les obres són, però, essencialment distintes, car en aquella, l'orgull del pare era molt pueril i gratuït. En aquesta, en canvi, el seu afany de fer conservar la puresa a la seva filla és nòrdit per totes les conviccions de raça i de religió. El sentiment religiós de què tota l'obra és imprregnada és una de les coses precisament que li infonon grandesa. En certa manera aquest sentiment religiós, aquesta esgarifança dels llibres sagrats és allò que empeny la tragèdia, el veritable fat.

La companyia no sembla la mateixa, sinó una altra de distinta, més disciplinada i amb actors més importants. És l'avantatge de fer obres que valguin la pena, car a desgrat de la convicció de molts, el més difícil d'interpretar són les obres dolentes. Quan un actor es troba amb un personatge sense dibuix psicològic no sap què fer a escena i de vegades fracassa lamentablement, sense tenir-se la culpa. Enric Jimeñez és el protagonista de "La mà de Déu". Encertadament caracteritzat, amb tota la complexitat de gestos de què hom creu capaç els individus de la raça elegida, ens ha sabut fer sensibles l'horror d'aquesta consciència trasbalsada. Les escenes de prostíbul amb la senyora Nicolau, Font, etc., fan un escaiet conjunt. La senyora Manau treu amb un gran vigor el seu personatge. Una menció especial cal fer de la senyoreta Benedito. Tenia un paper important, el paper de la filla. I tot el que hi ha de contradictori en l'esperit d'aquest paper, la innocència, la tendresa, la corrupció, el fatalisme, acompanyat de detalls d'un cinisme precoç, eren posats ben de relleu en la seva interpretació. Cert que la seva figura, la mirada, s'adeia molt al personatge. Això no obstant, per si sol no bastaria a explicar l'èxit que ha obtingut.

DOMÈNEC GUANSE

ADVERTISEMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corta Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbrà, 11 i 13, no seran publicats fins al 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

Els tribunals

Declaració favorable a una processament. — Ahir al matí van declarar al Jutjat número 7 dos testimonis amb motiu de la causa que per col·locació d'explosius es segueix contra Aleix Mas i Vidal i Antoni Barón, al carrer de Marina el primer de maig i al carrer de Rocafort el dia 15 del mateix mes.

Els testimonis declararen que Antoni Barón va estar treballant en feines del camp a Terrassa amb els que no es va moure d'aquella població des del primer d'abril fins al dia 18 de maig.

A conseqüència d'aquestes declaracions el jutge resoldrà sobre la situació dels processats.

Estafa i robatori. — A la sala de vacances de l'Audiència es va veure una causa per estafa i robatori contra Josep Vives, que a Sant Joan Despi va aconseguir entaular conversa amb tres veïns de Cornellà en un establiment de menjars d'aquella població proposant-los proporcionar-los unes col·locacions excel·lents mitjançant una retribució.

Entre tots tres li avançaren cent pessetes, de moment. Més tard, i en el mateix establiment, penetrà en una habitació i robà 125 pessetes a un viatger, i aleshores fou detingut. El fiscal sol·licità contra seu la pena de dos mesos i un dia pel delicte d'estafa, i un any, un mes i un dia pel de robatori.

Detenció d'un coaccionador. — Pel Jutjat número 8 s'ha rebut declaració al detingut Ramon Calafell i Mitjavila, com a un dels autors de les amenaces i coaccions als obrers del ram de la vaqueria. Tot i la denegació del detingut, alguns dels coaccionats l'han reconegut com a tal. El jutge ha dictat auto de processament i presó contra seu.

Montgat demana la creació d'un Jutjat municipal. — L'Alcalde de Montgat ha tramès una comunicació al president de l'Audiència Territorial participant que per haver-se constituït en aquella localitat l'Ajuntament per haver-se separat de Tiana, on abans residia, demana la creació d'un Jutjat municipal amb Registre Civil propi per a no dependre del de Tiana, com fins ara.

La sol·licitud serà tractada a la Sala de govern i el seu informe serà tramès al ministre de Justícia.

Els arxius dels Jutjats de primera instància. — L'arxiver d'aquesta Audiència, senyor Duran i Canyameres, ens comunicà ahir que en virtut del decret del mes de desembre de 1931 s'incorpora al Cos d'arxivistes facultatius d'arxivaris i bibliotecaris i Museus els arxius de les Audiències Territorials d'Espanya, però que els arxius dels Jutjats de primera instància no tenen res a veure amb aquests altres arxius de les Audiències, i que els Jutjats segueixen tenint tota llur custòdia pròpia les peces dels arxius, sense que hi tingui res a veure l'Audiència.

Es referí també el senyor Duran i Canyameres a la conversa que va tenir amb el jutge degà accidental, i que versà sobre cercar una solució per tal d'evitar que es repeleixin els robatoris als arxius dels Jutjats.

El termini per a l'admissió de sol·licituds a unes oposicions a la Judicatura i Instàncies de secretari municipal suplent. — Segons avis de la secretaria de l'Audiència, el dia 3 de setembre vinent acaba el termini d'admissió de sol·licituds per a les oposicions a la Judicatura.

El nombre d'instàncies rebudes fins avui és el de 13.

També es dona avis que el dia 4 de setembre acaba el termini per a l'admissió d'instàncies per a les oposicions de secretaris de Jutjat municipal suplent d'aquesta localitat, que estan vacants.

El fiscal de la República surt cap a Madrid

En l'express de Madrid va sortir cap a la capital d'Espanya el fiscal de la República, senyor Oriol Anguera de Sojo.

A l'estació de França, l'acompanyaren el governador civil, senyor Ametlla; el secretari del Govern Civil, senyor Azcárraga; els secretaris del governador, senyors Ugarte i Gifreda; el president interí de l'Audiència, magistrats, jutges, relators i secretaris de Jutjats i gran nombre d'amics particulars.

Pels centres oficials

AJUNTAMENT

La festa de l'Onze de Setembre. — L'alcalde, doctor Alguader, ha rebut la visita d'una Comissió composta dels senyors Vicenç A. Ballester, representant de la Unió Catalana; Jaume Vall i Mutiel, del C. A. D. C. L.; Eduard Garcia, de l'E. R. C.; Eduard Costa, de A. C. R.; Daniel López, del P. N. C.; Joaquim Ponsa, de la U. D. C.; i Ramon Alberch, de la Lliga Catalana, els quals, en representació de tots els partits catalans, han invitat l'Ajuntament als actes que tindran lloc amb motiu de la commemoració de l'11 de setembre, i li han parlat dels principals extrems relatius a l'organització d'aquesta.

El mal exemple. — El director del Mercat de la Llibertat ha tramès un ofici al cap del Negociat Administratiu de Proveliments assabentant-lo que a les onze de la nit del dia 29 fou detingut per la policia el mossos que feia el servei de nit, Maties Mala i Almida, en el moment que aquest senyor treia del dit Mercat, junt amb un altre individu alià al servei, un cove molt gran en el qual hi havia dues penques de cansalada, un pollastre, peix fresc, 22 llaines de conserves i alguna altra vianda.

En vista de la gravetat d'aquest fet, el president de la Comissió de Proveliments ha proposat a l'Alcalde la immediata suspensió de càrrec i sou del susdit mossos, i ha estat designat el regidor de la Comissió Municipal de Proveliments senyor Josep Escofel per a instruir l'expedient que correspongui.

L'arranjament dels carrers. Nova nota dels carrers en els quals han començat les obres de pavimentació, una vegada normalitzat el servei després de la vaga del ram de construcció:

Construcció de l'aferrat amb reg asfàltic al carrer de Sardanyia, entre els de la Indústria i Pare Claret, i l'aferrat amb reg asfàltic del Passeig de Mistrall, carrer de Corsegua, entre Saló de Garcia Hernández i Roger de Flor.

Construcció de les voravies del Grup Escolar Cases i Jover (carrer de Sant Joan de Malta); construcció de les voravies del Grup Escolar Pere Vilà (Saló de Fermí Galán).

Construcció de l'aferrat amb reg asfàltic de la Rambla del Triomf del Poble Nou.

Per les brigades municipals, a part de nombrosos carrers en els quals es realitzen lleugers arranjaments amb motiu de celebració s'hi festes majors de barriada, s'han començat les següents obres:

Arranjament del carrer Lope de Vega, entre el Camí Antic de València i carrer de Recaredo; carrer de Castillejos, entre l'Avinguda de Nostra Senyora de Montserrat i el carrer de Bona-Sort; reparació de l'aferrat asfàltic dels carrers dels Almogàvers i Avinguda de Pedralbes.

Festival benèfic organitzat per una entitat catalanista

Hem rebut la següent nota pregada:

"L'Ateneu Obrer d'Esquerra Republicana del districte cinquè ha organitzat per al dia 31 del corrent, al Teatre Victòria, un magne festival a profit de l'Associació de Cecs i Coixos. Dispensari públic i Escoles gratuïtes del districte cinquè, posant-se en escena les col·leccions de la Reina, "Los chaves" i "Bohemios", de les quals els destacadíssims elements de la Societat de Coristes de Catalunya, Associació Hipòlit Lázaro, Marc Redondo, Antoni Miras i Niu Guerrer, en fan una gran creació.

Per a augmentar l'interès que ja ell tot sol representa l'esmentat festival, els notables artistes Antoni Miras, Vicenç Simon, Cora Raga, Malilde Tornamira, Antoni Palacios i Pere Segura han ofert llur col·laboració i s'encarregaran dels principals papers.

Les primeres autoritats de Barcelona han promès llur assistència a l'acte, ja que acten tan altruistes no poden passar desapercebuts per aquells que veïllen pel poble.

El més estrany és que hem rebut aquesta nota redactada en català.

LES LLETRES I LES ARTS

1533-1933

Montaigne i els seus assaigs

Enguany, any de commemoracions i aniversaris, se celebra també el de Montaigne, nat en 1533; d'aquest Montaigne, conegut per tothom de rom, però ben poc llegit i entès entre nosaltres. Cert que precisament no fa molt Nico M. Rubió i Tudurí recollí en un volum unes traduccions dels "Assaigs", traduït, com a dir la veritat, no hem tingut encara lleure de llegir, però de la qual Josep Maria de Segarra n'ha fet una gran elogi. Però això és un fet isolat, sense precedents i sense conseqüències. Aquesta escassa atenció dels catalans per a l'obra de Montaigne — àdhuc és difícil de trobar-ne cites o referències en la nostra literatura — és en certa manera una mica inexplicable. Sembla precisament que els catalans hauríem d'haver tingut més curiositat per l'obra d'aquest escriptor singular, d'aquest escriptor nascut a les terres del Perigord, veïnes i germanes d'Occitània, terres de vinyes i de pins que deuen fer un paisatge i un ambient semblants als de Catalunya; d'aquest escriptor en la prosa francesa, del qual no costa descobrir-hi un accent gasc, que l'acosta molt més que la de qualsevol altre escriptor francès als nostres clàssics.

Però no és precisament per aquesta, diem, consanguinitat idiomàtica ni per aquesta germanor de la terra que, sobretot, l'obra de Montaigne ens hauria d'ésser particularment simpàtica, ans pel caràcter de l'autor, que ens descobreix. Recordem, abans que tot, que el propi Montaigne ha deixat dit en el pròleg dels seus "Essais" que és a ell mateix a qui pintat; recordem que els ofrena als seus pares i amics perquè hi poguïn retrobar el seu humor i la seva condició, i d'aquesta manera nodrir d'una forma més natural i més viva la consciència que poguessin tenir d'ell. Recordem, encara que hom ha pogut escriure, una vida de Montaigne resseguint només els seus "Essais". I el Montaigne que se'n desprèn és el de l'home senzill, modest i honest que té horror als plogals i a totes les coses vaines, expressió que surt constantment en els seus escrits; que té horror a la mentida, a tot el que és contrafet i poc conforme a la Natura. En conseqüència el seu estil — l'estil és l'home, corroborem un cop més — és simple, d'una gran naturalitat, d'un to pintoresc de conversa, per això mateix arguït, anseguit, com en les converses, la línia capriciosa que les associacions d'idees suggereixen. Molt vari, molt sensible, altrament, a les influències més diverses, gens tancat, gens impermeable. Però sempre artista. Amb gust no solament per les

idees, ans per la manera d'expressar-les. Abundant de paraula, mentre la paraula expressi o modifiqui alguna idea, però evidentment preocupat de no deixar expressions i mots vans o paràsites.

Saturat d'humanitats — parlà el llatí abans que la llengua materna —, viatger curiós, ha conegut els homes a través de la vida i dels llibres. Però el seu caràcter era més aviat ca-solà. Estimava la solitud. Vol bastar-se a ell mateix. Sense ésser insensible, no es vol lliurar mai per complet als altres. Estima la vida i aprèn de no ténier la mort. Entre Epicur i Sèneca — ha estat dit — es desenvolupa tota la seva filosofia.

Amb un sentiment actiu de la bondat, no es mostra capaç de grans sacrificis. Defugir tot allò que pugui apassionar és la norma de vida que predicarà amb més constància. Ningú no ha escrit més ni millor que ell sobre la relativitat de totes les coses: de les idees, dels costums, de les religions, mateixes. El saber dubtar, el no fer massa afirmacions, és el gran ensenyament que es desprèn de la seva obra.

Aquesta filosofia, gens cristiana, li permetia, però, de comportar-se com un bon catòlic, car avenir-se als costums establerts és evidentment la millor manera d'estalviar-se molèsties.

I no us sembla que, tant en el que hi ha d'assenyalat, com en el que hi ha d'egoista, en el que hi ha de natural i de senzill en aquest caràcter, té molt del que és el caràcter del català i, sobretot, del barceloní, una mica contrari?

Per més semblança, potser, Montaigne, en els seus "Essais", no tenia cap desig d'esdevenir famós ni gloriós. Ara que la glòria que rarament es dona a qui la persegueix amb massa insistència, Montaigne, amb els seus "Essais", l'ha guanyada per sempre. D'aquests estudis desiguals, adés breus, adés d'una extensió considerable, escrits com per una intima necessitat d'expressar els propis pensaments, se'n nodreix tot el gran segle francès. Voldria potser no s'explicaria bé sense Montaigne. El mateix Montaigne — feliç Molière, que sempre s'enamorava del que era bo — n'ha fet veritables transcripcions en les seves comèdies.

La lectura de Montaigne, que pot ésser útil a tothom — que ho pot ésser molt als novel·listes i als comediantes per aprendre de conèixer els homes —, ho pot ésser als periodistes sobretot. Hi aprendrien d'aprofundir en els esdeveniments més banals i a desentrañar allò que tenen d'etern o de característic.

DOMÈNEC GUANSE

ITINERARIS

★ Purba, niga i Kurgin. — Al Journal de la Societat des Americanistes (Paris, t. XXIV - 1932) E. Nordenskiöld explica els resultats d'un viatge fet entre els indis Cuna de l'istme de Panamà. Nordenskiöld reporta diversos manuscrits que comprenen cançons, encants, descripcions de malalties i de llurs remeis, etc. La llengua d'aquests manuscrits, segons l'antropologia, és un idioma secret que no comprenen pas tots els Cuna; Les circumlocucions hi representen un paper important. Heus ací, segons l'autor, l'explicació dels tres mots relatius a la idea que els indis Cuna es fan de l'ànima: purba, niga i Kurgin: La purba correspon aproximadament a la noció d'ànima o de doble, en general invisible. L'individu posseeix diverses purbas, d'importància desigual. Les malalties o les indisposicions sense gravetat s'expliquen per la pèrdua o l'absència d'una purba de rol secundari. La purba pot separar-se del cos durant el son i errar a l'aventura: Això explica els somnis. Després de la mort, està exposada a mil perills, en punició del mal que ha fet sobre la terra. Els Cuna no estableixen molta diferència entre els homes i els animals: és per això que atorguen purbas a aquests darrers. En canvi no en donen ni als vegetals ni als éssers inani-

mat. També homes i animals posseeixen, per als Cuna, "niga". Segons que un ésser tingui molt o poc niga, és coratjós o covard, està bo o malalt. Quan la niga s'exhaurix, l'ésser, home o animal, mor. Els morts, doncs, no tenen "niga". Amb el mot Kurgin designen el cervell. El Kurgin està constituït per la localització de totes les aptituds de l'individu. En determinar la intel·ligència. És susceptible d'ésser desenrotllat o millorat per l'ús de drogues o de remeis.

FOCIUS

Els llibres nous

"Construccions gegantines de Nord-Amèrica"

De tota aquella sèrie de volums tan variada que són els *Schaubücher*, que publica l'editorial Orell-Füssli, de Zuric i Leipzig, no amaguem pas que cap no ens ha interessat tant com el dedicat a les "Construccions gegantines de Nord-Amèrica".

Precedides d'una curta i precisa introducció de Frank Washburn, hom troba un seguit de 64 excel·lents fotografies reproduïnt les més espectaculars d'aquelles singularíssimes edificacions conegudes per *grata-cels*. Està

fora de cap dubte que alguns d'ells són, fins estèticament, prou remarcables: sobretot els que estan construïts després de la promulgació d'aquella llei de zones que, en pretendre resoldre un dels errors urbanístics més albiradors, ha ofert la possibilitat de desfer-se de l'inhòrrida *coisè* quadrangular que tan monòtons feia els primers *grata-cels*.

Aquesta llei de zones, doncs, ha menat els constructors a uns jocs de volums que moltes vegades, per la seva potència ascensional, obliguen a què hom evocui el concepte del *Gótich*, puix que, de fet, allò que més evident és a quan es contemplen aquestes gegantines edificacions és el seu *utopisme*, sovint visionari.

Això potser sorprendrà els admiradors de l'americanisme que d'allà, de tot arreu, només en copsen el pitjor, pensant-se que Nord-Amèrica no és altra cosa que el país dels Edison, Rockefeller i Ford — per no dir res del fatal *Cinema tanquí*, que no hi ha dubte és el document més net de la turpitud contemporània, junt amb l'apoteosi dels *Balls Russos* —, oblidant, o passant per alt que els Estats Units són també el país dels Whistler i La Farge, Poe i Emerson, Tiffany i Kingsley Porter, Dornie i Mary Baker i Catarina Tingley.

M. A. CASSANYES

ACABEN DE SORTIR...

"Darrera el vidre"

per CARLES SINDREU, i

"Hi ha homes que ploren perquè es pon el sol"

per FRANCESC TRABAL

Acaben d'exhibir-se a les vitrines de les llibreries dels llibres catalans, nous, de cadascun dels quals hom parlarà, amb elogi o amb blasme, però atorgant-los la importància que es mereix la literatura nova i els escriptors que s'hi assagen.

El primer d'aquests llibres és de poemes d'adolescent: *Darrera el vidre*, de Carles Sindreu. L'ha editat l'*Amic de les Arts*, i l'illustren quatre magnífics dibuixos de Joan Miró. El procedeixen uns mots de Carles Riba i el clou un colofó, en forma de poema, de J. V. Foix.

El segon és una novel·la de Francesc Trabal: *Hi ha homes que ploren perquè el sol es pon*, i l'ha editat Edicions Proa com a volum 39 de la seva important Biblioteca "A Tot Vent".

De tots dos llibres n'acabem de rebre un exemplar amb el perium de data fresca.

EL CORREU D'AVUI

INTERIOR

El *Litoral Català* en un conflicte mediterrani, de Nicolau M. Rubió i Tudurí, publicat dins la col·lecció "Assaigs i Monografies de l'Editorial Barcino", ha estat objecte d'una àmplia recensió per part del crític de llibres estrangers de *The Times Literary Supplement*.

* *Antologia*, de l'Editorial Barcino, publicat aviat una edició completa de les *Preledios de mi ira* i de les altres obres poètiques de Cabanyes, acompanyada d'una versió catalana per Alfons Maseras (del qual LA PUBLICITAT ha publicat ja dos articles), d'un estudi històric-literari sobre l'autor i de nombroses notes il·lustratives.

EXTERIOR

* *Diuen de Viena* que l'Associació d'Escriptors i el P. E. N. Club han adreçat al govern austríac una demanda reclamant la nacionalitat austríaca per als escriptors alemanys que han estat privats de llur nacionalitat pel govern nacional-socialista del Reich.

* *A Minutaire*, publicació francesa d'avantguarda, André Breton i Paul Eluard obren una enquesta sobre aquest tema: *Quin ha estat Ten-cent capítol de la vostra vida? Creieu que tingui un caràcter fortuit? O bé necessari?*

* Més de mig milió de turistes han visitat els museus d'Itàlia durant el mes d'abril.

Llegiu
MIRADOR

HA SORTIT AVUI

Setmanari de Literatura, Art i Política

Preu: 30 cèntims

CROADA PRO-CULTURA

UN LOT DE 12 LLIBRES SELECTES!

12 llibres moderns i de bona literatura pel preu de dos llibres!

LLIBRES PER VALOR DE 39 PTES. PER PTES. 10'25
VEGEU LA INTERESSANT LLISTA
ALFONS DAUDET: En Tartari als Alps.
CARLES RAHOLA: El llibre de l'Àngel d'Alzina.
DOMÈNEC DE BELLMUNT: Les catacumbes de Barcelona.
FREDERIC PUJOLA: En el repòs de la trinxera.
FRANCESC MADRID: Els exiliats de la Dictadura.
FREDERIC SOLER (Pitarrà): Nits de lluna.
LLUIS CAPDEVILA: Té la paraula el senyor... (Cròniques del Parlament de Catalunya).

LLUIS ULLOA: Cristòfor Colom fou català.
M. RUBIO I TUDURÍ: Estat Espanyol, S. A.
PÉREZ GALDÓS: Girona (epidèmia nacional).

VÍCTOR HUGO: Nostra Dona de París, dos volums (traducció catalana de R. Folch i Capdevila).

LECTORS DE "LA PUBLICITAT": Aprofitau aquesta oportunitat única i enriqueix la vostra biblioteca amb aquest lot de bons llibres a preus de veritable ocasió.

Per a comandes: LLIBRERIA CENTRAL — Muntaner, 42. BARCELONA

FABRICA DE
CERAMICA
Artículos de construcción
Majolas de València
CASIMIR VICENTS
Despatx: Tallers, 72
Telèfon núm. 15644
BARCELONA

Els fabricants, magatzemistes i manufacturadors han de redactar en català lurs factures, albarans, dirigides als clients de Catalunya.

INFORMACIO D'ESPANYA

Ha quedat al descobert la sorpresa del senyor Selves

El senyor Selves actuarà de Comissari General d'Ordre Públic i de Governador General de Catalunya

Madrid, 30. — Ja varem fer bé de sorprendre'ns anticipadament respecte a la persona que havia de fer de governador general de Catalunya. La sorpresa ha perdut consistència en arribar l'interessat a Madrid. Així ens hem pogut sorprendre d'una manera antinatural.

En l'expedient de Barcelona han arribat aquest matí a Madrid el conseller delegat de la Generalitat, senyor Carles Pi i Sunyer, l'exconseller de Governació, senyor Selves, nomenat comissari de Seguretat i governador general de Catalunya.

Al Congrés hem tingut ocasió de parlar uns moments amb el senyor Selves.

— «A què obeeix — li hem preguntat — l'acumulari de dos càrrecs tan importants en una sola persona?»

— «Assumir els dos càrrecs — ens ha contestat el senyor Selves — durant un període transitori que durarà solament el temps que s'ha calculat necessari per al trànsit definitiu dels serveis d'ordre públic.

Tant el Govern de la República com el de la Generalitat han considerat convenient per a la bona marxa dels serveis concentrar tots els poders, en allò que es refereix a l'ordre públic, en una sola persona. Per això el Govern de la República m'ha nomenat governador general de Catalunya i el Govern de la Generalitat comissari general d'ordre públic.

El traspass total dels serveis s'efectuarà, com ja s'ha dit, en tres mesos, i es dividirà en dues etapes.

En la primera etapa es realitzarà el traspass de serveis que segons la constitució de l'Estatut corresponen a l'Estat. En aquest primer temps, que podríem anomenar de delimitació, seria perillós que els dos càrrecs que ara m'han estat concedits fossin exercits per dues persones diferents, ja que això podria prestar-se a constants reïres i inconvenients.

La segona etapa constarà de dos períodes. Un en el qual es realitzarà el traspass dels serveis de vigilància i seguretat, el qual terminará el 30 d'octubre.

En el segon període es realitzarà el traspass dels serveis de la guàrdia civil, i terminará el 30 de novembre; és a dir, que els serveis d'ordre públic que corresponguin a la Generalitat estaran absolutament traspassats a aquesta el primer de desembre, i dependran del conseller de Governació.

Els serveis que corresponguin a l'Estat quedaran a mans d'un funcionari que el Govern de la República designarà.

— Desapareixeran els actuals governadors?

— Aquest és un assumpte sobre el qual haurà de resoldre la Comissió Mixta de Traspàs. Durant el període transitori els governadors civils dependran del Govern de la Generalitat de Catalunya.

— Hauréu rebut moltes felicitacions — li hem dit.

— Efectivament — ens ha contestat — moltes felicitacions i també molts condols.

En arribar aquest matí a l'hotel — ha continuat dient — la primera persona amb la qual he parlat, el director d'Indústria, senyor Irla, m'ha dit: «Jo no et felicito; el que faig és agrair-te, com a català, el fet d'haver acceptat aquests càrrecs. I no m'estimaria — ha afegit el senyor Selves — l'afectuosa actitud de l'amic Irla. Jo sé el que és i el que significa el càrrec que m'han concedit i compren com convenient aquesta significació. Sé també que la posició d'habilitat política era una altra. Hauré de fer cara a tots els problemes d'Ordre Públic a Catalunya amb els mateixos mitjans amb què s'ha comptat fins ara: ni un agent de policia ni una peseta més.

Atrament, tinc una gran confiança i una gran fe en la reacció ciutadana que s'ha operat a Catalunya.

Fa pocs dies vaig explicar en un miting obrer de la barriada de Sans, quina era el meu concepte de l'Ordre públic i vaig poder observar pels aplaudiments rebuts, que s'ajustaven perfectament als que aquells obrers tenien.

— I quin és, doncs, el vostre concepte de l'Ordre públic?

— Restablir i revaloritzar el concepte d'autoritat. Això no vol dir, naturalment, que hagi d'ésser cruel. Significa, al contrari, tacte, ponderació i si les circumstàncies ho exigeixen obrar amb la deguda energia. El que no pot ésser, el que he de procurar que no succeeixi, és que l'autoritat sigui desconeguda o desestimada.

— És cert que existeix algun descontentament entre els agents de policia de Barcelona?

— Absolutament fals. Tothom es dona compte de la missió a fer i estan disposats tots a una col·laboració lleial.

Ha acabat el senyor Selves la seva conversa dient:

— Tinc un gran interès que consti el meu agrament tant a la premsa de Barcelona com a la de Madrid per la decisió que han pres en el meu

El projecte d'arrendaments de finques rústiques

S'ha obert la batalla entre la majoria i el grup obstruccionista

Però tots dos coincideixen en el termini d'aprovació de la llei

Madrid, 30. — Tota l'activitat està concentrada avui en la sort del projecte d'arrendaments rústics. El punt neuràlgic d'aquest projecte, com no és desconegut, és l'article 17, al qual els agraris estan disposats a efectuar una campanya d'oposició que passa dels límits normals. En realitat, és un veritable deliri obstruccionista.

Si es considera que el nombre d'esmenes presentades a aquest article arriba a 1.500, hom observarà que es tracta de batre un rècord.

Ara bé, respondrà l'empresa als propòsits dels qui l'han incubat? Això ja és més difícil de respondre.

Es molt fàcil jugar tècnicament amb xifres que hom no sap si podran comptar d'una manera efectiva. I potser som condescendents en apreciar-ho així. Millor diríem amb xifres que hom sap anticipadament que no seran sinó un embolcall sense altre efecte que impressionar certa gent fàcil a la suggestió dels números. Cal precisar que el Parlament no deixa de tenir els recursos necessaris per a demostrar que tot plegat són bombolles de sabó, encaminades a enlluernar els partidaris fanàtics de la minoria agrària.

La qüestió té una vertent molt allunyada d'aquests vans propòsits, i el Govern i la majoria mantindran i nota la integritat possible l'esperit d'aquesta llei.

En la sessió setena del Congrés es reuní aquest matí la Comissió d'Agricultura.

El Sr. Guerra del Río digué que havia pretès conciliar les dues tendències oposades sobre la base de supressió del cens i valoració de les finques pel sistema de partició contradictòria.

Els agraris es mostraren disposats a acceptar aquestes bases, però els representants de la majoria van dir que res no podien contestar fins després de la reunió que els grups parlamentaris tenien, a primera hora de la tarda.

Contrastant amb les prudentes manifestacions anteriors, veiem l'actitud de la minoria que més interès té a alterar l'esperit de la llei que es discuteix.

En efecte, aquest matí s'ha reunit al Congrés el grup agrari basco-navarrès. El senyor Casanueva ha dit que s'havia ocupat de signar les esmenes presentades a l'article 17 del projecte de llei d'Arrendaments de finques rústiques.

Ha afegit que n'havien signades cinc-centes i que en tenien preparades més de mil.

Els agraris — ha afegit — estem disposats a continuar l'obstrucció mentre no s'atenguin les nostres aspiracions.

S'establiran torns per a les sessions permanents, i així podrem resistir per temps indefinit.

Per tant, amb les 1.500 esmenes, crec que hi haurà feina per a més de trenta dies.

Si les manifestacions del senyor Casanueva no confirmen un desenrotllament normal dels propòsits del Govern i de la majoria, hom arribarà a creure que els agraris, tot col·laborant amb el Govern, volen adoptar una dramàtica actitud inadequada.

Vegi's ara la següent referència:

Des de dos quarts de quatre de la tarda han estat reunits en les sessions del Congrés tots els diputats dels grups parlamentaris que formen la majoria.

A la reunió assisteix el President del Consell i el ministre d'Agricultura.

S'està tractant en la reunió de la forma d'aprovar la llei d'Arrendaments de finques rústiques, i, segons sembla, s'ha examinat la necessitat que quedés aprovada abans del primer d'octubre.

En aquests moments s'estudia la manera d'arribar a aquesta aprovació pels tràmits reglamentaris.

Evidentment, el termini d'uns trenta dies és una coincidència. I cal considerar que està en mans de la majoria la ràpida aprovació de l'article 17, que és el punt realment important del projecte de llei.

A tres quarts de sis de la tarda ha acabat la reunió dels diputats pertanyents als grups parlamentaris que formen la majoria.

A la dita reunió, ultra el cap del Govern i el ministre d'Agricultura, hi han assistit els ministres d'Estat, Obres Públiques i Instrucció Pública.

El senyor Galarza ha donat la referència del tractat en aquesta reunió, i ha dit:

— S'ha acordat que aquesta nit se celebri sessió permanent per a l'aprovació de l'article 16, el qual ha estat aprovat.

L'article 17 es discutirà normalment, i quan es vegi que ha estat ja suficientment discutit, i que les esmenes

Les Corts Constituents

S'ha aprovat el projecte, modificant diversos articles, de la llei de Tribunal de Garanties Constitucionals

Es aprovat l'article 16 del projecte d'arrendaments de finques rústiques

Madrid, 30. — Comença la sessió a les cinc de la tarda sota la presidència del senyor Besteiro. Ningú al banc blau i molt pocs diputats als escons. (Encara dura la reunió de la majoria.)

S'aprova l'acta.

PRECS I PREGUNTES

El senyor BUJEDA, socialista, es dirigeix al ministre d'Hisenda i li parla de les aigües medicinals de Marmolejo, assumpte que es troba en litigi.

Es dirigeix també al ministre de Justícia demanant autorització oficial de Sala perquè percebin l'aranzel de 1920 suprimit per la dictadura.

(Entra el ministre d'Hisenda.)

Protesta també del processament de l'alcalde d'Arjona, que creu degut a una persecució política, per ésser socialista. Demana al ministre que examini el cas i que si mereix el processament es porti endavant, però que si no, cessi la persecució.

El senyor ZUGAZAGOTIA, socialista, es dirigeix al ministre de Marina per demanar-li una millor distribució dels ingressos de les Associacions de pràctics, qüestió que està pendent d'una resolució de la marina civil.

Parla de què als ports petits els pràctics no tan sols tenen una assignació petita sinó que realitzen el seu treball en condicions precàries.

El senyor FANJUL, agrari, formula un prec al ministre d'Hisenda demanant que es faciliti a la Comissió de pressupostos la documentació del darrer Pressupost perquè pugui preparar-se.

EL MINISTRE D'HISENDA

promet complaure l'orador abans d'octubre.

SENTRA EN L'ORDRE DEL DIA

S'aprova definitivament el projecte de llei modificant diversos articles de la llei del Tribunal de Garanties Constitucionals.

CONTINUA LA DISCUSSIO DE LA LLEI D'ARRENDAMENTS

El senyor CASANUEVA, agrari, al qual es concedeix la paraula, demana que abans de parlar comparegui la Comissió al banc.

En efecte, aquesta penetra al saló i ocupa els seus llocs.

El senyor CASANUEVA defensa el cinquè vot particular a l'article 16, demanant la seva supressió.

A refutació en votació ordinària.

A continuació el propi senyor Casanueva defensa un altre vot particular.

(Entren el cap del Govern i el ministre d'Estat. La Cambra està bastant nodrida de diputats als escons de la majoria. Als escons dels agraris hi ha mitja dotzena de diputats d'aquesta minoria, i dos o tres del grup basco-navarrès, que firmen esmenes i més esmenes amb les quals formen grans paquets sobre els escons. Entra el ministre del Treball.)

Els agraris demanen votació nominal i a la majoria es produeixen alguns comentaris jocosos en veu alta, que el President talla dient:

— Res de bromes. Quan la situació és més difícil és quan cal portar-se amb la major serietat.

La votació dona per resultat 134 vots en contra i cap a favor.

(El senyor BAEZA MEDINA ocupa la presidència. Les oposicions agràries radical han abandonat el saló i no voten.)

El senyor CASANUEVA defensa un nou vot, que segueix el mateix camí que els altres.

(Entren els ministres de la Governació, Marina i Agricultura. El senyor Besteiro torna novament a la presidència.)

En aquesta votació prenen part 150 diputats de la majoria i quatre de les oposicions.

El senyor CASANUEVA empra la defensa d'un nou vot particular, en la defensa del qual empra només breus minuts i després el retira.

El senyor CORNIDE, independent gal·lec, defensa una esmena demanant que l'arrendatari que faci ús del dret de retracte ha de conrear la finca almenys durant sis anys.

El senyor FEDEC, per la Comissió, es mostra conforme amb l'esperit d'aquesta esmena, que tendeix a evitar que els arrendataris especulin amb la finca a l'empiar de la llei, però creu que no és matèria a determinar ara sinó més endavant.

El senyor CORNIDE s'hi conforma i retira l'esmena.

LES REUNIONS PERMANENTS

Es dona compte d'una proposició incidental demanant a la Cambra que es declari en sessió permanent fins que sigui aprovat l'article 16, per a la qual cosa es pot suspendre la sessió a l'hora que el president cregui oportú per reprendre-la a les onze de la nit i continuar fins que el dit article sigui aprovat.

El senyor GALARZA defensa breument la proposició com a president de la F. I. R. P. E.

El senyor ROYO VILLANOVA s'hi oposa, car creu que no hi ha cap article al reglament que autoritzi presentar-la.

Diu que el que la majoria es proposa és atropellar les minories, i que ja que aquest és el seu propòsit, el que procedeix és aplicar la guillotina, cosa que el Govern no fa perquè no compta amb el nombre suficient de diputats.

El senyor GALARZA diu que són dues coses distintes el declarar que un article s'ha discutit prou i el declarar la sessió permanent. La majoria no vol per ara limitar la discussió i sols en el cas que l'obstrucció continués sense poder ésser vençuda s'aplicaria la guillotina, a fi de demostrar al senyor Rojo Villanova que el quòrum el Govern el té sempre que vol.

El senyor GUERRA DEL RIO, en nom de la minoria radical, reconeix que el Govern té el dret d'usar aquest mitjà per tallar l'obstrucció, però creu que l'actitud de la minoria agrària està justificada per l'actitud incomprensible de la majoria. Amb tot això ells no poden ajudar el Govern a vèncer l'obstrucció perquè fou la majoria la que pactà l'article setè amb els agraris, en contra dels vots de la minoria radical. Afegeix que aquesta llei està inclosa en lloc preferent al programa radical, però això no és cap obstacle perquè adoptin l'actitud que creguin convenient en els moments actuals. Diu que el que es discuteix ara no és l'article 16, sinó el 17, i que és absurd declarar sessió permanent per aprovar aquest article 16.

Creu que l'única manera de vèncer l'obstrucció dels agraris seria que els republicans s'unissin tots contra ells, amb la qual cosa perdria tota la seva força moral.

Creu que la culpa no és dels diputats de la majoria, sinó del Govern, que es mostra intransigent a acceptar fórmules en les quals els republicans coincideixin.

El senyor ROYO VILLANOVA insisteix en què no hi ha cap article al reglament que autoritzi declarar la sessió permanent.

El senyor GALARZA demana permís per llegir l'article 38 del reglament, segons el qual la Cambra pot acordar sessions extraordinàries de la durada que cregui convenient.

El senyor ROYO VILLANOVA creu que amb aquest article ningú no pot considerar-se autoritzat per anar a la sessió permanent, sinó que en tot cas s'ha de fixar el màxim d'hores de durada.

Afegeix que el govern actual que ha implantat la jornada de vuit hores a tot arreu es proposa que el personal del Congrés treballi una jornada de vint-i-quatre hores.

El senyor AIZPUN, del grup basco-navarrès, es mostra en nom d'aquest disconforme amb la proposició presentada. Es lamenta després, que a les minories de dreta dels doni un tractament diferent que a les altres i creu, que almenys tenen el dret de demanar se'ls digui el per què d'aquesta diferència. Assenyalava el fet que aquesta proposició ha vingut en el moment en que l'obstrucció no havia començat encara. (Rumors.)

Acaba dient que si totes les minories de la Cambra es posessin d'acord en fer una nova redacció de l'article 17 dels l'acceptarien, però el que no volen tolerar és que siguin els socialistes els que facin triomfar el seu criteri.

El senyor CASTRILLO, en nom del grup progressista, es mostra també contrari a la proposició. Diu que lamenta haver de defensar el mateix criteri de la minoria agrària.

El senyor CASANUEVA: A la minoria agrària no li interessa l'ajut del senyor Castriello.

El senyor BALBONTIN creu que en efecte, cal aixafar l'obstrucció dels agraris, però no mitjançant una sessió permanent sinó amb l'aplicació de la guillotina. Afegeix que el govern no l'aplica perquè no té quòrum per la qual cosa ha de dimidir o dissoldre el Parlament.

El senyor CASANUEVA diu que aquesta proposició és anti-reglamentària.

El PRESIDENT li adverteix que la Presidència, que té facultats per a resoldre, estima que si la Cambra aprova la proposició aquesta és perfectament legal.

El senyor CASANUEVA diu que ell voldria sentir abans l'opinió del govern per resoldre amb la seva minoria sobre el fons de la qüestió.

El CAP EL GOVERN fa ressaltar que es torna a emprar ací el tòpic de la intransigència de la majoria, quan és al contrari, aquesta ha donat proves d'una transigència fins als límits que els seus compromisos morals i polítics li permeten.

El senyor Guerra del Río, que l'acusava de no transigir, l'acusava poc abans de transigir amb els agraris.

Un altre tòpic és el que s'ha dit que el govern està sotmès a un grup de la majoria, la qual cosa és absolutament falsa per bé que és forçós que un grup que intervé al govern hagi d'influir necessàriament en les decisions d'aquest, però precisament en aquest cas ha ocorregut tot al contrari, puix l'article setè del qual ha parlat el senyor Guerra del Río s'ha redactat contra l'opinió dels socialistes.

(Rumors d'aprovació en els socialistes.)

El senyor GUERRA DEL RIO: Precissament jo he acusat el govern per haver arribat a aquest pacte amb els agraris, i la prova d'això és que ara ja es parla del disgust que produeix l'esmentat article, cosa molt natural per ésser producte d'aquesta classe de pactes.

El CAP DEL GOVERN afegeix que és absolutament fals que el govern arribés a un acord amb els agraris acceptant el criteri d'aquesta minoria.

Vaig parlar únicament amb el senyor Casanueva i fou tenint en compte que aquest era membre de la Comissió d'Agricultura, que és amb la que el govern vol parlar.

L'únic que jo he dit sobre l'article 17 és que em semblava injusta la valoració de les finques per la venda actual.

Afegeix que està convençut de la raó que l'assisteix en mantenir aquest criteri, però que l'abandonarà quan al·lú el demostrí la justícia d'un criteri distint.

Diu que el Govern no té inconvenient en què es discuteixi l'article 17, i afegeix que el que es proposen els agraris és que no s'arribi a aquest article, i per tant, que no es discuteixi, adoptant aquest procediment terrorista de presentar infinitat d'esmenes a un article per a veure si d'aquesta manera fan triomfar la seva opinió.

Afegeix que ell ha de dir que les lleis que es fan en aquesta Cambra es faran amb el criteri dels grups republicans i socialistes, però mai amb el criteri dels grups agraris.

(Aplaudiments de la majoria.)

Això no es pot tolerar, i és per aquesta raó que el Govern i la majoria recorren a la sessió permanent, i si això no bastés, es recorreria a altres procediments.

Sens dubte tindrà del que es vulgui, però no és possible de tolerar més l'espectacle que un petit grup de diputats interrompi la tasca parlamentària.

Acaba dient al senyor Casanueva que s'està atribuint una responsabilitat que adhoc per a una figura menys brillant que la seva seria aclaparadora. (Aplaudiments en la majoria.)

El senyor CASANUEVA diu que el to del cap del Govern no deixa lloc a dubtes sobre la decisió que ha de recalar. Afegeix que ell accedirà, en la reunió a què ha al·ludit el cap del Govern, a les suggerències que li foren formulades, però que mai no tractarà d'imposar el seu criteri. Diu que ell té posada la vista en l'article 17, i el que el succeeix és que quan estaven a punt d'arribar a un acord es rebé un avis del Govern mantenint el dictamen.

Acaba dient que les esmenes que han presentat no tenien per objecte impedir l'aprovació de l'article 16, amb el qual estan conformes ells, sinó per a donar temps a què el Govern rectifiqués la seva posició respecte a l'article 17.

Afegeix que, en vista de la crida a la responsabilitat, que li ha fet el President del Consell, retira ara mateix totes les esmenes presentades a l'article 16. (Rumors.)

El CAP DEL GOVERN rectifica, i diu al senyor Casanueva que l'únic en què estaven conformes, és en el que es refereix a la valoració de les finques. Felicita el senyor Casanueva per haver retirat les esmenes, i espera que, després d'això, podrà entrar-se, sense violència, a la discussió de l'article 16.

El senyor GUERRA DEL RIO rectifica breument.

Epl senyor AIZPUN retira una esmena que tenia presentada a l'article 16.

El senyor BLANCO RAYO en defensa una que la Comissió rebutja, i després la Cambra fa el mateix.

Seguidament es aprovà l'article 16. Se suspèn la discussió, i s'aixeca la sessió a les nou en punt de la nit.

Trag c accident d'aviació

Madrid, 30. — A les onze del matí s'ha sabut que a Carabanchel Bajo havia ocorregut un accident d'aviació prop de l'aeròdrom civil de Loring, situat en terrenys propxims al camp d'atterratge de Cuatro Vientos.

Segons les notícies que hem pogut recollir sembla que poc abans de l'esmentada hora, el capità d'artilleria i pilot aviador, senyor Melchor del Ponte Méndez, que pertanyia a la primera esquadra d'aviació militar, va ocupar una avioneta recentment construïda als tallers de Getale i que fou provada diverses vegades, operació que realitzava avui també el capità Ponte.

Quan portava volant pocs minuts i en arribar l'aparell a l'alçada de l'aeròdrom civil, i volant a uns 600 metres, sembla que en realitzar una maniobra no va respondre l'aparell en deguda forma i l'avioneta va entrar en barrina i va caure ràpidament a terra.

En auxili de l'aviador va acudir el personal de l'aeròdrom de Cuatro Vientos, que no va poder fer altra cosa que extreure d'entre el munt de desferres en què va quedar convertit l'aparell, el cos del desgraciat aviador i traslladar-lo en una ambulància a l'hospital de Carabanchel, on els metges de guàrdia van certificar la seva defunció.

Una de les habitacions del dipòsit judicial de l'asement hospital, ha quedat convertit en capella ardent i s'ha organitzat un servei de guàrdia per part dels companys del finat.

Si jutjat militar ha començat a instruir diligències i ha disposat que es practiqui l'autòpsia del cadàver el sepell del qual se verificarà demà.

PELS CENTRES OFICIALS

Declaracions del ministre de Marina. — Madrid, 30. — El ministre de Marina ha manifestat als periodistes que aquesta nit obsequia amb un sopar al Ministeri als marins argentins de la fragata "Presidente Sarmiento", sopar al qual assistirà el ministre d'Estat i el president del Consell.

Ha anunciat el senyor Companys que trametrà un delegat a la Costa Brava amb ordres rigoroses perquè instrueixi un expedient contra aquells funcionaris que han permès que es feli desbarcadament a les lles de pesca.

Aquest expedient potser provoqui la destitució dels dits funcionaris.

Ha afegit que la Comissió de marina dictaminarà ràpidament la llei de reclutament per a la marina de guerra, i sobre l'anticip d'un any de pensió al personal acomiadat de la Transatlàntica.

Ha dit també el senyor Companys que treballa activament per la concessió dels pressupostos del ministeri de Marina i que procurarà emmollerir-se a les economies propugnades pel senyor Vialva.

Respecte a la situació del personal subaltern ha dit que estudiava l'assumpte amb tot interès.

Ha afegit que en el pressupost del personal de la marina civil havia a "insegi" econòmicament un milió de pessetes.

Respecte al crèdit naval s'ha mostrat partidari de la creació d'un banc que avançarà i garantirà les peticions de crèdits que facin les construccions navals, i així augmentaran les construccions de vaixelles a les nostres drassanes.

El dit banc començarà a funcionar amb una petita quantitat que anirà augmentant progressivament.

Parlant de política ha dit el senyor Companys que es viu en una política comentarista on els rumors circulen com una cadena sense fi.

A preguntes dels periodistes ha dit que res d'anormal succeeix i que el Govern estava segur de si mateix.

S'estudia el conveni comercial amb Rússia. — Madrid, 30. — El Consell Ordenador de l'Economia, estudia la forma de procedència per a l'acord del conveni comercial amb Rússia.

Ha estat nomenada una ponència encarregada d'assenyalar d'una manera precisa els articles i quantitats respecte als quals podria realitzar-se l'intercanvi amb Rússia, tant en l'exportació com en la importació, i estudia detingudament l'assumpte perquè no es perjudiqui els nostres actuals proveïdors, ni els interessos de la producció nacional.

Disposicions de la "Gaceta". — Madrid, 30. — La "Gaceta" publica les següents disposicions:

Presidència. — Derogant la llei de 21 d'octubre de 1931.

Hisenda. — Cedint a l'Ajuntament de Huelva el convent de Sant Francesc.

Cedint a l'Ajuntament d'Illa Cristina (Huelva) els terrenys sobrants dels edificis a dragat, situats al sector sud de la població.

Disposant que es faci una emissió de segells de l'ègide de Mariana Pineda.

Cedint a l'Ajuntament de Villajoyosa (Alacant), l'edifici en ruïnes de l'ex-convent d'Arxins, amb els terrenys que ocupa.

Cedint a l'Ajuntament de Reus l'edifici del grup B de la caserna d'artilleria.

Concedint una pensió anual de 3.000 pessetes a les vidues o parents que es determinen de les víctimes de Casas Viejas.

Creant en el vigent pressupost una secció amb la denominació "Ministeri d'Indústria i Comerç".

Cedint a l'Ajuntament de Lleida el solar que s'indica a l'avinguda de Bloncel.

Estat. — Declarant jubilat el senyor Joan Pérez Caballero Ferrer, ambaixador en situació d'excèdenc voluntari.

Instrucció Pública. — Disposant que puguin crear-se instituts de segona ensenyança si els municipis hi contribueixen en la mesura proposada i si el Govern ho considera indispensable a les poblacions que s'indiquen.

Declarant incorporats a l'ensenyança els estudis del grup elemental de l'Acadèmia de Música de Sevilla.

Aprovant el projecte redactat per a la construcció en els punts que s'indiquen d'edificis per a escoles.

Presidència. — Disposant que s'extingui un lliurament de 7.000 pessetes destinades a subscriure les despeses dels delegats espanyols al Congrés internacional de Belles Arts que s'inaugurarà el dia 3 de setembre a Estocolm.

Disposant que els Instituts nacionals i locals de segona ensenyança quedi prorrogat l'actual període de matrícules, fins el 15 de setembre.

Visites al senyor Asaña. — Madrid, 30. — Aquest matí han visitat al Ministeri de la Guerra el senyor Asaña els generals Batet, Caminer i García Antón, una Comissió de l'Escola d'Enginyers Navals, el coronel d'enginyers senyor Bernal i el senyor Ramon Vergés.

Visita al senyor Vialva. — Madrid, 30. — Una comissió del Comitè Nacional del Sindicat Espanyol de Treballadors del Comerç ha visitat al Congrés el ministre d'Hisenda i li ha comunicat la supressió de l'impost

d'utilitat de la dependència mercantil.

El senyor Vialva ha acollit afectuosament els comissionats i ha promès complaure'ls en la mesura que li sigui possible.

La substitució de l'ensenyança religiosa. — Madrid, 30. — Una comissió de pares de família del Escolar ha visitat al Congrés els senyors Asaña i Barnés per parlar-los de la substitució de l'ensenyança religiosa en aquella localitat, que ara va a càrrec dels pares agustins al monestir i a la Universitat.

El cap del Govern i el ministre d'Instrucció Pública han promès als comissionats que un dels dos edificis serà destinat a Institut de Segona Ensenyança.

El problema de la Siderúrgica de Sagunt. — Madrid, 30. — La comissió de Sagunt que gestiona la solució del problema de la Siderúrgica de la Mediterrània ha visitat el ministre d'Hisenda.

Més tard, acompanyats de diversos diputats valencians, s'han entrevistat amb el ministre d'Obres Públiques, el qual els ha dit que per la seva part podria oferir la construcció de deu mil tones de carrits a la Siderúrgica de la Mediterrània, el cost dels quals seria d'uns set milions de pessetes.

Els comissionats han acordat visitar demà novament el ministre d'Hisenda per tal de veure d'arribar a un acord.

Amb la construcció d'aquests carrits a la Siderúrgica de la Mediterrània quedaria assegurat el treball per als quatre mesos que resten de l'any.

Incendi en un dipòsit de la C. A. M. P. S. A.

Bilbao, 30. — A primeres hores de la tarda s'ha declarat un incendi als magatzems de la C. A. M. P. S. A. del port franc de Santurce.

El sinistre ha adquirit bastant d'importància.

L'incendi s'ha produït en un magatzem on hi eren guardades 16 mil tones de nítrid de Xile i altres mercaderies, que han quedat destruïdes per les flames i l'aigua.

Han ajudat en l'extinció als bombers de Bilbao diversos remolcadors de la companyia Sota Aznar, els bombers i el veïnat de Santurce.

En els primers moments les pèrdues s'han calculat en quatre milions de pessetes.

No hi ha hagut desgràcies personals.

Es desconeixen les causes del sinistre.

Es temia que el foc es propagués als dipòsits de la companyia petrolífera, enclavats als terrenys del dipòsit franc.

A conseqüència de l'escalfor produït per les flames, les bigues del pavelló incendiat han fallat i s'ha enderrocat gran part de l'immoble.

La façana principal roman en peu, encara que amenaça ruïna, i es tem que s'esfondri.

Els tècnics admeten la possibilitat que el foc hagi estat provocat pel pes del nítrid, acumulat en gran quantitat al dit pavelló.

Darrera hora

Boxa a l'Olympia

Sabatino vencé Hilari Martínez per punts - Morejón i Ortega vencedors de Ros i Larabi

Una gran gentada va assistir a la passada a la reunió pugilística de l'Olympia. La vellada acabà tard, car contra el que era d'esperar tots els combats arribaren al terme dels rounds estipulats. En cada combat hi va haver un vencedor per punts.

Obriren la vellada Minguell contra el cubà Kid Sato. Vencé el primer per punts, després d'haver tramès per dues vegades al llapis el seu adversari.

A continuació pujaren al ring Mir i Casals, els quals havien estat pesats a la tarda a 66 quilos.

La primera represa d'aquest combat fou favorable al cubà, però més tard Mir s'imposà gràcies a la seva major experiència. Al cinquè round el combat es decantà altra vegada a favor de Casals, el qual, gràcies a un bon dret, trameté el seu adversari a la lona per cinc segons. Al sisè round, Casals continuà dominant i obtingué una decisió per punts.

Quelcom agafada pels cabells, i que una part del públic protestà.

A continuació se celebrà l'encontre entre Ros i Morejón. La superioritat d'aquest fou absoluta des dels primers rounds, però el públic li va costar convèncer de quelcom que, almenys per als que eren al costat del ring, era palpable. Ros posà diverses svegades en perill pel seu antagonista, tractant d'evitar als cops entrant fra-

Cap a França amb els murcians

(Ve de la primera pàgina)

Hem arribat, finalment, a La Jonquera, la darrera població catalana d'aquest indret. Aturada una mica llarga i l'operació pegada del visat espanyol de passaports. Constatem que tots en duen.

Com que ens sobra temps, ens hem arribat fins a un grup que des de fa dies viu al peu d'una muntanya. La facilitat que el murcià té per adaptar-se a tots els climes, ací pren estat. Sembla que hi siguin de tota la vida. S'hi barallen i tot! N'hem vist un que corria darrera un altre, amb un ganivet a la mà defensant a crits l'honor de la seva marca, que l'altre havia bescantat. El qual fugia deia que anava a avisar la guàrdia civil.

Com que d'una cosa o d'una altra han de fer manigues, han ensenyat les criatures de captar. Ho fan cantant tota mena d'afalacs:

"—Usté que és tan guapo y tan simpático, una caridad, que hoy no he comio. Caballero guapo, una caridad..."

Nosaltres també vam ésser escosmesos i fèiem l'orni; quan les criatures veien que havien perdut el temps, els afalacs es convertiren en insults i cops de pedra.

I una altra vegada en marxa. Ja trepigem carretera francesa. El primer gendarme, amb un uniforme de color de cafè amb llet, i després d'ell una pujada i El Perthús.

Avui és la festa major del Perthús, i a tots els arbres de la carretera, a totes les cases, hi ha penjades banderes franceses. Molt ingenu, molt innocent, molt francès. L'alcalde del Perthús, M. de Casademont, té la preocupació lleiable de fer bonica l'entrada al país. Vol que la gent formi un bon concepte de França a través del poble de la seva jurisdicció. I unes caixetes com les que al nostre país s'utilitzen per demanar almoïna per a tal sant o per a tal Associació benèfica, allí diuen: "Per l'embelliment del poble. Gràcies."

I a hont el Perthús. Tot tan net, tan polit! Hem trobat M. Casademont desesperat, ja que els murcians que han envaït el poble són una nota dissonant.

I té raó. Els grups dels immigrants no són gens decoratius, ni ells tenen gaire afinat l'esperit d'ordre. Mengen al mig del carrer i hi llençen després els papers de diàtacs de gresca. Jueuen ci per lli, damunt els farcells, esperant els tràmits o descansant per emprendre el camí de tornada.

—I justament ara — diu el batlle, amb to de plany — ara que és la Festa Major!

Hem arribat, doncs, al punt al·lègic del moviment immigratori. Hem passat pel davant de les cues del "Comissariat special de Police", on el senyor Comissari no s'enten de feina. Ens hi acostem, i des de certa distància, alçant un braç per damunt de la multitud, li mostrem un paper, que és la nostra carta de presentació, "Monsieur le Commissaire" ens fa un signe amb la mà, que vol dir que tinguem paciència. A cap de quaranta minuts ens tocava el torn i podíem parlar-hi.

TISNER

Comarques catalanes

QUESTIONS LOCALS

El plet d'Andorra i les fantasies d'una informació periodística

La sopeïesa de l'estiu, no gens favorable a la recerca de temes periodístics reals, amb el seguit de recerques i desplaçaments afortunats que calen per a arribar a un reportatge amb cura i ulla, és propensa al naixement de "serpents de mar", que si poden refrescar l'oci dels esleuants, quan surten a les pàgines d'un periòdic, més o menys satíric, són d'un efecte deplorable quan fan llur aparició dins la premsa seriosa.

Hi ha, d'altra banda, reporters que tenen una ben assolida fama d'honestat periodística, els escrits dels quals, el lector que vol estar ben informat no deixa mai d'assaborir amb gust, i que per un estrany desfici, propi segurament de la calor, es permeten llicències estrafolàries que desdinen del seu temperament normal i de la serietat del seu periòdic. O també, per un relaxament del self-control, es deixen vulgarment ensarronar per qualssevol "soi-disant" personalitat.

Ara fa pocs dies que un fenomen d'aquesta naturalesa va fer la seva aparició en un col·lega del matí. A propòsit del minúscul plet d'Andorra, el lector que vol estar ben informat no deixa mai d'assaborir amb gust, i que per un estrany desfici, propi segurament de la calor, es permeten llicències estrafolàries que desdinen del seu temperament normal i de la serietat del seu periòdic. O també, per un relaxament del self-control, es deixen vulgarment ensarronar per qualssevol "soi-disant" personalitat.

Encara que les il·lustracions combinades de bisbes que ha conjuntat el periodista de "L'Opinió" pogués impressionar agradablement els lectors catalanistes; encara que la seva intenció fos la millor del món, jo crec que no és lícit ni honest de servir al públic infundit d'aquesta mena. I si la intenció és maliciosa, o bé hom vol simplement fer brometa a l'esquema de personalitats respectables, llavors cal dir-ho clarament, perquè hom sapiga a què aténir-se sobre la tolerància i l'esperit governamental dels que inspiren i controlen aquell diari.

I perquè es vegi que no diem les coses a bell ull, podem assegurar, per exemple, que el canonge de la Seu barcelonina Dr. Carles Cardó, que "L'Opinió" feia intervenir en les suposades reunions de Collsacabra, fa tres setmanes que sojorna a Lleida, d'on ens consta que no s'ha desplaçat ni un sol dia.

F. S.

BALAGUER

Incident en un miting - Aparició d'una plaga d'insectes - Concurs de natació - La qüestió del Convent dels Escolapis - Negociacions en el misteri - Altres noves

Dissabte a la nit, se celebrà, enmig d'una gran gentada que omplia totalment el teatre Principal, el miting en el qual parlà, entre d'altres, el Sr. Angel Pestanya. Al final, un del públic, anomenat Pere Andia, militant del partit comunista espanyol, demanà la paraula per intervenir, però fou increpat sorollosament per elements del B. O. C., els quals volien apallisar-lo. Llevat d'aquest incident, l'acte va transcórrer normalment i la gent anà desfilant, fent tota mena de comentaris.

— Diumenge, cap allà a les nou del vespre, sorgí de cap a cap del carrer del Port un núvol de papallones, que erida poderosament l'atenció de la gent. Per sobre el pont mateix es feia impossible de transitar-hi, ja que el flagell havia pres en aquell lloc proporcions tan extraordinàries que els insectes hagueren d'ésser cremats.

Hom tem per l'aparició d'una plaga semblant, la qual podria ésser una alarma per als nostres camps.

— Diumenge al migdia tingué lloc el concurs de natació, que se celebrà al tros de riu de davant Balaguer, des del lloc de cal Saboner, fins davant dels Escolapis. El guanyador de la cursa fou el jove Josep Golei, d'aquesta localitat.

— Durant aquests dies s'han vingut fent, enmig d'una gran reserva, negociacions per part d'elements significats de l'Esquerra i elements del Centre Radical. Ningú no sap oficialment de què va i el secret més misteriós embolcalla aquesta qüestió, que és, segons rumors, de gran transcendència.

— Dilluns partiren cap a Vilanova i La Geltrú la segona tanda de colònies escolars, de les Escoles del poble. El mateix dia tornaren els que hi van anar, ara fa 20 dies.

— Una colla de balaguerins, en dos automòbils van realitzar, diemenge passat, una excursió a Andorra. Visitaren Les Escaldes, i de passada, La Seu d'Urgell.

TARRAGONA

Detenció d'un lladreget :: No ha canviat gens la vaga de Flix :: El ping :: Les "s de Santa Tecla" :: Noticiari

TARRAGONA, 30 (PER TELEFON). — El Someten de Can Ferrer, terme municipal de Montmell, ha detingut i lliurat a la guàrdia civil Manuel López, de 29 anys, de Castelló, autor del robatori de 103 pessetes i altres efectes en una casa de l'esmentada població.

Al Vendrell, fou detingut el germà del robat per suposar-lo l'inductor del robatori.

— Continua exactament igual la vaga que des de fa dies s'ha produït a Flix. Per ara no es preveu cap solució. Amb aquest motiu, i encara que a la fàbrica s'hi han presentat un centenar d'obrers, els treballs es troben completament paralitzats.

— Ha estat posat a la disposició del jutge, per considerar-lo comprès en la Llei de Vagabunds, Constantí Castro.

— Organitzat per Palestra i el Grup Excursionista Muntanyenc amb la cooperació del Camping Club Catalunya, se celebrà una acampada de repòs a la muntanya de l'Olliva, que començarà dissabte vinent.

— A l'Ajuntament ha tingut lloc una reunió dels elements que propugnen perquè les properes festes de Santa Tecla resultin força lluides. El programa, que serà conegut dintre breus dies, es diu que constituirà una sorpresa.

— Moviment del port. Vaixells entrats: "Ciudad de Ibiza", de Palma; "Victor de Echavarri", d'Avilés; "Trítón", de Berenice; "Cabo Cervera", de Barcelona. Sortits: "Gherda", cap a Barcelona; "Ciudad de Ibiza", cap a Palma; "Trítón", i "Cabo Cervera", cap a València.—C.

VALLS

Castell a Arboç :: Accident :: Esports :: Teatre :: Vària

El diumenge passat, dia 27, les dues colles de castellers, la "vella" i la "nova", es traslladaren a Arboç del Penedès, poble on l'afició als castells està arreladíssima. De Valls es feren omnibus per anar a presenciar el matx castellar entre les colles rivals. La colla "nova" reeixí per primera vegada a bastir un quatre de vuit, cosa que feu l'any passat, en el mateix lloc i dia, la colla "vella".

— Ambdues també aconseguiren el difícil dos de set. En general feren bastant de "llenya" — en termes castellers vol dir caigudes — però reeixiren en els castells de més envergadura.

— En anar a veure els castells a Arboç sofí una rebentada de pneumàtic el cotxe del taxista conegut per l'Agustí, trobant-se passat Rodonyà. L'automòbil donà dues o tres voltes sobre si mateix, i a dir, sense bolcar, i gràcies a l'extraordinària serenitat del conductor evità una catàstrofe. El xassís del vehicle quedà força deteriorat en topar amb un marge. Els ocupants, afortunadament, només sortiren amb lleus contusions.

— El jugador Ferran Parés, de la Penya Sempre Avant, ha signat la fitxa de futbolista per a la Unió Esportiva de Sans. Força sort.

— Ha quedat definitivament constituïda la Federació Esportiva Valenciana, domiciliada al carrer de Baldrich, 12, tercer, amb la següent Junta directiva:

President, Francesc Oller; vice-president, Francesc Magrinyà; secretari, Pere Espanyol; vice-secretari, Francesc Guasch; tresorer, Joan Soler; comptador, Joan Batalla; bibliotecari, Josep Fort.

I a més deu vocals, dividits en subcomissions i esports. Es donarà un fort impuls al futbol, basquetbol, atletisme, ciclisme i excursionisme. De més a més es recopien, de la Federació de Natació, dels clubs i de les entitats, dades per a portar a terme una forta campanya per a l'obtenció d'una piscina, car a Valls, amb l'abundància d'aigua que hi ha, fa estrany que ningú no s'hagi donat d'aquesta necessitat.

S'estan ultimant els treballs per a fer sortir a la llum pública un butlletí esportiu.

— L'oficial de presons senyor Francesc Nàcher ha estat destinat a Sant Miquel dels Reis. El senyor Nàcher exercia de professor de dibuix i modelat a l'Escola del Treball. Gaudia de generals simpaties i el seu trasllat serà força sentit.

— El Grup Guimerà el diumenge passat posà en escena la bonica comèdia d'En J. Pous i Pagès "Puput" (el joc de l'amor i l'interès).

— El dia 17 el butlletí de la Generalitat de Catalunya publicà els noms dels vocals propietaris que a les Comissions arbitral han de resoldre sobre els conflictes del camp a Valls. Han estat designats els senyors Lluís Montserrat Esplugues, Josep Milet Pedro i Albert Parés i Amic.

— Han estat profusament reparats uns prospectes en els quals el Col·legi Vallenc, dirigit per doctor Francesc Ballester, exposa la tasca feta i la que projecta per al curs vinent. Una llista de professors compatriotes nostres s'encarregarà de les tasques de preparació per al batxillerat, idiomes, peritatges, Història, Geografia, etc. El Col·legi Vallenc, centre docent que honora la ciutat, mereix l'ajut moral i material dels amants de la cultura.

MANRESA

Et :: de Rasos :: Peguera serà inaugurat per l'octubre :: Ha mort el futbol :: Corrons :: Vària

Manresa, 30 (per telèfon). — Estan molt avançades les obres del xalet refut que es construeix als Rasos de Peguera, a càrrec del Centre Excursionista Montserrat, d'aquesta ciutat. Tots els càlculs fan preveure que podrà ésser inaugurat a primers del proper octubre.

— A l'Hospital de Sant Pau, de Barcelona, on havia estat traslladat per a ésser sotmès a una intervenció quirúrgica, ha mort el conegut futbolista Francesc Corrons. Havia estat portat del Centre d'Esports de Manresa durant sis anys, amb un entusiasme difícil de superar. A la seva família i al Centre d'Esports de Manresa donem el nostre sincer condol.

— El darrer número del Butlletí del Centre Excursionista de Bages, que acaba d'aparèixer, conté, entre altres treballs interessants, un extens i documentat estudi, sobre la divisió territorial de Catalunya, del nostre amic senyor Antoni Esteve, el qual estudi ha causat una excel·lent impressió, i dona un interès molt notable al Butlletí.

— Demà, a les nou de la nit, se celebrerà al Gran Kursaal l'anunciament miting antifeixista. — C.

BADALONA

L'Associació de Premsa :: Incendi. Detenció d'un franc

Badalona, 30. — Tal com estava anunciat, diumenge al migdia tingué lloc la reunió dels elements de la Premsa local i corresponents al saló del Consistori, per a la constitució de l'Associació de la Premsa i discussió dels estatuts. Presidí el senyor Borri, en representació de la "Premsa Diària de Barcelona".

Després d'aprovar els estatuts, quedà nomenada una comissió per a portar a terme els treballs necessaris per a la seva ràpida constitució, integrada pels senyors Planes, Xicart, Prat, Capeta, Estrany i Roig.

— A dos quarts de dues d'aquesta matinalada passada s'ha declarat un incendi en un magatzem del carrer de la República Argentina, propietat d'un veí del carrer de Roger de Flor, 171. Un camió i un carro que hi havia dins s'han cremat totalment i el sostre de l'edifici s'ha esfondrat. No s'han registrat desgràcies personals.

— La nit del 28 al 29 va ésser detingut, al Passeig de Marçall, un individu que tenia la tranquil·litat d'exhibir-se sense pantalons i en forma bastant indecorosa. Resultà anomenar-se Salvador Garcia, i segons ens informen, no és aquesta la primera vegada que ha estat agafat en circumstàncies anàlogues.

GIRONA

La preparació de la Fira Comercial. Incendi a Palamós :: Caçador sorpres

Girona, 30 (per telèfon). — Aquesta tarda, a les sis, s'ha reunit a l'Ajuntament el Patronat de la Fira Comercial i Agrícola de Girona, i ha aprovat el seu reglament, projecte general d'instal·lacions i diverses gestions a realitzar per al seu bon èxit.

— Alhir, en un hotel de Palamós, va suicidar-se l'agent consular francès Màxim Chubrier, disparant-se un tret. El jutjat instrueix les diligències del cas.

— En el paratge conegut per "Olisa", del terme municipal de Rosas, la guàrdia civil sorprené Nemesi Pérez i Pere Sastre, que estaven de caçera, la qual cosa encara no està permessa. A més, el segon no tenia llicència de caça. Foren denunciats. — C.

TORTOSA

Jove ofegat al riu :: Reducció d'una prova d'Atletisme :: Noves diverses

TORTOSA, 30 (Per telèfon). — Aquest matí, a les nou, mentre s'estava banyant al riu, al lloc anomenat Piscina, el noi de 15 anys Joaquim Fuster i Segarra, habitant a la Costa de Pallares, núm. 17, li ha sobrevingut rampa, degut a la qual ha mort negat.

— Alhir foren detinguts sis nois que es divertien travessant el riu nedant. Interessa als pares que vigilin tot el possible per tal d'evitar desgràcies com la d'avui.

— Per ordre de la Federació Catalana d'Atletisme, el cross-country que se celebrà el dia 5 del mes vinent serà reduït a 7.500 quilòmetres en lloc de 12.500. En aquesta prova es disputaran la Copa Ajuntament i Copa Comissió.

— La Secció Recreativa de l'Ateneu de Tortosa celebrarà balls els dies 2, 7 i 9.

— El Típi Nacional disputarà el títol de camp local el dia 5 de setembre, a les tres de la tarda.

— Demà, dijous, de deu a onze, arribarà la Colònia Escolar que estuja a Sant Carles.

Per disposició del Ministeri del Treball ha quedat constituït el Jurat Mixt del Ferrocarril de Tortosa a La Caballera, de la següent manera: vocal nàtro efectiu, senyor Ferran Palau; suplent, senyor Josep Tarín. Vocal obrer efectiu, senyor Josep Gimeno; suplent, senyor Rafel Pardiñes. — C.

EL MASNOU

Noticiari

En obrir el testament del senyor Bernat Curell, familiar de l'alcalde de la vila, han quedat agraïdament sorpresos en veure que destinava, als pobres del Masnou, l'1 per 100 de la seva quantiosíssima fortuna.

— Els consellers senyors Ixart i Vilà, han estat nomenats per a substituir els anteriors que van dimidir de la Junta del traspass de l'Ensenyament.

— L'Ajuntament ha concedit una subvenció de dues-centes pessetes a la Biblioteca Enciclopèdica amb motiu de la recent Exposició d'artistes locals que fou clausurada albir amb tota solemnitat.

— La família de Joan Alzina Maristany ha cedit a l'Ajuntament el seu panteó per tal que el vengui i destini a benefic

ES T R A N G E R

NOTICIES DIVERSES DE L'ESTRANGER

El ressorgiment econòmic dels Estats Units

(Ve de la primera pàgina)

Hom creu que aquestes entrevistes de Hyde Park han estat precedides de gestions diplomàtiques intenses i secretes. Montagu Norman és un dels més actius defensors de l'estabilitat de les divises, i hom comprèn que el col·loqui hagi hagut de tocar punts molt importants. No és el cas d'ocupar-se de la política econòmica-financera nord-americana, sinó de la seva evolució en el sentit que fou anunciat a Londres. Però en hem d'ocupar de les repercussions d'aquesta política a Europa. I bé: si, efectivament, es reix a acords entre Londres i Washington, els beneficis es retrobarien per tots els països per una concenació de causes que consisteix en els qui s'ocupen de qüestions financeres. Aquesta entesa, altrament, no es limitaria als dos grans països, sinó que s'estendria automàticament a França i a altres Estats.

Roosevelt, per la seva iniciativa, ha resolt col·laborar amb Europa, i es parla d'una revisió dels deutes de guerra. Però per poder seguir aquest camí ha hagut de privar-se de Moley, representant del corrent nacionalista, fautor de l'isolament nord-americà i partidari de la fórmula Monroe.

Significant això un triomf del secretari d'Estat, C. V. Hull, gran defensor de la política que ara sembla decidida a seguir Roosevelt, i que no estava en gaires bones relacions amb Moley, que, per bé que és considerat com un dels elements més influents de la Presidència de Roosevelt, s'haurà de resignar a la seva sort; almenys, de moment, passarà a dirigir un periòdic internacional que un milionari de Nova York edita.

La dimissió de Moley, exigida, a més, segons sembla, per centres influents de Washington, representa també la desaparició del sistema conegut per gabinet ocult, i encara que és difícil fer promesses, sembla que Roosevelt està decidit a emprendre el personalment la direcció dels afers d'acord amb els secretaris de feu, sense mediació de cap mena.

Verem, doncs, poder afirmar que a Washington es preparen esmentats nous i importants, i que els optimistes que es van formant per l'acció que haurà de portar a cap Roosevelt no són potser, injustificats. Mentre el pla de restauració econòmica segueix el seu curs, sortint les innumerable dificultats que se li presenten.

Paris, 30. — L'edició parisenca del "New York Herald Tribune" publica un telegrama de Washington donant compte que el senyor Sumner Welles, ambaixador dels Estats Units a Cuba, ha estat nomenat secretari d'Estat adjunt, per a substituir el professor Moley, que presentà la dimissió.

Londres, 30. — El "Times" escriu a propòsit del moviment monetari d'aquests dies:

"Referent al moviment de la lliura i del dòlar, l'un per respecte a l'altre, l'interès d'Anglaterra i els Estats Units exigeix que no pugui produir-se una cursa a la depreciació entre ambdues monedes. Això implica una col·laboració entre la Banca d'Anglaterra i les Banques de reserva federal. Les relacions de confiança mútua, sempre desitjables, són indispensables entre les institucions que controlen els dos sistemes monetaris més importants del món."

Després de remarcar que les entrevistes de Montagu Norman tenen per finalitat d'examinar una tal col·laboració, l'òrgan de la "City" conclou que la lliura deu prosseguir la seva pròpia política i que no és qüestió de lligar la lliura a la sort del dòlar, ni mantenir-la a una paritat fixa amb les monedes or.

Washington, 30. — De font autoritzada se sap que la valor del dòlar no serà aturada, probablement, a un preu fix en relació a les altres monedes o abans un any. Tanmateix l'administració americana espera mantenir les fluctuacions de la divisa dels Estats Units en els límits estrets i raonables i evitar així violents moviments que posessin traves a la recuperació del comerç exterior. No obstant el Govern continua estudiant diverses teories monetàries en l'esperança de trobar una unitat de moneda el poder de compra de la qual variaria menys d'un any que el dòlar.

Als cercles de la Tresoreria hom no preveu la possibilitat d'una acció immediata. Hom creu saber que Montagu Norman ha abordat la qüestió de l'estabilització que Roosevelt no vol tractar — almenys de moment —, car creu que la restauració econòmica dels Estats Units ha d'anar aplegada amb l'estabilització monetària.

Washington, 30. — Els funcionaris de la Tresoreria estimen que la supressió de l'embarcament sobre l'or asseguraria a les Empreses de mines americanes un guany suplementari de quinze milions de dòlars, ja que segurament augmentaria la producció de la indústria, podent-se vendre l'or tret a raó de trenta dòlars per unca al mercat mundial.

En virtut d'aquest decret presidencial totes les persones posseïdores de més de cent dòlars o en moneda o lingots hauran de fer l'oportuna declaració en

La política austríaca

Denúncia contra els empleats de comunicacions

Viena, 30. — La "Reichspost" diu que els empleats de Comunicacions constitueixen una gran cel·lula hitleriana. Segons aquest periòdic, els diaris alemanys, la circulació dels quals està prohibida a Alemanya, són enviats a tot arreu.

A més, les comunicacions telefòniques i telegràfiques de les autoritats són interceptades pels hitlerians.

Fugida d'un cap hitleria.

Innsbruck, 30. — El cap hitleria d'aquesta localitat, Frank Hofer, que es trobava en presó preventiva des del mes de juliol darrer, ha estat alliberat per un grup d'individus que han atacat amb garrots dos oficials de presons els quals han deixat cloroformitzats.

Els fugitius han intentat arribar en automòbil fins a la frontera italiana, però perseguit pels gendarmes, han hagut d'abandonar el vehicle i internar-se en un bosc, on la policia confia poder-los detenir.

Viena, 30. — Encara no han estat trobats el cap nacional-socialista que estava detingut a la presó d'Innsbruck, ni els tres hitlerians que l'en traïeren.

A l'automòbil que han deixat abandonat han estat descobertes granades de mà i diverses pistoles.

A Nuremberg, ciutat de les nines, es celebra el greu congrés del partit nazi

Després del cor, hi hagué un discurs de Hitler

Anunciat i preparat de molt de temps s'ha reunit — cas estrany al país de les nines — aquest greu Congrés social-nacionalista, al qual el canceller havia convidat els caps diplomàtics. No follen les exaltacions pangermanistes i l'anunci de propòsits de conquerir mig món. Però si els participants al Congrés tinguessin un sentiment més exacte de l'amor a la seva pàtria deuen tenir poques raons d'alegria considerant l'atmosfera que es va formant enlloc d'Alemanya i de la perduda de mercats des que el hitlerisme és al poder.

Els entusiasmes momentanis no resolten situacions com en la que es troba Alemanya, la política hitleriana de la qual és basada en una sobrepasada qüestió de raça.

Alemanya és una nació de seixanta milions d'habitants, i els assistents al Congrés no passen d'un milió. Potser no és inoportú de tenir en compte aquestes xifres.

Berlin, 30. — Des de les vuit fins a dos quarts de deu les campanes de totes les esglésies de Nuremberg han estat repicant, sense cessar, per a anunciar el principi del Congrés del partit nacional-socialista.

Als voltants del Palau de l'Ajuntament s'havia congregat una enorme gentada, que era continguda amb grans esforços per tropes de protecció hitleriana que estan encarregades d'assegurar el manteniment de l'ordre.

A les 8.30 els caps militars han donat la veu de: "Arriba el canceller", i immediatament les músiques han entonat la marxa de paràda, mentre que milers de mans feien la salutació alemanya.

Una ovació formidable acollí l'arribada del canceller, el qual, des de l'automòbil que avançava lentament,

NORUEGA

L'accident d'Oslo. — Oslo, 30. — El nombre de víctimes a conseqüència de l'accident ocorregut ahir durant un exercici de tir a bord d'un creuer prop de la illa Jomfraland és de quatre morts i sis ferits.

CUBA

Les relacions entre Cuba i l'Uruguai. — L'Havana, 30. — El Govern de l'Uruguai, accedit als requeriments fets per les més altes personalitats del nou règim, adhiu el senyor Céspedes, ha acreditat de nou com a ministre a Cuba el Dr. Benjamín Fernández Medina, l'acció diplomàtica i humanitària del qual ja han fet guanyar la consideració i agraïment de tot hom.

Les negociacions que es portaven a cap per a la conclusió d'un Tractat de comerç entre l'Uruguai i Cuba i que havien quedat interrompudes per l'absència del senyor Medina, es reprendran novament sota els millors auspicis.

FRANÇA

Arribada d'un general. — Bordeus, 30. — Procedent d'Espanya ha arribat aquesta tarda en avió, acompanyat de la seva família, el general Guillemin.

AUSTRIA

Un arxiduc que es revifa. — París, 30. — L'edició continental del "Daily Mail" publica un telegrama del seu corresponent a Viena anunciant haver arribat allí l'arxiduc Maximilià d'Habsburg, el qual presentarà un plet civil reclamant els béns i immobles de què s'incautaren els Governos successius a la Revolució, i el valor dels quals estima en 11.000 milions de francs.

IRLANDA

La lluita contra el feixisme a Irlanda. — Dublín, 30. — Tres individus vestits de paisà, acompanyats de tres més vestits d'uniforme de l'exèrcit republicà, s'han presentat al local central dels "camises blaves", i han efectuat una detinguda inspecció per si trobaven armes.

POLONIA

Important incendi en una refinaria de petroli. — Bordeus, 30. — En una refinaria de petroli polonesa ha esclatat un violent incendi, que aviat ha adquirit proporcions extraordinàries.

Es treballa incessantment en l'extinció del sinistre.

ANGLATERRA

Les vacances de Mac Donald s'acaben. — Londres, 30. — Al "Times" li comuniquen que el primer ministre, senyor Mac Donald, sortirà cap a Mount Stewart a la Irlanda del Nord, on descansarà fins a començaments de la setmana entrant, que tornarà a Londres per tal de presidir un Consell de Gabinet.

Londres, 30. — El Gabinet celebrà reunió dimarts. Mister Mac Donald tornarà a Londres el dia abans.

El primer ministre consultarà abans els seus col·legues, especialment Sir John Simon, que va tornar ahir de l'Amèrica del Sud.

Londres, 30. — Segons un telegrama de Belfast, el senyor MacDonald ha arribat aquesta tarda a Aldergrove.

Les relacions anglo-russes.

Londres, 30. — Als cercles diplomàtics es creu que la propera Assemblea de la Societat de Nacions coincidirà amb la visita de Mr. Leithrope i amb les negociacions comercials russes.

Una reclamació diplomàtica de Suïssa a Alemanya

Berlin, 30. — El ministre de Suïssa en aquesta capital, senyor Dinichert, ha estat al Ministeri de Negoci Estrangers, on ha protestat personalment per l'incident ocorregut a la frontera el dia 27 de l'actual, en què un "nazi" vestit d'uniforme i dos homes més que l'acompanyaven penetraren al territori suís i detingueren un contrabandista txecoslovac anomenat Weber i se l'endugueren al territori alemany, a pesar de la protesta formulada pels duaners suïssos.

El Govern alemany ha ofert obrir una enquesta sobre l'assumpte.

A conseqüència d'aquest incident és fàcil que el Govern suís reforci la policia de les fronteres, car en el moment en què la policia alemanya penetrà al territori suís només hi havia una sentinella.

ESTATS UNITS

Helen Wills no es retira del tennis. — San Francisco, 30. — La cèlebre jugadora de tennis Helen Moody Wills, que acaba d'arribar de Forest Hills, ha manifestat que no tenia ni la més remota intenció d'abandonar el tennis, si bé es prendria un descans de sis mesos.

Ha desmentit el rumor que venia circulant sobre un suposat refredament de les seves relacions amb Helen Jacobi.

Helen Jacobi s'havia lamentat, en efecte, de l'actitud de Helen Wills, que no li semblava suficientment amistosa, com semblava demostrar-ho el fet de no haver-la felicitada després de la seva victòria, com s'acostuma a fer en el món dels esports.

ALEMANYA

Topada de trens. — Berlin, 30. — A Estutgard ha ocorregut una topada de trens de passatgers. N'han resultat ferides 28 persones, tres de les quals ho són de gravetat.

La hitlerització forçada. — Berlin, 30. — El rector catòlic de Bochum, senyor Stokely, ha estat condemnat a nou mesos de reclusió, que els passarà en una fortalesa, i a set mesos de presó, per haver atacat Hitler i el règim hitleria des de la trona abans de signar-se el Concordat.

Berlin, 30. — La "Völkischer Beobachter" ret homenatge a la policia secreta per la seva lluita contra els enemics de l'Estat nacional-socialista.

"Per a l'èxit de la policia i la política del partit — diu l'esmentat periòdic — no ha de tenir-se en compte el punt de vista d'una dubtosa opinió internacional, assalariada pels centres hostils a Alemanya."

Les lleis han d'estar ben aplicades, i perquè l'efecte sigui aclaparador, les penes exemplars han de seguir immediatament a l'advertiment.

Els interessos de la nació estan en joc i cal obrir ràpidament i amb energia. El poble alemany espera que els cridats a protegir-lo passaran sense trigar a l'ofensiva que pugui conduir-lo a l'objecte desitjat."

Banderes ministerials. — Berlin, 30. — A l'Hotel presidencial prussià ha començat a onegar el nou pavelló del president del Consell, senyor Goering.

Té els colors negre i blanc. I figura al centre l'àguila prusiana i als quatre extrems, de fons blanc, la creu gammata de negre.

Dimissió del cap de la Federació d'Estudiants. — Berlin, 30. — El Secretariat de la Federació d'Estudiants Alemanyans anuncia que el cap de la dita organització, Gerard Kruger, ha presentat la dimissió del seu càrrec, resolució que també han pres dos caps més del moviment.

La qüestió agrària a Alemanya. — Berlin, 30. — Una bona quantitat d'hectàrees de terra ha estat voluntàriament posada a disposició de les autoritats del Reich per diversos grans i petits propietaris, desitjosos d'afavorir la constitució de petites colònies agrícoles.

Descobriments d'armes clandestines. — Potsdam, 30. — En una població propera ha estat descobert, en una excavació de dos metres de fondària, un dipòsit d'armes clandestines, de procedència comunista.

Entre els efectes trobats figura una ametralladora lleugera, municions d'infanteria, 42 fusells i algunes baionetes.

Noves revelacions sobre l'incendi del Reichstag

Torgler fou assabentat del que passaria per la Reichswehr

La figura de Goering, el ministre prussià, és a l'ordre del dia amb motiu de la causa seguida contra els incendiaris del Reichstag. La monstruositat de les acusacions és tan evident que a tot el món els juristes més notables han protestat de la seva falsedat. La setmana passada el gran advocat francès Moro-Giafferi declarava que, parlant purament com a advocat, estava convençut, després d'un estudi dels documents que se li han sotmès, que el capità Goering fou qui arranjà i ordenà tot l'acte.

Els lectors recordaran la informació que publicarem dies passats sobre els acusats d'incendi del Reichstag. La premsa anglesa, particularment el "Manchester Guardian", ha publicat noves revelacions que vénen a justificar aquelles.

Ara sembla evident que els nazis — particularment Goering — tenien una raó per arrestar Torgler: sembla que aquest no coneixia lurs intencions d'incendi del Reichstag, però sabia que volien fer quelcom de què acusar els comunistes.

Com ho sabé? La "Reichswehr" avisà els comunistes que es projectava un "gran pla" contra ells. Com saberen els nazis que Torgler ho sabia? El document a què es refereixen és el report verbal de la cinquena sessió del Consell d'Estat prussià. Aquests reports circulen normalment i són fàcilment accessibles. En aquest report hi ha un discurs de Torgler en el qual digué el següent:

"Le Temps" comenta la situació política espanyola

Paris, 30. — "Le Temps" publica un editorial dedicat a la situació política d'Espanya.

"Cal — diu — fer al Sr. Azana la justícia de reconèixer que ha donat proves de veritable valor polític governant amb prudència i fermesa en les circumstàncies polítiques més difícils i a pesar del malestar creat per les querelles dels grups republicans i les condicions en les quals es produí la crisi ministerial de juliol darrer."

El president del Consell, que és home de realitat i al qual es reconeix sentit polític molt agut, s'esforça a mantenir certa cohesió en la majoria actual.

Per altra part, la jove República, que té la confiança de la gran majoria d'elements sans del país, disposa de mitjans segurs i suficients per defensar-se d'un intent de tornada al passat.

Unicament si cometés faltes polítiques greus, deixant-se endur per la influència socialista, hauria, potser, de tèmer una escomesa contra la República.

Després d'afirmar que el senyor Azana prossegueix amb voluntat inflexible l'obra empresa pel bé del seu país, acaba dient:

"No sembla impossible que el president del Consell adopti, en el moment més oportú, la iniciativa de modificar el seu criteri en el sentit d'una més àmplia concentració republicana."

Un comunicat bolivià sobre la guerra de "El Chaco"

La Paz, 30. — L'Estat Major bolivià ha facilitat el següent comunicat:

"Després de l'assut al fort Parijayo amb grups de tanques pesats i impressionant atac a la baioneta, seguim guanyant terreny al sector de Gondra. Hem fet molts presoners menors de 18 anys."

Al sector Toledo i Fernández s'ha replegat l'enemic als seus respectius fortins.

Es combat a tots els fronts, i la situació dels paraguaians és molt difícil a Gondra i Nanawa.

A pesar de la intensa calor, l'esperit de les nostres tropes és admirable. L'enemic ha tingut considerables baixes en les darreres accions i en el seu anunci contrarietat."

Un vaixell anglès cap a Fu Xeu

Hong Kong, 30. — Un navili de guerra anglès i un altre de nord-americà han rebut ordre de dirigir-se a Fu Xeu amb l'objecte de salvaguardar els interessos dels súbdits de lurs respectius països, que es consideren amenaçats per l'aproximació a la dita ciutat de bandes comunistes.

Conferència jueva mundial

Ginebra, 30. — La Conferència jueva mundial, que s'inaugurarà dimarts a Ginebra, estudiarà en línia general el pla econòmic a obtenir el restabliment dels drets dels jueus a Alemanya.

El comerç britànic amb Alemanya

Londres, 30. — En un informe que ha estat facilitat pel ministre del Comerç d'Ultramar sobre la situació econòmica d'Alemanya es diu que durant el primer trimestre de l'any actual el valor de les exportacions britàniques a Alemanya ha disminuït en un 32 per cent i el de les exportacions alemanyes a la Gran Bretanya en un 41 per cent.

Els productes britànics que han experimentat especialment un retrocés són el peix, llana, pells en brut, carbó de coke, filats de cotó i llana; en canvi ha estat major la demanda de cuir i màquines tèxtils.

Per la seva part Alemanya ha vist disminuir les seves exportacions de potasses, sucres, grans, polpes, fustes, alumini, ferro i productes químics; en canvi ha augmentat els de blat i articles de seda i tèxtils fabricats.

L'informe termina dient: "L'actitud més sana actualment és la d'una prudent reserva, en espera del desenrollament del nou estat de coses creat per homes nous."

Detencions d'extremistes a Danzic

Berlin, 30. — La policia de Danzic ha detingut 20 persones, a les quals s'acusa de prendre part en activitats comunistes.

Per altra banda, la policia de Katowice ha hagut de dissoldre un grup polític local, que volia actuar amb el nom de "partit nacional-socialista obrer".

Aquest grup, al qual s'atribueix molta importància en la vida política local, sembla que pretén seguir la ideologia del senyor Hitler.

Detenció d'un contrabandista

Perpinyà, 30. — Des de fa un quant temps, la Seguretat de Perpinyà vigilava un camió que feia el trajecte Espanya-Perpinyà, portant sempre totxos i sacells de pells de conill.

Detinguts avui el conductor anomenat Manera, de nacionalitat espanyola, de 29 anys d'edat i un altre compatriota seu de 25 anys, que l'acompanyava, s'ha fet un escorcoll al camió, trobant-se en un doble fons 154 dotzenes de parells de mitges de seda.

La mercaderia era tramesa a un espanyol anomenat J. Miguel Duran, que també ha estat detingut.

Efectuat un escorcoll al domicili d'aquest darrer ha estat trobada gran quantitat d'efectes de seda i punt, de procedència estrangera.

La salut de Lord Grey

Londres, 30. — L'estat de salut de Lord Grey, que inspirava serioses inquietuds, ha millorat quelcom.

L'ex-ministre ha sortit de l'estat comatós, i ha parlat algunes paraules amb els seus familiars.

Inauguració de soterranis contra els atacs aeris

Berlin, 30. — En una casa del carrer de Potsdam ha estat inaugurat el primer "soterrani model", destinat a protegir els habitants de la capital contra els atacs aeris, i s'han col·locat grans flexes per a indicar-ho als transeünts.

El "refugi" està proveït de tots els aparells que es jutgen indispensables: Hi existeix un gran dipòsit de producció farmacèutica.

Envien les notes en català

T. S. F.

Com es fan les retransmissions per ràdio a Alemanya. La instal·lació d'altaveus més gran del món

Amb motiu de la commemoració de la festa del treball, del maig passat, la Societat Telefunken va disposar, en el camp de Tempelhof, de Berlín, una gran instal·lació d'altaveus que ha estat la més potent que fins avui s'ha pogut disposar a l'aire lliure. El camp, en el qual s'havien reunit prop d'un milió i mig de persones, té una extensió aproximada de mil metres per cinc-cents, o sigui una superfície de 500.000 metres quadrats. Afectant-hi els prats colindants, que també estaven plens de gent i des d'on se sentien igualment amb tota claredat les retransmissions dels cants i dels discursos, aquella superfície quedava, doncs, notablement amplificada.

La retransmissió del desenvolupament dels esdeveniments que se succeïen durant la festa, al camp de Tempelhof es va aconseguir per mitjà de la col·locació de 10 micròfons. Aquests estaven distribuïts en les tribunes dels oradors, de les orquestres, a les petites places de les tribunes, en el lloc de comandament situat al centre del lloc destinat per a efectuar la desfilada, al lloc de policia d'entrada al camp i, finalment, sota la tenda de campanya dels equips Telefunken, situada darrera de les tribunes. Igualment, per mitjà d'una línia directa de l'emissora, es va facilitar la retransmissió de les emissions radials durant el dia al camp de Tempelhof, i de la mateixa manera va ésser possible escoltar des de tot el camp, el reportatge transmès per l'emissora instal·lada al dirigible "Graf Zeppelin", mentre aquest evolucionava sobre la ciutat. També, gràcies a la situació dels micròfons es va divulgar per tot el camp la notícia de la pèrdua de bastants nens que havien estat extraviats entre la multitud, varen ésser entregats durant la tarda al lloc on estava situada la tenda de campanya de la Societat Telefunken.

Per l'amplificació corresponent als equips abans esmentats, es van instal·lar deu grups d'amplificadors que estaven alimentats per mitjà de cables especials, conductors del corrent elèctric de la xarxa de distribució; el corrent d'excitació es va obtenir amb convertidors. Per si pogués passar una avaria, s'havia previst com a reserva una altra instal·lació de rectificació; els grups d'amplificació, incloent els corresponents amplificadors, preveia, la instal·lació de connexions i la derivació del corrent amb els instruments de mesura, estaven situats en una gran tenda de campanya instal·lada darrera de les tribunes dels espectadors, des de la qual els enginyers de la Telefunken portaven el control general sobre cadascuna de les instal·lacions.

Els altaveus distribuïts pel camp van ésser més de 120, i es va tenir especial cura d'aconseguir una retransmissió uniforme i exempta de perturbacions sobre aquest camp de dimensions tan extraordinàries, connectant a l'efecte cert nombre d'altaveus entre ells, assegurant així el servei en cas d'un contratemps fortuït. Els diferents grups d'altaveus estaven distribuïts en tal forma que, per el cas impròvis de la supressió de tot un circuit, els espectadors poguessin escoltar amb suficient potència l'addició dels altaveus dels grups més propers i al costat i pel centre del lloc destinat a la desfilada, nom també els voltants de les tribunes, s'havien distribuït altaveus d'una potència tal que podien sentir-se en un radi d'una 500 metres sense perill de cap interferència acústica. Davant de les tribunes es van col·locar altaveus gegants, que llancaven llur extraordinària potència al llarg del camp, ço que és molt important per a la bona propagació de la veu fora del lloc destinat a la desfilada, mentre que per les masses de gent col·locades a les vores del camp, es va col·locar, també, una instal·lació especial amb dotze altaveus de potència.

Més de 15 quilòmetres de cable subterrani i fils de línia van necessitar-se en aquesta instal·lació gegantina d'altaveus, que fins avui no ha estat igualada en potència ni en extensió. El rendiment obtingut va demostrar la perfecció de la instal·lació, ja que va estar funcionant tot el primer de maig sense interrupció més de dotze hores; a les onze del matí van començar les primeres retrans-

missions des de l'emissora de Berlín i ja bastant avançada la nit es van donar les últimes disposicions al públic i a totes les organitzacions que havien pres part en l'acte i que s'anaven asentant. Cadascuna de les persones que en nombre d'un milió i mig omplien el camp, va poder sentir, paraula per paraula, íntegrament les peroracions i discursos del Cancellier alemany i dels altres oradors; sols per mitjà d'una instal·lació de proporcions tan extraordinàries es pot comprendre que tot el públic que omplia el camp pogués entonar unànimement diverses cançons perfectament acordades i sense desentonar amb els altres.

Per al control de treball i vigilància tècnica i ordenada de les retransmissions i de la desfilada, es va instal·lar a més una central telefònica a la tenda de campanya de la Telefunken, per mitjà de la qual es comunicaven amb la central diversos equips de control disposats pel camp, així com també dels diferents llocs de policia. D'aquesta manera va ésser possible transmetre les notícies i rebre també els informes sobre el rendiment i resultat de la retransmissió del zo des dels diferents llocs de control; per això Telefunken va tenir durant el dia diseminats pel camp de Tempelhof diversos enginyers observadors que vigilaven les instal·lacions.

Finalment s'havien muntat a la tenda de campanya de control, una sèrie d'aparells per a la impressió i reproducció de discs fonogràfics, i així es va amenitzar l'acte durant les pauses que podia presentar. Per mitjà de l'impressor de discs van quedar reproduïts els principals actes de la gran festa i el pla de treball que va exposar el Cancellier alemany en el discurs pronunciat davant la multitud.

Junt amb la gegantina instal·lació de la capital d'Alemanya, en diverses ciutats de la nació es van fer instal·lacions semblants, encara que de proporcions més reduïdes. Deu camions equipats amb altaveus gegants i unes 80 instal·lacions en altres vehicles cuidaven, a més, per Berlín i els pobles agregats, que les persones que no havien concorregut o no pogueren assistir al camp de Tempelhof poguessin escoltar, igual que els concurrents a l'acte, la retransmissió íntegra de la festa nacional del treball que s'estava celebrant.

Així s'organitza ja ràdio en les nacions on els governs es preocupen de donar-li el desenvolupament que el correspon, donada l'enorme eficàcia que representa per a la cultura del poble. A casa nostra, si no fos per les iniciatives particulars, que mai podran per elles soles arribar a un tal grau de perfeccionament, encara estaríem sense radiodifusió. Però, al pas que van les coses, quan els d'ací s'adonaran de la necessitat d'organitzar la ràdio, ja les altres nacions civilitzades estaran tan distants de nosaltres, que mai ens hi podrem ni tan sols comparar.

ENRIC CALVET

Programes europeus selectes

19'05. — Viena, 518 m. "El foli de la cort", opereta de J. Haller.

20. — Brussel·les flamencas, 338 m. Concert simfònic.

20'00. — Londres regional, 350 m. Concert passeig: Schubert, Purcell, Grieg, Hindemith, Vaughan, Williams.

20'00. — Suïssa romanda, 403 metres. Recital de piano.

20'00. — Varsòvia, 1.111 m. Concert simfònic.

20'10. — Copenhaguen, 1.154 metres. Concert simfònic.

20'30. — Bordeus Lafayette, 304 m. "El foc de joia", comèdia d'A. de Lorde.

20'30. — Lilla, 265 m. Selecció de "Peer Gynt", òpera de Grieg.

20'30. — Milà, 331 m. "Amirant", òpera de Bruno Barilli; "La gruta de Trofonio", òpera còmica de Salieri; "L'ocasió fa el lladre", òpera de Rossini.

La sardana

L'Agrupació Sardaniata de Barcelona ha organitzat per a avui a la nit una audició de sardanes a la Plaça de l'Àngel, a càrrec de la cobla Catalana. Acabant-se les obres d'edificació del bosc Les Fontetes, de Sardanyola, la dita entitat organitza per al més de setembre vinent el seu tradicional Aplo d'Estiu.

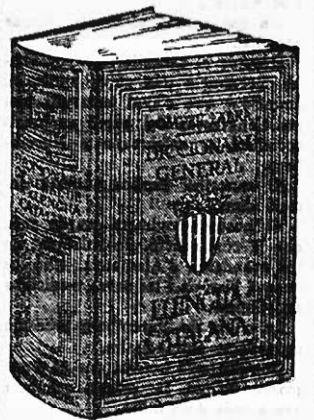
L'agència de viatges "Espana" presenta el nou súper-pullman

Atentament invitats per l'agència de Viatges i Turismes "Espana", tingui lloc ahir la presentació a la premsa de Barcelona, del seu nou súper-pullman "Lancia-Omikron".

Es tracta d'un superb vehicle per a 24 places individuals, amb totes les comoditats que pugui desitjar el turista més exigent.

El cotxe en qüestió està dotat de lavabo, cambra frigorífica i de ràdio. El seu primer viatge serà el proper diàble, amb una excursió a Roma.

UN LLIBRE QUE HA D'ADQUIRIR TOT CATALA

Es l'obra cabdal i definitiva del gran filòleg català, el Mestre Pompeu Fabra, en la qual ha treballat més de vint anys.

Un volum de 1750 pàgs. magníficament relligat Pessetes 65 al comptat; a terminis de Pessetes 10 al mes, Pessetes 75.

Si desitja adquirir aquesta obra, falli i remeti'ns el següent cupó:

En _____
Carrer _____
Localitat _____
Desitja rebre el Diccionari General de la Llengua Catalana i popular a terminis al comptat.

LLIBRERIA CATALONIA
Ronda de Sant Pere, 3
BARCELONA

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11.

Composició a màquina

Per a editors i impressors

Lluna, n.º 5. Tel. 12540
BARCELONA

El barceloníssim barri de la Mercè

L'alta significació del barri de la Mercè

Un dels barris o districtes barcelonins de més rica i enlairada història és el de la Mercè.

En totes les èpoques aquest sector de la nostra ciutat ha jugat un paper primordial en la nostra vida social i comercial.

Barcelona, com poques ciutats, sempre ha sabut lligar esplèndidament la vida de la seva noblesa amb el comerç i de la indústria, tant amb les activitats purament intel·lectuals. En molts llocs, en acabar l'edat mitjana, quan una d'aquestes activitats sobresortia, l'altra s'anul·la.

A Barcelona això no ha passat mai: totes aquestes activitats sempre s'han donat les mans i s'han desenvolupat sense perdre's de vista.

Un bon exponent d'això que diem és que tant el barri pròpiament anomenat de Ribera com concretant-nos als entorns de l'església de la Mercè, són dos llocs on, paret al costat de paret, hi ha la casa del noble i l'establiment del comerciant (de vegades una i altra casa són d'un mateix amo; un home que sabé doblar-se de noble i de digne comerciant sense deixar-se influir per prejudicis, que tenen tant d'orgull, o millor de vanitat, com d'ignorància).

El carrer Ample, veritable via precursora enmig dels estrets i tortuosos carrers d'èpoques no pas massa pretèrites, era a la vegada carrer de nobles i carrer d'actiu comerç en la seva modalitat marítima. El carrer Ample era la gran via del segle passat. Tant és així — per tant ample es tenia — que fins i tot s'hi celebraven curses de cavalls. De primer l'empedrat motivà alguns accidents; per això el desmuntaren, al mateix fi que per celebrar el "Pallo" de Siena — les curses hipiques més antigues del món —, i cobriren prèviament l'enllambordat amb una capa de terra i sorra.

Naturalment, tractant-se del barri de la Mercè ens hem de referir al carrer de la Mercè, que és el seu exponent més net. A l'església que hi ha al repetit carrer és on nasqué una de les institucions que més alt posà els catalans dintre la història de l'Edat Mitjana. Ens referim a l'Orde de la Mercè, institució gene-

rosíssima que tenia per finalitat el rescat dels presoners cristians en mans dels sarraïns. La creació d'aquest Orde, que havia de conèixer una popularitat contra la qual no prevalgueren ni els lustres ni les fronteres, tingué lloc a la Catedral de Barcelona a l'any 1218. Fou una institució de gran caràcter popular. Tot el poble autòcton de Barcelona fou protagonista, voltant el rei Jaume I, de la creació d'aquesta generosa institució.

Un altre dels carrers d'aquest barri amb destacada fesomia pròpia és el carrer de Regomir. La llegenda popular ha fet dir que aquest nom, veritablement de bonica fonètica, ve del nom de "rei Gamir", cap de les tropes sarraïnes que defensaren — certament sense reeixir — Barcelona contra l'envassida de l'exèrcit comandat per Ludovic Pius. A la façana d'una casa d'aquest carrer hi havia un bust, la data del qual fóra impossible de precisar, que hom diu que representava el cap del rei Gamir. No és probable, segons diuen els entesos. La llegenda, però, fa bonie. I això ja és proc interessant.

A remarcar que el barri de la Mercè fou fins fa bastants anys el nucli més cosmopolita de Barcelona. Era — i encara ho és força — el que més lligams té amb la mar i les seves coses. Les grans cases navileres i els grans comerços que proveïen els vaixells hi acostumen a tenir llur casa matriu. Hi havia abans, encara més que ara, molts hotels i hostals. Era el lloc de més moviment i de més tràfic.

I avui? Actualment potser no és el lloc més cosmopolita de Barcelona; el Paral·lel i altres indrets fa temps que li han pres aquesta prerrogativa.

Ah, però quina diferència! El barri de la Mercè era cosmopolita, però sempre honest, digne, prestigiós. El lloc al·ludit més amunt li ha arrabassat aquest tràfic i aquest moviment, però no se li ha quedat la dignitat comercial, la netedat moral i també material.

Això s'ha quedat totalment al barri de la Mercè. En aquesta moment, si bé la diferència de costums i particularitats dels districtes barcelonins es fa poc visible, degut a la barreja-barreja que comporta la vida d'una gran ciutat moderna, encara és sensible almenys observar que les cases més antigues, aquelles que per garantia tenen un passat de tot un segle d'honorada comercial, són les cases que la tradició les manté més fortes que una roca i que cada dia contemplan com les

Antoni Vilella

Compra de deixalles en hotels, pisos, magatzems i despatxos. Venda de serradures i terra àcida en sacs.

Setge de 1714, núm. 3 Tel. 31647 (cantonada a Cano) Barcelona

Francos i Costa

OLIS I GREIXOS LUBRICANTS
"FRANCOIL"
ACCESSORIS — EINES — TRANSMISSIONS
Passeig de Colom, 16 — BARCELONA

GUARDIAN

ASSURANCE COMPANY LIMITED
Companyia d'Assurances anglesa
Fundada a Londres l'any 1821
Autoritzada legalment a Espanya
ASSEGURANCES CONTRA ACCIDENTS DE TOTA MENA I RESPONSABILITAT CIVIL

Accidents del treball
INDUSTRIALS, COMERCIALS, AGRARIS, DE NAVEGACIO, PESCA, etc., en compliment de la legislació vigent de fàbriques, magatzems, botigues, pisos, etc.

Assegurances contra el foc
ESPECIALS PER A COLLITES
Contra el TUMULT I MOTI
Pèrdues de guanya originats per la paralització a causa del foc
Delegat General a Espanya

EMILI M. GAISERT
BARCELONA
Tel. 14132
Direccions telefònica i telegràfica: "MAXIMO"

Finques

Compra, Venda i Administració

Tel. 14459
BARCELONA

J. VIZA MUMBRU

PRODUCTOS JUFERMAS

El Zenit de la gran bellesa només pot aconseguir-se usant els Productos Japonenses Jufermas, nous a Catalunya.

Per obtenir un rostre juvenil completament exempt d'arrugues i altres imperfeccions

LOCION MARO

Per contraure els pits i mantenir-los fermes

FIRMOSEN

Per a descanç absolut dels peus adolorits i delicats

PIESAN

Per obtenir un color bru de la pell, gran moda

LOCION INDIANA

Per posseir les ungles perfectes amb el summum d'elegància i refinament

ESMALTE JAPONES

Tonalitats: NATURAL, ROSA PALLID, ROSA I VERMELL
Als principals ESTABLIMENTS DE PERFUMERIA
INSTITUTS DE BELLESA I PERRUQUERIES

PRODUCTOS JUFERMAS

CASANOVA, 21, pral. - Tel. 35949 - Barcelona

Tallers Electrón

(Nom comercial registrat)

Anicet Ruizaguirre

CONSTRUCCIONS ELECTRO-MECANICAS I SERVEI
ELECTRIC DE L'AUTOMOBIL

Passeig de Colom, 15 - Tel. 12833 - BARCELONA

casos i entitats competidores, que són i volen ésser molt modernes, surten i desapareixen com neix i es pon el sol. Una llambregada, una vida efímera, quasi sense deixar rastre ni solc: per uns moments es veu com una estela més o menys accentuada, després el no-res, o pitjor, un feixuc passiu.

No voldríem acabar de parlar del barri de la Mercè sense referir-nos a un indret particularment grat als vells barcelonins. Volem referir-nos a la vuit-centista plaça de Medinaceli, un dels llocs de Barcelona que conserva amb més autenticitat l'estampa del segle passat. Al mig d'aquesta plaça hi ha un monument que un vuitanta per cent dels barcelonins ignoren a qui recorda, a despit d'ésser una figura de força relleu dintre la nostra història.

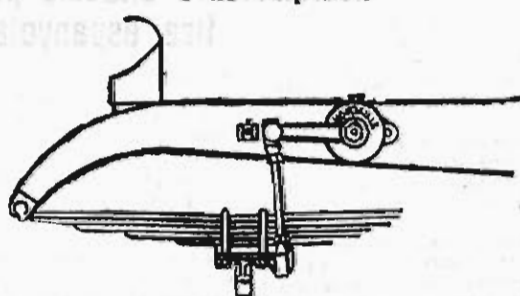
L'al·ludida estàtua de l'esmentat monument representa Gaietà de Marquet, almirall que comandà l'expedició de galeres que sortiren

de Barcelona a la caça de corsària. Perquè no escarria en un comentari com el present, no diem res del valor molt estimable, tant de l'església de la Mercè com de l'edifici de l'ex-Capitania General, avui anomenat de la Divisió Militar, que va ésser renovat en temps de la Dictadura, amb força més encert que no pas la totalitat d'altres edificis oficials, que arrosseguen per sempre uns renovats i reformes fetes amb els peus i pensades amb l'estómac. — O.

Joaquim Cruells i Folguera

ADVOCAT
Passeig de Gràcia, 100, 1.º i 2.º
Tel. 76570 - BARCELONA

Esmorteïdors hidràulics de direcció i de suspensió

HOUDAILLE

Passeig de Colom, número 15 - Tel. 15037

Envieu les notes en català!

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

LLIBRERIA CATALONIA

RONDA DE SANT PERE, 3

A cada 30 d'agost el número 3 (extraordinari) de la revista

Cinema Amateur

Articles de: Isidre Boadas - Jeroni Morgades - Josep Palau - Domènec Jiménes - Delmir de Caralt - J. M. Galceran

Nombresos gravats

Preu: 1.50 pessetes

FINANCIAL

MOVIMENT BORSARI MERCAT DE LLOTJA

MERCAT LLIURE

Les primeres sessions del sector d'especulació, amb vintim i pròxim no respongueren al que es preveia; la passivitat fou, potser, més extrema; als rotlles dominà una marcada feixugor en els canvis.

Se salvaren d'aquesta situació el rotlle de Chades i Filipines, i particularment les darreres, que aconseguiren un avenç molt apreciable; hi hagué molta demanda d'aquests valors.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la reunió de Borsa:

Valors	Dia 30 anterior	Alça o baixa
Nords	37.50	37.50
Alacants	34.70	34.60 + 0.10
Filipines	324.4	314.4 + 10.00
Chades	404.4	399.4 + 5.00
Montserrat	60.75	60.85 - 0.10
Petrolis	5.00	5.00
Ferd	172.00	171.00 + 1.00
Explosius	122.25	123.00 - 0.75
Colonial	42.50	42.00 + 0.50

La Junta del Mercat Lliure de Valors ha fixat el següent regulador, i canvi de dobles:

Valors	Dia 30 anterior	Alça o baixa
Interior	66	0.30
Sons or	204	0.85
Nord	38	0.20
Alacants	35	0.18
Andalus	11	0.08 1/2
Orenses	13	0.10
Transversal	29	0.22 1/2
Transversal o.	43	0.22 1/2
Montserrat	60	0.40
Tramvies p.	69	0.35
Filipines	315	1.57 1/2
Sotres	38	0.20
Aigües	143	0.70
Chades	400	1.95
Chades D	79	0.40
Chades E	79	0.40
Gas E	90	0.45
Pelagares	30	0.20
Explosius	122	0.65
RE	48	0.25 1/2
Hulleres	31	0.17 1/2
Petrolis	5	0.05
Ferd	171	0.90
Island	58	0.31 1/2
Colòmbia	42	0.21 1/2
Plata	17	0.11 1/2
Docks	16	0.10
Illes	48	0.11 1/2

BORSA AL COMPTAT

Persisteix la calma en aquest sector; s'aprecia quelcom més de feixugor en canvis que la constatació en dies precedents.

En dantes de l'Estat tornen a sortir en aquesta jornada una llengua minva, que en la major part de les sèries asseia entorn d'un quart d'ent. S'alliben d'aquesta depressió els Exterior, que aconseguiren mantenir posicions precedents.

Les Obligacions Tresoreria de la Generalitat milloraren a 100.35 (més 0.35).

En Ajuntaments, bastant ensopits, queren a canvis poc variats. Es de

remarcar com la baixa de Millores a 43.60 (-1.00).

Les poques Diputacions contractades repeteixen cotizacions anteriors.

Cèdules Banc Hipotecari, inactives i amb tendència sostinguda; les Crèdit Local, regularment contractades, presenten alguns avenços d'escassa importància, i sola és remarcable el de les 5 1/2 %, 82.25 (+1.25). Les Costa Rica davallen a 68.00 (-3.00).

El sector carriler continua en la mateixa situació de poca efectivitat; els canvis, però, aconseguiren mantenir-se en la major part de valors, malgrat l'abundància de paper, i només en alguns Nords es registren baixes de mig ent. Es de notar la millora dels Andalusos, emissió 1920, a 16.00 (+1.00); i Carrils de Catalunya, 6 %, a 72.00 (+1.00); General de Tramvies, 5 %, 69.00 (+1.00). Transatlàntiques 1925 especials,

Exterior 4 %	65.50	0.275
Interior 4 %	65.50	0.275
Amortizable 3 % 1928	71.50	0.25
Nords	185.00	0.875 ptes.
Alacants	170.00	0.85 ptes.
Andalusos	16.00	0.075
Orenses	12.00	0.075
Metro Transversal	28.00	0.175
Tramvies ordinàries	41.00	0.2125
Colonial	210.00	1.00 pta.
Rio de la Plata	85.00	0.50 ptes.
Docks	160.00	0.75
Accions Gas E	89.00	0.40
Chades A, B, C	400.00	1.25
série D	390.00	1.50 ptes.
E	390.00	1.50 ptes.
Aigües	143.00	0.55
Filipines	315.00	1.25
Hulleres	31.00	0.175
Explosius	610.00	2.50 ptes.
Mines Rii (portador)	210.00	1.10 ptes.
Sucrerà ordinària	37.00	0.20
Espanyola Petrolis	25.00	0.25 ptes.
Ford	172.00	0.70
Asland	57.00	0.30
Maquinista Terrestre i Marítima	38.00	0.20
Indústries Agrícoles	164.00	0.70
Accions Cros	100.00	0.50
Accions Telefònica ordinàries	100.00	0.45
Aeri de Montserrat	375.00	1.80 ptes.

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3.

NEGOCIEM ELS CUPONS

venciment primer de setembre

CAMBRA OUIRASSADA OAIRES DE LLOQUER

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

Compartiments des de 22 pessetes anuals

Poc concorreguda fou la sessió d'ahir en aquest mercat, i amb transaccions de regular importància.

BLAIS: Continua l'ofertiment amb la mateixa activitat, però aquests fabricants es mantenen en la mateixa posició. Hom pogué anotar operacions amb blat d'Aragó mitja força a pessetes 40.50, Navarra a 45.00, Avila i Segovia a 43.50 i 44.00, Peñafiel a 44 i Extremadura a 42 posat 16t damunt vagó origen.

ORDI I CIVADA: Amb molta lentitud es practica alguna venda en ordi de la part de Lleida a pessetes 28.50 i civada Extremadura a 24.50 damunt vagó estacions de sortida.

VECES: Notem algunes operacions procedents d'Andalusia a 30 pessetes bord Malaga.

ERPS: Ofereixen l'ínia Albacete a 32.50 origen, però de moment no interessen a aquests compradors.

Els altres articles, sense modificació.

SOLER i TORRA G. MANS

BITLLETS

Francesos: 48.80 per 100.	Anglesos: 36.35 pessetes.
Italians: 63.20 per 100.	Belgues: 33.15 per 100.
Suïssos: 23.65 per 100.	Estatos Units: 8.45 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 2.84 ptes.	Austria (Schilling): 1.25 pessetes.
Tecoslovàquia: 32.50 per 100.	Holandesos: 4.82 pessetes.
Grecia: 6 per 100.	Suecia: 2 pessetes.
Noruega: 1.95 pessetes.	Dinamarca: 2.73 pessetes.
Finlàndia: 17 per 100.	Romania: 6 per 100.
Bulgària: 6.50 per 100.	Turquia: 4 pessetes.
Portuguesos: 0.36 pessetes.	Canadà: 7.50 pessetes.
Argentins: 4.25 pessetes.	Uruguaians: 3.40 pessetes.
Brasilers: 0.50 pessetes.	Colombians: 5.50 pessetes.
Peruanos: 14 pessetes.	Venezuela: 1.20 pessetes.
Japonesos: 2.20 pessetes.	Argelins: 46.55 per 100.
Egipcis: 30.75 pessetes.	

Alfons: 230 per 100.
Unces: 230 per 100.
4 i 2 duros: 230 per 100.
1 duro: 11.60 pessetes.
Isabel: 230 per 100.
Francs: 230 per 100.
Llibres: 38 pessetes.
Dòlars: 11.50 pessetes.
Cubà: 11.50 pessetes.
Mèxic nou: 230 per 100.
Venezuela: 229 per 100.
Filipines: 375 pessetes.

La baixa en les importacions pel port de Barcelona

En crear-se l'Avui "Junta Mixta d'Urbanització i Aquartermen" l'any 1927, va decretar-se per la Dictadura que entre altres fonts d'ingressos tingues l'arbitri de l'1 per 100 sobre totes les importacions que es fessin pel Port de Barcelona; el Decret no es va aplicar cap mena d'excepció, i malgrat que LA PUBLICITAT en aquells temps intentà fer comprendre l'amenaça que per a determinats sectors comercials aquella mesura podia produir i que en definitiva seria en minva del tràfic al Port de Barcelona, res no hi va valdre.

La disposició es veié agreujada amb el fet de cobrar-se l'esmentat 1 per 100 sobre els drets or, cosa inconcebible, perquè el propi Estat els drets de renda sobre les fàbriques nacionals d'aperits, sucres, glucoses, etc., no els cobra pas en or. En aquells moments de Dictadura i veient la impossibilitat de fer-los entrar en raó, ningú no va insistir; cal tenir en compte que aleshores la prima or era del 14 per 100 i avui és del 131 per 100, o sigui que per cada 114 pessetes d'aleshores, avui se'n paguen 231; més del doble.

Les conseqüències d'aquestes disposicions tan poc meditades han estat una minva considerable al Port de Barcelona, en aquelles matèries de trànsit o que ací s'havien convertit en el centre de recepció, després d'un treball d'una colla d'anys. Els dipòsits de pneumàtics de les cases americanes, angleses i franceses es traslladaren a altres ports. Un dels articles més castigats ha estat el de Colònies, degut naturalment a què per tractar-se d'aranzels dís de renda, són els més elevats. Només hem de dir que el que representa aquest càrrec de l'1 per 100 és més del que paga el transport de la mercaderia en ferrocarril de Barcelona a Madrid.

En aquestes condicions no és difícil comprendre que tots els receptors de la Península que es proveïen a Barcelona, han fugit d'aquest port, ja que fent-ho, per mitjà de Santander, Bilbao o Cadix, poden estalviar-se un càrrec bastant considerable.

La davallada en les importacions de Colònies ha estat molt considerable amb els conseqüents perjudicis per a un comerç tantament català i dels que més tradició donaven a Barcelona i pels molts obrers que sofrien les conseqüències d'una accentuada crisi de treball com la que pateix el nostre port. L'Associació de Magatzemistes de Colònies de Catalunya, segons les nostres notícies, preocupada per les conseqüències que es deriven d'aquesta situació, pensa adreçar-se a la Generalitat, a l'Ajuntament i a la Junta Mixta d'Urbanització i Aquartermen per tal que es posi remei a aquest afer, avui dia, encara susceptible d'emenda i que tingui derivacions més funestes.

VALORS
Informació
Compra-Venda
L. GOMIS Corredor de Canvi i Bona Fontanella, 15

Els tenedors de títols del P. de l'H. recorren a les autoritats

Fa dos dies que, per una comissió, representativa d'un bon nombre de tenedors de títols del Patronat de l'Habitació, fou lliurat als Excmos. senyors Conseller Primer de la Generalitat de Catalunya, Governador civil i Alcalde president de l'Ajuntament de Barcelona, el document que reproduïm a continuació.

"Els tenedors de títols del Patronat de l'Habitació de Barcelona, que sotsgnien, respectivament acuden a V. E. per pregar-li que es digni prendre en consideració el problema que el dit Patronat ha plantejat veient la manera de donar-li prompte i favorable solució.

Creiem que ningú no podrà titllar d'impacients a persones que durant cinc trimestres esperen amb resignació estoica la resolució d'un problema que els afecta tan directament en forma, que, per a molts, constitueix quelcom de vital per a la seva subsistència. Malgrat la raó tan apremiant, cap autoritat podrà queixar-se que, pel afectats pel dit problema, s'hagin creat dificultats de cap mena, sinó ben al contrari, en tot moment s'ha estat disposat a cooperar a qualsevol actuació de les mateixes, que tendís a donar solució a l'esmentat problema.

De no ésser més que per les raons i consideracions esmentades, ja ens creuríem autoritzats per aixecar aquest respecte prec a V. E., però n'hi ha d'altres de caràcter general, que no volem deixar de consignar i que creiem dignes de tenir-se en compte.

La més remarcable és el recel i la desconfiança que hom sent, quan d'invent diners en papers representatius de crèdit es tracta, i per tant, la conseqüència lògica és el retraïment del diner a qualsevol emprèstit que es llan-

ci al Mercat Públic de Valors, puix n'hi prou d'esmentar recents emissions de Corporacions Públiques per a constatar que, malgrat l'interès o premi ofert al diner, així com del crèdit i solvència que gaudeixen les mateixes i recordat el que varen trigar a cobrir-se els dits emprèstits per compondre que el públic davant de problemes com el del Patronat de l'Habitació de Barcelona, prefereix guardar el diner abans que córrer un perill o un risc, atresorant-lo com feien els nostres avantpassats, però creant al present, amb aquesta actitud, donada l'extensió i engranatge del crèdit, danys incalculables al país per estroncant les fonts de riquesa, la qual cosa en data no llunyana pot portar un col·lapse greu a l'economia.

Un altre no menys remarcable que havem de fer present a V. E. és que mentre els afectats per aquest problema estatal deixem de percebre allò que és de Dret i de Justícia, per contra, ens veiem obligats a satisfer les càrreges provinents de l'Estat i del Municipi, co que ens col·loca en una situació ben difícil per a poder agermanar el nostre Dret amb el nostre Deure.

Confiem que reconeixerà V. E. que de situacions com aquesta n'havem de sortir al més aviat possible en bé de tots i principalment en bé del país, i és per això que aixequem aquest respecte document a V. E. fiant que amb la seva comprensió i bona voluntat trobarà una solució ràpida i favorable a aquest problema.

Pel bé de Catalunya i per la salut de la República, visqui V. E. molts anys.—Per la Comissió: Carles Pirazzini, Conrad Basses, Joan Pagès, Miquel Ricard, Joan Bartolomé, R. Llopis i Eduard Bas.

DADIS FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

VALORS	Preced.	Avui	Alça	Baixa
Cacau Nova York	4.65	4.61	4.57	8
S. ...	4.65	4.61	4.57	8
D. ...	4.65	4.61	4.57	8
O. ...	4.65	4.61	4.57	8
Sucra Nova York	1.45	1.44		
S. ...	1.45	1.44		
D. ...	1.45	1.44		
O. ...	1.45	1.44		
Blat Liverpool	5.1	5.0	5.0	1-4
O. ...	5.1	5.0	5.0	1-4
D. ...	5.1	5.0	5.0	1-4
N. ...	5.1	5.0	5.0	1-4
Blat Xicago	84	83	83	2-4
S. ...	84	83	83	2-4
D. ...	84	83	83	2-4
N. ...	84	83	83	2-4
Moreso Xicago	48	50	9	
S. ...	48	50	9	
D. ...	48	50	9	
N. ...	48	50	9	
Cafè Nova York	5.0	4.9		
S. ...	5.0	4.9		
D. ...	5.0	4.9		
N. ...	5.0	4.9		
Sucra - Londres	5.0	4.9		
S. ...	5.0	4.9		
D. ...	5.0	4.9		
N. ...	5.0	4.9		

EXPOSICIONS D'ART

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 615
Pintura antiga i moderna - Artífices per a presents - Moltures d'art - Antiguitats

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 54
Pintura catalana, antiga i moderna - Gravats - Moltures d'art

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 28
Pintura moderna

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 80
Exposició de dibuixos seleccionats

SYRA
DIPUTACIO, 282 - Telèfon 18710
Exposició de pintures i dibuixos

LLEGIU LA PUBLICITAT
Propaguen-la!

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME DIA 30 D'AGOST 1933

VALORS	Dia 30 anterior	Alça o baixa
ESTRANGERS		
Francia 4.50	4.50	
Anglaterra 3.50	3.50	
Itàlia 3.50	3.50	
Belgium 3.50	3.50	
Spain 3.50	3.50	
Portugal 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	
Polònia 3.50	3.50	
Bohèmia 3.50	3.50	
República Txeca 3.50	3.50	
Yugoslavia 3.50	3.50	
Rumania 3.50	3.50	
Bulgària 3.50	3.50	
Turquia 3.50	3.50	
Grècia 3.50	3.50	

EL ESPORTS ESPECTACLES

El vol a vela a Alemanya

Els resultats del 14è Concurs de la Rhon

Durant el període del 6 al 20 d'agost ha tingut lloc a Alemanya el XIV Concurs anual de Vol a Vela, organitzat, com sempre, als terrenys de la Rhon; el recent certamen ha servit per a consolidar més encara la posició avançada que en aquesta especialitat del sense motor han mantingut els alemanys.

El reglament que regeix els concursos de la Rhon no és un precepte inalterable, sinó que, molt encertadament, cada any s'adapta a les particularitats sempre variables i progressives del vol a vela. Les del XIV Concurs han estat particularment difícils i en molts aspectes draconians i tot, però no és possible de censurar una exigència extrema, puix que els resultats que provoquen són satisfactoris i permeten de treure tot el rendiment gradual d'una activitat en ple desenvolupament.

Aquest any, al contrari de l'anterior, el concurs no ha estat internacional i s'ha reservat exclusivament als alemanys. Aquesta condició, que, esportivament i políticament, admet tota mena de parers, s'ha de confessar que no podia influir en els resultats de les proves, puix que, amb raríssimes excepcions, els asos del sense motor pertanyen a aquella nacionalitat.

El reglament disposava que els pilots havien de posseir el títol oficial alemany i demostrar haver efectuat vols per una durada mínima d'una hora, amb planadors de vol a vela de les mateixes característiques exigides en el reglament del concurs. Ensenys l'ús del paracaigudes era obligatori, i els planadors calia que posseïssin un coeficient mínim a la ruptura i estar proveïts d'un cos o fuselatge tancat en el qual la visibilitat cap enlaire fos assegurada.

Es disposava d'una suma de 25.000 marcs per a premis a distribuir en la següent forma:

a) 3.000 marcs per als vols a llarga distància que s'atribuiran als dos aparells que recorren la distància més llarga superior a 120 quilòmetres. Si només un planador compleix les condicions se li adjudicaran 2.000 marcs.

b) 4.000 marcs per als vols d'altura.

c) 3.000 marcs per a vols sobre un circuit determinat. Aquest premi s'havia de repartir entre els dos planadors

que volessin, sense escala, de la Wasserkuppe fins a la Muntanya Negra, a dinou quilòmetres del lloc de sortida, i passant per Kissinger Hütte, retornessin a aterrar a la Wasserkuppe.

d) 2.000 marcs per a la més llarga durada de vol, sense escala, superior a dotze hores.

e) 1.500 marcs per a la més gran totalització de durada de vols executats en el concurs.

f) 2.000 marcs per a la més gran totalització d'altades aconseguïdes en diversos vols.

La resta de la suma disponible es repartia entre els premis i les primes que es concedien diàriament.

Durant el concurs els dies es presentaven en condicions atmosfèriques, no sempre favorables a l'obtenció de performances.

El dia 8 d'agost sortiren a volar una vintena d'appareils. Peter Riedel, un dels pilots vells, malgrat de la seva joventesa, aterra a Menselbach, a 86 quilòmetres; Frend, a 50 quilòmetres; i Schleicher, un altre dels experts a Mémingen, a 40 quilòmetres. S'efectuaren també magnífics vols d'altura sobre la Wasserkuppe. Van Dicken s'eleva 1.445 metres; Utech, 934 metres; Frend, 934 m.; també, i Krekel, 921.

El dia 9 Dittmar reix, el primer, en el vol amb circuit a la Muntanya Negra. El dia 9 mateix, Peter Riedel repeteix el vol de Dittmar, i, no satisfet, torna a sortir i aconsegueix volar fins a Gera, a 160 quilòmetres de distància. Wolf Hirth aterra més lluny, a Zwickau, a 180 quilòmetres. Baur només arriba a 115 quilòmetres.

El dia 14 es fan una trentena de sortides que des de l'obertura del concurs porten el nombre total de vols fins a 250. Schmid, el campió del món de durada, i Wilmeyer volen durant 3 h. 37 m. i 3 h. 33 m., respectivament, i es realitzen molts altres vols no tan importants.

Aquestes dades dibuixen a grans pinzellades l'aspecte tècnic del XIV Concurs de la Rhon, així és, l'obtenció normal, sovint per pilots gairebé desconeguts, de les performances que no fa gaire temps eren qualificades d'excepcionals, difícils d'obtenir en una competició esportiva.

M. FOYÉ

ATLETISME

Una altra jornada atapeïda per al diumenge vinent

La Federació Catalana d'Atletisme està portant a cap una gran labor atlètica per tal que els atletes catalans tinguin a assolir el grau de perfecció més alt i millorament de marques que la seva classe la esperen.

Diumenge vinent, com l'anterior, està atapeït de competicions.

Al matí, matx interclub entre l'A. C. F. Aragó i la Baet, al camp del carrer Sant Joan de Malta i Casp. També al matí matx interclub entre el Club Deportivo Júpiter i Dinamic Club. A la tarda, gran festival de preparació a l'Estadi de Montjuïc, havent-hi proves femenines.

A la fi es prega tots els Clubs que hi desitgin concórrer i atletes que s'inscriguin prèviament al local de la Federació, carrer del Doctor Dou, 10, cada dia de set a nou del vespre, abans del dissabte dia 2 de setembre.

Entre les diverses curses que hi han, es farà de manera que els senyors corrin amb atletes de la seva categoria i els nois i debutants amb la categoria llur, fent d'aquesta manera que els atletes novells es perfeccionin i puguin assolir bons llocs en la seva categoria.

Aquest festival no puntua per passar a una categoria superior. A més de les diverses proves anunciades, s'està tramitant poder fer dues o tres d'atletisme, femení.

Per al festival de preparació ja s'han rebut a la Federació Catalana d'Atletisme, els primers inscrits, esperant que en el curs d'aquest setmana s'inscruran la majoria dels atletes en actu.

La Federació fa públic que per la Volta a la Salut, de marxa, i la Volta a Camé Tunis de cursa a peu, és necessari que els atletes estiguin en possessió de la nova llicència que comença a regir el dia primer de setembre, fent-se a veure que tot atleta que no la tingui, no li serà permesa la sortida.

DELS DARRERS CAMPIONATS

Amb prec per a ésser publicada i avalada amb la signatura del president, hem rebut la següent nota de la Societat d'Atletisme de l'A. C. Francesc Aragó.

"Si repassem la classificació general dels Campionats d'Atletisme de Catalunya, juniors, tothom veurà que l'Associació Cultural "Francesc Aragó" ha quedat classificada amb un total de 27 punts al quart lloc de la general.

Nosaltres ens complavem moltíssim a alocar-nos a tota l'opinió atlètica per dir-hi que, degut a la funesta actuació de la júnior Federació, tenim de l'esport un concepte molt diferent del que en tenia aquella, fem pública la nostra disconformitat, tota o me mola dels clubs que eren els més interessats a fer-hi un seguiment aquesta sinceritat, valent-ne així la

desqualificació, vinguda per cert d'una manera no arbitrària, representant un greu perjudici a la nostra carrera atlètica per l'estancament a què quedarem sotmesos. Aquestes consideracions de què ens plànem vénen a refermar-les de manera ben palesa i contundent els fets que els nostres atletes, tots ben preparats, com ho demostren els resultats obtinguts per ells en la primera i segona jornades, aconseguint una puntuació de 37 punts que, junt amb els obtinguts darrerament representa un total de 64, xifra que passa a l'obtinuda per l'equip campió.

No voldríem que aquesta nota pugui semblar una disconformitat a l'actual Federació, tots els que la componen ens mereixen els més grans respectes, i encara que som nosaltres els perjudicats, entenem que el no adjudicar-nos els punts assolits a la primera i segona jornades, ho han fet ben a desgrat d'acord amb els actuals reglaments. Amb aquesta nota no perseguim res més que un fi podríem dir-ne moral, un fi que no té altra cosa que el de demostrar que nosaltres en fer la pública ho hem fet basant-nos amb uns fets positius, i que no és cap il·lusió ni utopia el que nosaltres ens considerem campions de Catalunya juniors 1933."

CAP A TORI

La representació universitària espanyola

L'expedició espanyola va sortir cap a Torí el dimarts a la matinada per a fer nit a Marsella.

L'expedició és a base de participar en les proves atlètiques, d'esgrima i de rugby, en la següent forma:

Atletisme:
100 metres: Serex.
200 metres: Bravo.
Pentatló: Javelina: Agosti.
Disc femení: Margot Moles.
Rellevaments: 4 per 100: Serex, Arévalo, Almagro i Bravo.
Rellevaments olímpics: Angel, Arévalo, Bravo i Serex.

Esgrima:
Floret i sabre: Carbonell.
Sabre: Mendoza i Yagüe.
Floret i espasa: Arandilla i Esquerda.
Sabre, espasa i floret: Sobrino.

Rugby:
Del Camp. Baga, Busquets, Freixas, Elies, Montes, Manuel, López, Nubiola, Garriga, Vives, Guzmán, Resinas, Sabrás, Sancho, germans Montgrell i Pérez.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

FUTBOL

L'Assemblea de la Federació Catalana

La qüestió del Campionat, cada dia es complica més

Abans d'ahir a la nit va celebrar-se, a la Sala Montserrat, la continuació de l'Assemblea de la Federació Catalana, de la qual donarem ja un resum en la secció de "Darrera hora" de la nostra edició d'ahir.

Ampliant aquesta informació, avui donem el text de la nota que el "Grup dels cinc" presentà a l'Assemblea, renunciant els llocs de la primera categoria. Diu així:

"A l'Assemblea de la Federació Catalana de Futbol Associació. Atentem en totes les disposicions emanades de l'article 89 del Reglament de la F. C. de F. A., els sots-signants anuncien que es retiren de la competició de primera del Campionat Regional.

Alhora demanen que, segons el mateix article, els sigui concedit de jugar en un grup a part, per tal de jugar-hi el seu campionat.

Barcelona, a 24 d'agost de 1933." Signada pels delegats dels clubs Barcelona, Espanyol, Palamós, Sabadell i Júpiter.

Ara bé: aquesta proposta fou acceptada, amb tot i que potser l'article dels reglaments a què fa referència no ho permet gaire. Vegi's, si no, el text de l'esmentat article 89:

"Forma de jugar les competicions: Art. 89. Els Clubs venen obligats a participar en els Campionats de la seva respectiva categoria. En cas que algun d'ells renunciï a prendre-hi part, haurà de comunicar-ho a la F. C. "amb un mes d'anticipació", com a mínim, a la data de començament del torneig, i aquesta vacant serà coberta pel Club millor classificat en el darrer Torneig de Classificació. El Club que en qualsevol època hagi renunciat a prendre part en el Campionat de la seva categoria i vulgui, després, intervenir novament en competicions oficials, "haurà de tornar a començar lluitant a la darrera categoria".

Per tal de defensar l'esmentada proposició, parlaren els senyors Canyelles i Forns, l'argumentació dels quals fou impugnada pels senyors Fabra i Humet i Xiol.

Finalment s'acordà acceptar la renúncia que del seu lloc en la primera categoria havien fet el "grup dels cinc".

Immediatament es procedí a donar compte a l'Assemblea dels clubs que, d'acord amb l'article 69 del Reglament, tenien dret a ascendir, resultant que des d'aquell moment formaven la primera categoria els clubs Badalona, Girona, Granollers, Sans i Martintenc, que tenen camp d'herba, i Iluro, Manresa i Reus, que no en tenen.

S'acordà començar el Campionat de Catalunya el vinent diumenge, i que aquesta nit es reunixin els clubs a la Federació per al sorteig, així com concedir un termini als clubs que no tenen el camp en condicions, jugant-se mentre tant els partits en els cinc camps d'herba.

Així ho proposà el senyor Fabra

en nom del Badalona, i s'acceptà per tots.

Amb motiu d'unes manifestacions dels delegats dels cinc clubs retirats, que atribuïen a intransigència dels altres la situació a què s'havia arribat, usà de la paraula el senyor Xiol, primer, en nom del Granollers, i els senyors Fabra, del Badalona, i Ribes, del Girona, després, per a posar de manifest que llurs clubs havien donat sempre i continuaven disposats a donar tota mena de facilitats, oferint al "grup dels cinc" jugar el campionat a base de vuit clubs, en la forma que el dit grup acordés.

El senyor Serramallera s'oposà que se celebrés el sorteig, per entendre que no podien jugar en la primera categoria els clubs que no tenien camp d'herba, contestant el delegat del Granollers que l'article 69 del Reglament estableix que els clubs que ascendixin tenen dret perquè se'ls concedeixi un termini per a posar el camp en condicions, sense que això els impedeixi, de moment, jugar el campionat. També recordà el senyor Fabra que l'Eix, sense camp d'herba, jugà no menys que el Campionat de Tercera Divisió de Lliga.

Es passà a continuació a l'elecció de càrrecs. A proposta del senyor Xiol, l'Assemblea, per aclamació i entre aplaudiments, reelegí com a president de la Federació el senyor Francesc Costa, que donà les gràcies als clubs.

Els clubs de primera categoria (entre els quals ja no figuraven el "grup dels cinc"), donant una prova més del seu esperit de transigència, i per si això podia suavitzar aspiracions, no tingueren cap inconvenient a elegir com a representants seus els senyors Roca, del Barcelona, i Soldrà, de l'Espanyol, per als càrrecs del Consell directiu. Els de segona, votaren el senyor Guàrdia, i els de la Lliga Amateur, el senyor Guarnier. Formaran, per tant, el Consell directiu el senyor Costa, com a president, i els senyors Roca, Soldrà, Guàrdia i Guarnier.

Tot això és el que es tractà en l'assemblea sobre el tan debatut afer de la forma en què ha de jugar-se el Campionat; tanmateix, però, hom en tragué la conseqüència que no hi ha hagut fins ara una franca predisposició per a voler solucionar un afer de tanta transcendència per al futbol català.

Amb tot, els nostres aficionats poden restar tranquils, puix que és més que segur que tot arribarà a bon terme, ja que, pel que es veu, tot plegat no ha estat més que un pas de comèdia, i ara tots a la una voldran situar-se a la realitat.

De moment, per les notícies que tenim, avui ha de reunir-se els clubs que integren la nova primera categoria, els quals ja duen la impressió que no podran tirar endavant per qüestions econòmiques, i a més, els del

"grup dels cinc" ja tenen demandada una nova assemblea per si poguessin encara arribar a un acord, el qual, com ja hem dit, no es farà esperar, per les raons ja apuntades.

Abans de tractar d'aquest afer, s'havia ja nomenat una comissió per tal de revisar l'estat de comptes de la Federació, integrada pels senyors Gisbert, Canyelles i Fabra.

I després, continuà l'assemblea i es nomenà el Comitè de Competició, el qual resta format pels senyors Rius, Serramallera i Trias.

Es passà després a discutir les proposicions del Consell. Es concediren dues dates per a organitzar partits a benefici de la Mutual, concedir a aquesta els 10 cèntims per entrada i 5 cèntims a benefici de la Lliga Amateur.

En canvi, donà lloc a un animat debat la qüestió de la subvenció a l'atletisme. La combaté el senyor Canyelles i la defensaren els Srs. Fabra i Xiol. Posada a votació, s'acordà no concedir cap subvenció a l'atletisme.

També fou rebutjada una proposició dels clubs de segona categoria preferent, encaminada a què els clubs de la Lliga Amateur no tinguessin dret a promocionar per a l'ascens a la segona categoria preferent.

Abans s'havia ja celebrat l'extraordinària, en la qual es prengueren els següents acords:

S'aproven diverses modificacions del Reglament, sense discussió. La més interessant fou la d'acceptar un acord de la Nacional, segons el qual no podrà substituir-se el porter en partits oficials.

A petició del senyor Canyelles, es destituïa una proposició del Consell, referent a les multes imposades als clubs que participin a encontres amistosos, sense comptar amb l'autorització de la Federació.

Immediatament d'acabada l'assemblea ordinària va començar la de la Mutual Esportiva de Catalunya. S'aprova l'estat de comptes i s'elegí el senyor Oliveres de la Ribera per a un càrrec vacant, substituint Samitier el jugador Pedrol.

El més interessant d'aquesta assemblea fou un extens discurs del senyor Canyelles, encaminat a què tots els clubs de Catalunya organitzin un torneig a benefici d'aquesta.

Recolliren la iniciativa del senyor Canyelles el senyor Fabra, del Badalona, i el senyor Xiol, del Granollers, indicant aquest darrer que podria jugar-se el dit torneig mentre es disputi el Campionat del món.

En vista d'això, s'acordà nomenar una Ponència formada pels senyors Canyelles, Guixà, Xiol i Guarnier, perquè estudiessin la forma d'organitzar l'esmentat torneig.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'acabà la sessió de la tercera Assemblea. Era un quart de sis de la matinada.

Noves de tot arreu

BOXA

Ara diuen que el matx Uzcudun-Carnera, pot donar-se com a definitivament concertat; el que passa és que se celebrará a Nova York en lloc de Roma. Ja fa temps que ens sembla que en definitiva no hi haurà Uzcudun-Carnera, ni a Roma, ni a Nova York, ni enlloc.

Ahí havia de sortir cap a Itàlia, on ha de boxar contra Vittorio Venturi, el campió peninsular dels welters Martí Oroz. L'acompanya en la seva excursió Oldani.

A Londres, Harry Mizler, antic campió amateur, acaba d'obtenir la seva cinquena victòria consecutiva en posar fora de combat Jim Gordon, a la setena represa.

Jim Mac Larnin, posarà en joc el seu títol de campió del món dels welters el vinent mes d'octubre, contra Andy Callahan. Larnin rebrà una garantia de 30 mil dòlars per aquest combat.

A Newcastle, Mac Guire venç Praxile Cyde, actual campió d'Europa dels mosca. El combat no era de campionat i la decisió obtinguda per l'angles fou per punts.

FUTBOL

Angel Arocha, es troba ja des d'abans d'ahir a Madrid, on, com se sap, ha fixat per l'athletic madrileny. Encara, però, no se sap quin lloc ocuparà definitivament.

Victima d'una intervenció quirúrgica ha mort a Manresa el que fou durant molts anys porter del Club titular, Francesc Corrons. L'acte de l'enterrament tindrà lloc a la casa del matí. Descansi en pau el que fou en vida un model d'esportista.

Noves arribades de La Corunya, ens assabentem de l'ajuntament té el propòsit d'adquirir uns terrenys per a destinar-los a la construcció d'un gran Estadi.

FESTES DEL 11 d'octubre i EXCURSIONS EN AUTOCAR
Del 8 a l'11: Broto, Vall d'Odesa, Vall d'Esera
9, tarda, 10 i 11: Monestir de Piedra
Dies 10 i 11: A Sant Martí del Canigó — Andorra
VIATGES CANUDES Gràvia, número 12, entrego.

Teatres

TEATRE NOVELTATS

Compania lírica de LLUIS CALVO

Grandiosos funcions a honor i Beneficència del Jove diva

ANTONI MIRAS

Tarda, 4:30: EL LIO PADRE; UNA MORENA; UNA RUBIA; Actes 1, 2 i 3 de l'Òpera MARIANA, per Glòria Alcaraz, Antoni Miras, Antoni Trullols, Jesús Menéndez, Gran acte de concert, per Cecilia Gübert, Antoni Trullols, Andreu Sánchez i el Beneficent. Nit, a les deu: Actes 1, 2 i 3 de DORA FRANCISQUITA, per Antoni Miras, Cecilia Gübert, Cora Raga, Blanca Barja i Sra. Llanos; LA DOLO-ROSA, per Antoni Miras, M. Rosay, M. García, Blanca Barja, etc. Dima, tarda popular: EL HUBAR DE LA GUARDIA; BOHEMIOS; LOS DE ARAGON; Nit: Esdeveniment líric. Per primera vegada, cantant l'entremés tenor.

HIPOLIT LAZARO LA TEMPESTAD

TEATRE TIVOLI

Compania del Mestre GUERRERO

A les deu: ESTRENA de

Las rayas de la mano dels Germans Quintero i Mestre Guerrero, el qual dirigirà l'orquestra, debut del baríton

LLUIS SAGI VELA

amb LA ROSA DEL AZAFRAN, Dirigirà l'Orquestra

EMILI SAGI BARBA

Demà, tarda: Butaques a 2 ptes.

LA ROSA DEL AZAFRAN

A les deu:

LOS CAJETES DE LA REINA

per LLUIS SAGI VELA. Dirigirà l'Orquestra

EL AMA

d'Ardavin i Mestre Guerrero.

Es despenja a Compañia.

TEATRE BARCELONA

Compania de comedies

MERCE RICOLAU

Primer actor i director,

ENRIC JIMENEZ

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU

Demà, divendres, tarda i nit:

LA MA DE DEU

Avui, dijous, tarda, a 1/4 de 8, nit, a 8:15: Comèdia

en tres actes, nova adaptació de Ventura Gassol.

LA MA DE DEU